

Det gode liv i ei attraktiv fjellbygd

Oppdal kommune

Økonomiplan 2025-2028

Vedtatt av kommunestyret 20.06.2024 i sak 24/74

(Arkivsak 24/68)

Innholdsfortegnelse

<i>1 Det gode liv i ei attraktiv fjellbygd</i>	<i>5</i>
1.1 Demografi og utvikling i folketall	6
1.2 Satsingsområder	8
1.3 Satsingsområde 1: Folkehelse, livskvalitet og mestring	8
1.4 Satsingsområde 2: Naturressurser og verdiskaping	9
1.5 Satsingsområde 3: Steds- og næringsutvikling og kompetanse	9
<i>2 Økonomiplan 2025-2028.....</i>	<i>10</i>
2.1 Sammendrag	10
2.2 Økonomiske forutsetninger for økonomiplanen	13
2.3 Driftsbudsjettet i økonomiplanperioden	21
2.4 Investeringsbudsjettet i økonomiplanperioden	28
2.5 Finansielle måltall i økonomiplanperioden	29
2.6 Politisk handlingsrom	30
<i>3 Særlige forhold av betydning i økonomiplanperioden</i>	<i>32</i>
3.1 Ressurskrevende tjenester	32
3.2 Festetomter.....	33
3.3 Klima og energi	34
3.4 Ny renseløsning Oppdal sentrum	35
3.5 Kunnskapsgrunnlag for å sikre en bærekraftig økonomi og skape rom for fremtidige investeringer (PWC-rapport)	36
3.6 Kampen om arbeidskraft	37
<i>4 Driftstiltak</i>	<i>38</i>
4.1 Driftstiltak som er innarbeidet i økonomiplan	38
<i>5 Investeringsiltak.....</i>	<i>45</i>
5.1 Investeringsiltak som er innarbeidet i økonomiplanen	45
<i>6 Hovedoversikter.....</i>	<i>53</i>
6.1 Bevilgningsoversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften §5-4 første ledd	53
6.2 Bevilgningsoversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften §5-4 andre ledd.....	54
6.3 Økonomisk oversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften §5-6.....	56

Økonomiplan 2025-2028

6.4 Bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften §5-5 første ledd	57
6.5 Bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften §5-5 andre ledd	58
7 Vedlegg	60
7.1 Innsparingstiltak fra stab/støtte	60
7.2 Innsparingstiltak fra Plan og forvaltning	61
7.3 Innsparingstiltak fra oppvekst	62
7.4 Innsparingstiltak fra helse / omsorg	65
7.5 Innsparingstiltak fra tekniske tjenester	71
8 Saksprotokoll	72
8.1 Kommunedirektørens forslag til vedtak	72
8.2 Formannskapetets behandling av sak 47/2024 i møte 04.06.2024:	72
8.2 Formannskapetets vedtak	76
8.3 Kommunestyrets behandling av sak 74/2024 i møte 20.06.2024:	77
8.4 Kommunestyrets vedtak	84
8.5 Saksframlegg	86

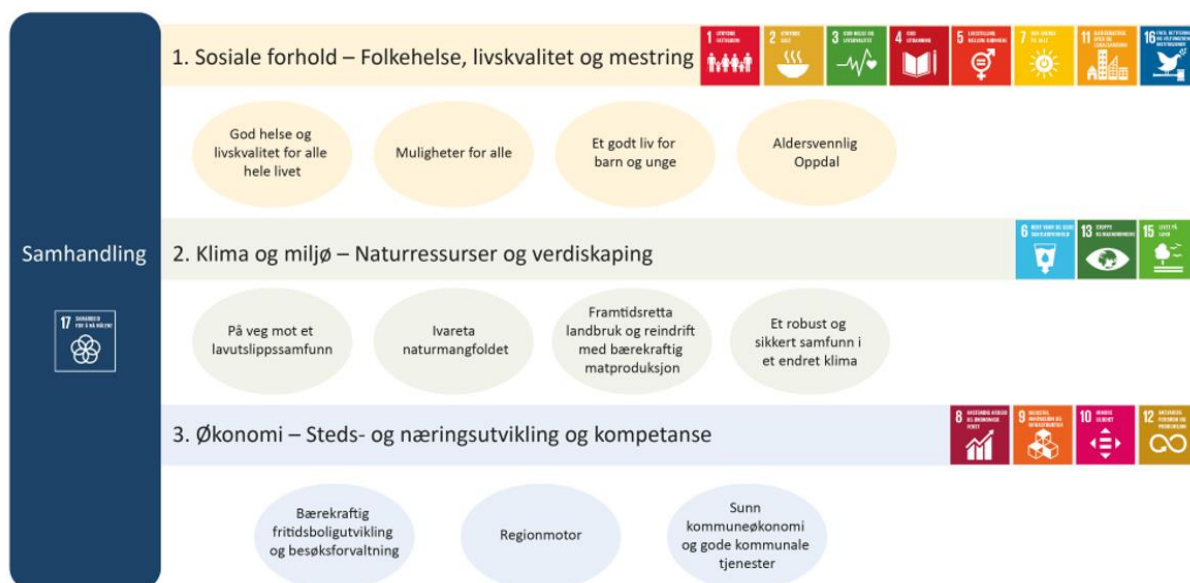
1 Det gode liv i ei attraktiv fjellbygd

Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument og består av to deler: Samfunnsdel og arealdelen. Kommuneplanens samfunnsdel beskriver kommunens langsiktige mål for samfunnsutviklingen, mens kommuneplanens arealdel viser hvordan arealene skal disponeres for å nå disse målene. Kommuneplanens samfunnsdel gjelder for kommunen som organisasjon og oppdalssamfunnet som helhet.

Samfunnsdelens satsningsområder har en tydelig forankring i FNs bærekraftsmål og de tre dimensjonene sosial, klima- og miljømessig og økonomisk bærekraft. Dette skal sikre en balansert og bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, for samfunnet og for kommende generasjoner på en slik måte at utviklinga imøtekommer dagens behov uten å ødelegge for framtidige generasjoner.

Kommunestyret vedtok 14.3.2024 kommuneplanens samfunnsdel 2024-2034. Planen har overskriften *Det gode liv i ei attraktiv fjellbygd*, og har tre satsningsområder:

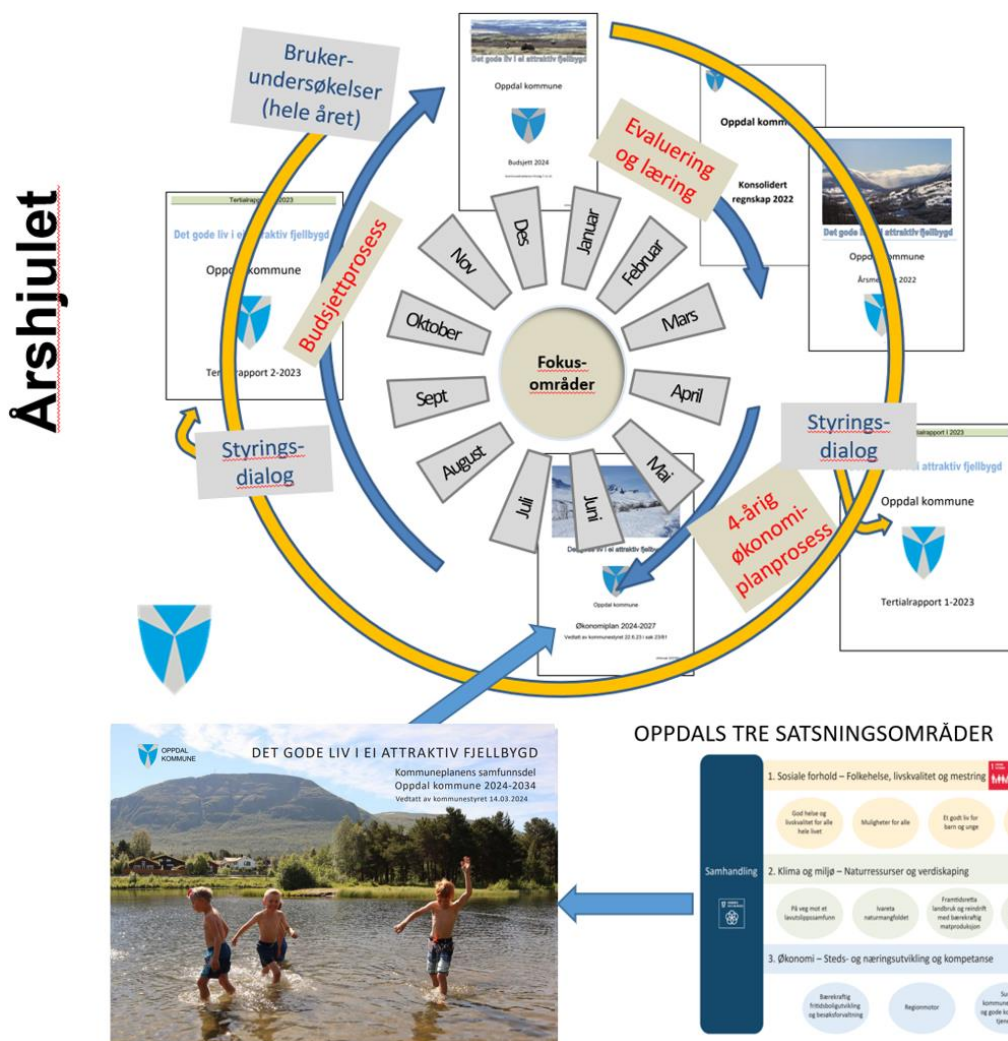
1. Sosiale forhold – Folkehelse, livskvalitet og mestring
2. Klima og miljø – Naturressurser og verdiskaping
3. Økonomi – Steds- og næringsutvikling og kompetanse

Figuren viser oppbygging av kommuneplanens samfunnsdel. De tre satsningsområdene med tilhørende FNs bærekraftsmål og lokale mål henger sammen og påvirker hverandre gjensidig. Samhandling og FNs bærekraftsmål nr. 17 om samarbeid er derfor en viktig forutsetning for å nå målene. Til hvert mål er det tilhørende strategier som angir både hva kommunen som organisasjon skal gjøre og hvordan alle i Oppdalssamfunnet kan bidra. Målene står ikke i prioritert rekkefølge.

Kommuneplanens samfunnsdel er et viktig styringsverktøy som gir innspill til og skal realiseres gjennom økonomiplan og budsjett. Økonomiplanen (dette dokumentet) revideres hvert år og viser hva kommunen skal prioritere de neste fire årene, se kapitlene 1.2 Satsingsområder, 4 Driftstiltak og 5 Investeringsiltak. Gjennomføring av tiltak vedtas i årsbudsjettet, som behandles av kommunestyret i desember hvert år.

Årshjulet til Oppdal kommune:

1.1 Demografi og utvikling i folketall

Befolkningsveksten er et barometer på om kommunen er i en positiv utvikling. Attraktivitet er bl.a. definert som kommunens evne til å tiltrekke seg tilflytting, gitt bl.a. utvikling i arbeidsmarkedet i kommunen. Befolkningsprognoser fra SSB (MMMM-alternativet)¹ tilsier slik utvikling i folketallet i Oppdal kommune de neste 25 årene:

	31.12.24	2025	2030	2035	2040	2045
Sum innbyggere	7 389	7 110	7 076	7 037	7 000	6 959

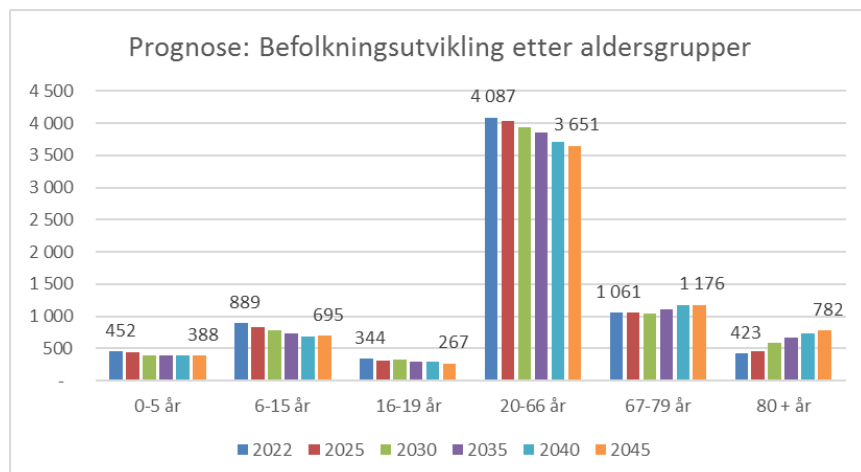
Alderssammensetningen i befolkningen gir føringer for hva slags tjenester folk i kommunen har behov for. Befolkningssammensetningen i Oppdal kommune vil påvirke framtidige tjenester / utfordringer og behov for

¹ MMMM = Middels fruktbarhet, Middels levealder, Middels innenlandsk flytting og Middels innvandring

<https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/regfram/hvert-2-aar>

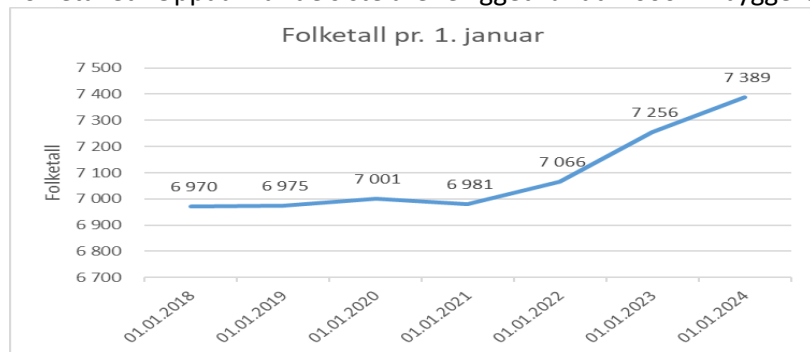
<https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/voksende-byer-og-aldrende-bygder>

omstilling. SSB sin befolkningsprognose utarbeidet i 2022 etter MMMM-alternativet fordelt på aldersgrupper i et 25-års-perspektiv tilsier slik utvikling i alderssammensetningen:

I følge SSB sin prognose vil det være ca. 7 000 innbyggere i Oppdal de kommende årene. Prognosen viser at andelen barn/unge i barnehage-, grunnskole- og videregående skole-alder går ned. Andelen personer i aldersgruppen 18-69 år går også ned, mens vi vil få en større andel innbyggere over 70 år. Særlig vil antallet over 80 år øke.

Folketallet i Oppdal har de siste årene ligget rundt 7.000 innbyggere, men viser en tydelig oppgang fra 2022:

Faktiske befolkningstall viser at det bodde 7 389 personer i Oppdal 31.12.2023. Det er 133 flere enn pr. 31.12.22. Innbyggerne er fordelt slik på aldersgrupper (kilde: SSB):

	År		
Alder:	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021
0-5 år	476	452	440
6-15 år	909	889	820
16-19 år	339	344	348
20-66 år	4 184	4 087	4 034
67-79 år	1 047	1 061	1 031
80-89 år	361	344	315
90 år og eldre	73	79	78
Sum innbyggere	7 389	7 256	7 066

I 2020 var 9% av befolkningen i Oppdal innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, i 2024 er tilsvarende tall 13%. Kilde: SSB sin tabell nr. 09817.

SSB publiserer oppdaterte kommunefakta om Oppdal på ssb.no/kommunefakta/oppdal.

1.2 Satsingsområder

I dette kapitlet gjengis de tre satsingsområdene i kommuneplanens samfunnsdel, med tilhørende mål. Kommuneplanens samfunnsdel finnes på Oppdal kommunes hjemmeside² og bør leses i sammenheng med avsnittene nedenfor. Nedenfor er det angitt hvilke strategier som prioriteres i økonomiplanperioden i den hensikt å nå målene i kommuneplanens samfunnsdel. I kapitlene «Driftstiltak» og «Investeringsiltak» vises tiltak som har til hensikt å bidra til å nå målene og som krever økonomiske bevilgninger.

De overordnede strategiene i økonomiplanperioden er:

- Prioritere kommunale kjerneoppgaver som er dimensjonert for framtidige behov.
- Samhandling mellom tjenestene.
- Riktig bruk av ressurser og kompetanse på tvers av tjenestene.
- Prioritere verdibevarende vedlikehold og utvikling av kommunal infrastruktur og bygningsmasse.

1.3 Satsingsområde 1: Folkehelse, livskvalitet og mestring

Mål 1: God helse og livskvalitet for alle hele livet

Gi et helse- og omsorgstilbud som er tilpasset befolkningsutviklinga (innbyggere og fritidsinnbyggere).
Prioritere tidlig innsats og jobbe helsefremmende i alt vi gjør.
Samskaping mellom kommune, frivillighet og næringsliv for økt samfunnsdeltakelse.

Mål 2: Muligheter for alle

Fremme mangfold og inkludering
Ha treffsikre tiltak for sosiale utjamning

Mål 3: Et godt liv for barn og unge

Gi gode oppvekstvilkår for barn og unge ved å:

- Arbeide målrettet med forebygging
- Utvikle flerfaglig samarbeid og samhandling rundt barn, unge og familier.
- Ha fokus på kompetanseutvikling og læring.

Mål 4: Aldersvennlig Oppdal

Eldre skal kunne bo hjemme så lenge som mulig.
Integrere velferdsteknologi og digitale løsninger i tjenester for eldre.
Utvikle helse- og omsorgstjenester som fremmer egenmestring.
Legge til rette for fremtidas tilrettelagte boliger med smarte løsninger.

² <https://www.oppdal.kommune.no/globalassets/pdfdokumenter/kommuneplan/gjeldende-samfunnsdel/kommuneplanens-samfunnsdel-for-oppdal-kommune-2024-2034.-vedtatt-av-kommunestyret.pdf>

1.4 Satsingsområde 2: Naturressurser og verdiskaping

Mål 5: På veg mot et lavutslippssamfunn

Det grønne skiftet forutsetter redusert energibruk, der kommunen må tilrettelegge for økt bruk av ny, fornybar energi gjennom både utbyggingskrav, infrastruktur og arealbruk. Det må stilles ambisiøse, men realistiske klima-, energi- og miljøkrav til alle aktører.

Kommunen må vurdere egenproduksjon av energi for kommunal bygningsmasse.

Mål 6: Ivareta naturmangfoldet

Hensynet til naturmangfold i kommunens arealplanlegging og saksbehandling skal vektlegges, og at dette blir sikret i forvaltning, drift og skjøtsel av aktuelle arealer.

Mål 7: Framtidsretta landbruk og reindrift med berekraftig matproduksjon

Kommunen må arbeide for å sikre rekruttering og gode driftsvilkår i landbruket og støtte opp om næringen for en bærekraftig framtid og øke matsikkerheten. Stikkord her er økt volum i matproduksjon, bedre muligheter for videreforedling, mangfold og ny produksjon.

Mål 8: Et robust og sikkert samfunn i et endret klima

Oppdal skal være rustet til å møte et endret risikobilde. I dette ligger det også at vi må tilpasse oss effektene av klimaendringer, som økt flom- og skredrisiko.

1.5 Satsingsområde 3: Steds- og næringsutvikling og kompetanse

Mål 9: Bærekraftig fritidsboligutvikling og besøksforvaltning

Oppdal skal videreføre den brede næringsstrukturen der landbruket og grendene har en sentral rolle, samtidig som vi skal styrke vår posisjon som en attraktiv reiselivsdestinasjon. Reiselivet, hyttebygging og fritidsinnbyggerne skaper stor aktivitet og bidrar til økonomisk vekst i Oppdal. Oppdal skal være i førerretet for en bærekraftig fritidsboligutvikling og besøksforvaltning.

Mål 10: Regionmotor

Oppdal sentrum er et regionsenter og Auna oppfattes av mange å være en bygdeby, med et handels- og næringstilbud som langt overgår det grunnlaget som Oppdals egne innbyggere utgjør. Kommunen må tilrettelegge for eksisterende og nye etableringer og næringer, samt regionale tjeneste- og servicetilbud. Et mangfoldig og sentrumsnært boligtilbud vil være avgjørende for en fortsatt befolkningsvekst i Oppdal. Arbeidsmarkedet har blitt mer fleksibelt, og valg av arbeidssted skjer for mange med grunnlag i et attraktivt bosted og boligtilbud. Det er viktig å ivareta og videreutvikle Oppdal sentrum.

Mål 11: Sunn kommuneøkonomi og gode kommunale tjenester

Tradisjonen med å bruke økonomiplanprosessen til å foreta en samlet vurdering og prioritering av tiltak videreføres i økonomiplanperioden.

Finansielle måltall skal overholdes i økonomiplanperioden.

Mangel på personell og dermed mangel på kompetanse peker seg ut som den største utfordringen i økonomiplanperioden. Dette krever at vi tenker nytt når det gjelder måten vi driver/organiserer tjenestene på, spesielt innenfor helse og omsorg. Vi må også utnytte arbeidskraftsreserven som ligger i at mange jobber deltid.

Reduksjon av sykefravær prioriteres.

2 Økonomiplan 2025-2028

2.1 Sammendrag

Formålet med utarbeidelse av økonomiplan er å ha en prioritert plan for realisering av målsetninger fastsatt i kommuneplanen. Kommunens inntekter og finansielle status danner rammebetingelser for planen.

Økonomiplanen skal settes opp i balanse og være realistisk, fullstendig og oversiktlig. Den skal også vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp (jfr. Kommune-loven §14-4).

Forutsetningene for økonomiplanen er omtalt i kapitlet 2.2 Økonomiske forutsetninger for økonomiplanen. I kapitlet 3 Særlige forhold av betydning i økonomiplanperioden, omtales større saker som antas å påvirke Oppdal kommunes drift i årene framover.

Kommunestyrets økonomiplanvedtak i juni skal betraktes som et intensjonsvedtak. Realitetsbehandling av bevilgninger og tiltak i økonomiplanen skjer i forbindelse med behandling av kommende års budsjett: I desember 2024 blir budsjettet for 2025 vedtatt av kommunestyret.

Økonomiplanen bygger på vedtatt økonomiplan 2024-2027, budsjett 2024, vedtak fattet av kommunestyret i enkeltsaker gjennom det siste året og på endring i forutsetninger (konsekvensjusteringer) for kommunens aktivitet som kommunedirektøren er kjent med pr. mars 2024.

Driftsbudsjettet

I hovedsak har følgende forhold påvirker utarbeidelsen av økonomiplan:

<i>Forhold som påvirker økonomiplanen:</i>	Beløp i kr.
Styrking av vikarbudsjettet til Oppdal helsesenter	6 000 000
Styrking av vikarbudsjettet til Hjemmetjenesten	4 000 000
Sak 4/24 i kommunestyret: Drift av avlastningstilbud i BOAS for å kunne ta imot utskrivningsklare pasienter ved Oppdal helsesenter	2 785 000
Økte utgifter til kjøp av heldøgns omsorgstjenester fra privat tjenesteleverandør (ressurskrevende tjenester)	7 400 000
Finansiering av løpende driftstiltak vedtatt i budsjettet for 2024	4 689 000
Sum	24 874 000

Om driftsnivået i 2024 videreføres i økonomiplanperioden uten at det tas grep, ville det generelle disposisjonsfondet vært oppbrukt i løpet av 2 – 3 år. Deretter ville det blitt nødvendig å bruke av øvrige disposisjonsfond (infrastrukturfondet, disposisjonsfond til kapitalformål, enhetenes disposisjonsfond og øvrige disposisjonsfond) for å finansiere løpende drift.

Særlig helse- og omsorgssektoren har behov for tiltak for å imøtekomme utfordringer knyttet til driftssituasjonen:

- Jobbe med å redusere sykefraværet
- Tiltak for å holde budsjettrammen
- Tiltak for å sikre stabilitet på ledernivå
- Arbeidsmiljøtiltak

Kommunedirektøren har høyt fokus på disse utfordringene og det er - og vil bli - iverksatt omfattende tiltak, både organisatorisk og operativt, for å avhjelpe situasjonen.

For å håndtere ubalansen i økonomiplanen er det foretatt omdisponeringer av budsjettmidler på tvers av enheter og sektorer, samtidig som følgende organisatoriske og operative grep prioriteres iverksatt innen helse-/omsorgssektoren:

- Arbeide videre med å etablere en heltidskultur
- Iverksette helårsturnus
- Etablere vikarpool
- Etablere videolegevakt
- Etablere velferdsteknologi
- Etablere en egen kommunal enhet fra 1. januar 2025 med ansvar for bo- og habiliteringstjenester
- Iverksette skisseprosjekt for samlokalisering av bolig til personer med nedsatt funksjonsevne
- Avklare fremtidig tjenestetilbud ved Oppdal helsesenter (k-sak 4/24)

Alle enheter ble bedt om å fremme tiltak som gir varig reduserte netto utgifter. Samlet utgjør tiltakene ca. 27 millioner kroner i 2025, noe som utgjør ca. 5% av enhetenes netto bevilgning på 550 millioner kroner i opprinnelig budsjett for 2024. Enhetene har sektorvis prioritert tiltakene ut fra en samlet vurdering av tiltakenes gjennomføringsmulighet og belastning på tjenesteytingen. Tiltakene som ble vedtatt av kommunestyret vises i egen tabell i kapittel 2.2 Driftsbudsjettet i økonomiplanperioden. En kort omtale av tiltakene er tatt inn i kapittel 7 Vedlegg. Iverksetting av tiltakene som enhetene kan påvirke tjenestetilbudet. Ingen faste ansatte blir sagt opp, men kan få andre arbeidsoppgaver i organisasjonen.

Det er gitt signaler fra regjeringen om at kommunal sektor må effektivisere driften sin i årene framover. De økonomiske rammebetingelsene til kommunene vil bli strammere. Kommunesektoren vil framover møte utfordringer som følge av eldreomsorgen, tilgang på arbeidskraft, bosetting av flyktninger, samfunnssikkerhet inkl. klimaendringer, statlig detaljstyring og innbyggerforventninger. På tvers av enhetene i Oppdal kommune er det over tid rapportert om en mer krevende driftssituasjon. Enhetslederne uttrykker at dette er en utvikling som har skjedd over tid og som har ført til større press på tjenestene som er kommunens primæroppgaver og større press på personalet.

Det må forventes at Oppdal kommune i enda større grad i tiden framover må tilpasse driften ytterligere og være dyktige på digital samhandling og transformasjon. Vi må ha evne til å kunne tenke nytt, og bruke potensialet vi har ved samhandling på tvers av våre tjenester og enheter. Fokus må være på de lovpålagte oppgavene og nivået på disse oppgavene.

Kommunedirektøren ser det ikke som realistisk å bruke «ostehøvelmetoden» for å frigjøre midler til finansiering av nye tiltak. Ostehøvelmetoden vil ikke være forenelig med en planmessig omstilling. Det økonomiske handlingsrommet ligger i å øke eiendomsskatten, ved å øke avdragstiden på lån og/eller ved å gjennomføre strengere politiske prioriteringer. Det vil være viktig at økonomiske prioriteringer samsvarer med de tjenestene som ønskes prioritert.

Økonomiplanen er lagt fram i balanse og økonomiplanen oppfyller de finansielle måltallene for netto driftsmargin og disposisjonsfond, men ikke måltallet for gjeldsgrad. Kommunedirektøren vil legge fram sak for kommunestyret der måltallet for gjeldsgrad foreslås revidert.

Økonomiplan 2025-2028

	Finansielt måltall	Gjennomsnitt i perioden	2025	2026	2027	2028
Netto driftsmargin (netto driftsresultat i % av driftsinntektene)	1,5% i gjennomsnitt, ingen år under 1,3%	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%	1,7%
Gjeldsgrad (Lånegjeld i % av driftsinntektene)	75% i gjennomsnitt	78%	73%	79%	80%	81%
Disposisjonsfond i % av driftsinntektene	Minimum 12%	13%	13%	13%	13%	13%

Investeringsbudsjettet

Det er budsjettet med ca. 76 millioner kroner i investeringer i varige driftsmidler i 2025, ca. 62 millioner kroner i 2026, ca. 41 millioner kroner i 2027 og ca. 45 millioner kroner i 2028. Investeringene er i hovedsak finansiert med mva.-kompensasjon og lån. Hovedoversikten i kapittel 6.5 Bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften §5-5 andre ledd, viser de ulike investeringstiltakene.

Reversering av tilskudd gitt til Oppdal idrettslag (OIL) til fotballhall

Det har over tid pågått et arbeid for å avklare organisering og gjennomføring av arbeidet med å etablere fotballhall. Det jobbes p.t. med flere prosesser som må komme i mål før hallen kan realiseres; opprettelse av et AS for drift og eierskap, fullfinansiering, og utarbeidelse av reguleringsplan. Kommunedirektøren har vært i dialog med styret i fotballgruppa som ber om at arbeidet med reguleringsplan for området settes på vent inntil styret i det fremtidige aksjeselskapet er kommet på plass. Det er nå 5 år siden det første gang ble fattet vedtak om å gi tilskudd til OIL til fotballhall. Bevilgningen på 7 mill. kroner trekkes tilbake som følge av at tilskuddet ikke har kommet til utbetaling innen rimelig tid etter at bevilgningen er gitt.

Arbeidet med reguleringsplan for fotballhall avsluttes. Ved eventuell etablering av flerbrukshall med nødvendig infrastruktur må det igangsettes et nytt reguleringsarbeid.

2.2 Økonomiske forutsetninger for økonomiplanen

Vedlagte hovedoversikter i kapittel 6; Økonomiske oversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften §5-6, Bevilgningsoversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften §5-4 første og andre ledd og Bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften §5-5 første og andre ledd, viser tallstørrelsene for det enkelte år i økonomiplanperioden. Teksten nedenfor tar utgangspunkt i Bevilgningsoversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften §5-4 første ledd.

Rammetilskudd, skatt på inntekt og formue og naturressursskatt (frie inntekter)

Frie inntekter er anslått til ca. 545 millioner kroner for hvert av årene i planperioden. I vedtatt budsjett for 2024 er det budsjettert med ca. 534 millioner kroner i frie inntekter.

Frie inntekter er budsjettert på bakgrunn av Prognosemodellen fra KS som ble publisert 6.3.24. Modellen bygger på vedtatt statsbudsjett for 2024, saldering av statsbudsjettet for 2024 og folketall pr. 1.1.24.

Endring i folketallet, alders-sammensetningen av innbyggerne, statens kompensasjon for lavere inntekter som følge av innføring av gratis halvdagsplass i SFO for 3. trinn og lavere max-pris for foreldrebetaling i barnehage er hovedårsaken til økte inntekter. Samtidig fører lavere foreldrebetaling i SFO og i barnehage til at salgs- og leieinntektene vil reduseres med ca. 4 millioner kroner fra 2024 til 2025.

Rammetilskuddet fra staten består i hovedsak av innbyggertilskudd med utgiftsutjevning og av inntektsutjevning (dvs. utjevning av skatteinntekter mellom kommunene). Innbyggertallet pr. 1.7. året før budsjettåret danner grunnlaget for innbyggertilskuddet med utgiftsutjevning. Innbyggertallet pr. 1.1. i budsjettåret danner grunnlaget for inntektsutjevningen. Oppdal kommunes skatteinntekter består av inntekts- og formuesskatt fra personlige skattytere og naturressursskatt fra kraftforetak.

Pr. 1.1.24 har Oppdal kommune 7.389 innbyggere. Kommunedirektøren har lagt til grunn samme folketall og befolkningssammensetning i Oppdal i 2025-2028 som pr. 1.1.24. Det gir tilnærmet samme nivå på frie inntekter i hele planperioden.

Størrelsen på frie inntekter er prognoser beheftet med usikkerhet. Endringer i folketallet vil føre til endringer i frie inntekter. Det samme gjelder endringer i skatteinntekter på landsbasis. Et utvalg nedsatt av regjeringen har i august 2022 levert sin gjennomgang av dagens inntektssystem: NOU 2022:10 Inntektssystemet for kommunene. Det er varslet at nytt inntektssystem vil bli fulgt opp i kommuneproposisjonen for 2025 som legges fram 14. mai 2024.

Forslag til statsbudsjett 2025 som legges fram 7. oktober 2024 gir sikrere prognoser for frie inntekter i 2025. Endelige tallstørrelser for 2025 blir kjent når statsbudsjettet for 2025 er vedtatt i Stortinget i desember 2024.

Eiendomsskatt

Det blir skrevet ut eiendomsskatt for hele kommunen. I 2024 vil det bli gjennomført ny allmenn taksering for å fastsette nye takster som skal danne grunnlag for utskriving av eiendomsskatt i Oppdal kommune fra og med 2025. Nye eiendomsskattetakster vil føre til høyere eiendomsskattegrunnlag, noe som vil føre til at dagens eiendomsbesittere får høyere årlig eiendomsskatt hvis dagens skattesatser (3,65% promille for boliger, fritidseiendommer og tomter og 7 promille for øvrige eiendommer) videreføres i 2025. Kommunestyret kan i forbindelse med behandlingen av budsjettet for 2025 vedta lavere skattesatser og/eller vedta å innføre et bunnfradrag for å holde samlet eiendomsskatt på om lag samme nivå som i dag. Skjevheter som har oppstått siden siste taksering i 2012, f.eks. fordi ulike eiendoms kategorier har hatt ulik verdistigning eller fordi fastsatte takstsoner ikke lenger har sammen naturlige avgrensning, vil imidlertid føre til at skattytere får høyere eller lavere eiendomsskatt enn i dag.

Eiendomsskatteinntektene er budsjettet med ca. 41 millioner kroner for hvert av årene i økonomiplanen. Beløpet tilsvarer forventet eiendomsskatt i 2024 (ca. 38 millioner kroner) pluss en budsjettet økning på ca. 3 millioner kroner. Det er vedtatt fritak for eiendomsskatt for boliger som blir brukt til helårsboliger de 3 første årene etter oppføring.

Konsesjonsavgift og naturressursskatt

Posten består av:

- ✓ Naturressursskatt, kr. 3.800.000
- ✓ Konsesjonsavgift, kr. 3.453.000

Naturressursskatt betales av kraftforetak. Budsjett- og regnskapsmessig skal skatten skilles ut fra øvrige skatteinntekter. Budsjettet beløp er anslått på bakgrunn av inntektene fra 2023. Naturressursskatten inngår i inntektsutjevningen.

Konsesjonsavgifter er en kompensasjon til kommunen for skader og ulemper ved utbygging av vannfall og vannreguleringer. Det er meningen at avgiftene skal gi kommunene en andel av den verdiskapingen som utbyggingen gir. Avgiftssatsene fastsettes i konsesjonsvilkårene og indeksjusteres automatisk ved første årsskifte 5 år etter at konsesjonen ble gitt, og deretter hvert 5. år. Konsesjonsavgiften skal avsettes til et fond som nyttes til utbygging av næringslivet i distriktet etter avgjørelse i kommunestyret. Beløpet er budsjettet avsatt til næringsfondet. Budsjettet beløp er anslått på bakgrunn av inntektene fra 2023.

Andre overføringer og tilskudd fra staten

Posten består av:

- ✓ Kompensasjon for kapitalutgifter som følge av utbygginger i forbindelse med eldrepacken, ca. 1,4 millioner kroner pr. år. Beløpet er anslått etter informasjon fra Husbanken.
- ✓ Kompensasjon for normerte rentekostnader for lån til renovering og bygging av skolelokaler, ca. kr. 250.000 pr. år. Beløpet er anslått etter informasjon fra Husbanken.

Renteinntekter

Pr. april 2024 er styringsrenten på 4,5%. I Norges Bank sin rentebeslutning i mars 2024 sies det bl.a. at «... Vi må trolig holde renten på dagens nivå en god stund fremover for å bringe prisveksten tilbake til målet på 2% innen rimelig tid.» Videre uttales det at «Prognosen vi legger frem i dag indikerer en styringsrente som blir liggende på 4,5% frem til høsten, før den gradvis avtar».

Renter på Oppdal kommunes innskudd i bank påvirkes av renten 3 måneders NIBOR. Informasjon hentet fra Kommunalbanken tilsier at 3 mnd NIBOR vil være ca. 3,6% i gjennomsnitt i 2025, for så å falle til ca. 3,2% de kommende årene.

Det er lagt til grunn at gjennomsnittlig innskuddsrente for driftslikviditeten som er plassert hos hovedbankforbindelsen i 4-årsperioden vil være 3 mnd Nibor + 0,15 prosent-poeng, dvs. en gjennomsnittlig avkastning på 3,4%. Gjennomsnittlig driftslikviditet er anslått til 70 mill. kroner pr år.

Ledig likviditet plassert i pengemarkeds- og obligasjonsfond er anslått til 40 millioner kroner pr. år, med en gjennomsnittlig avkastning på 4,8%. Midlene i bærekraftsfondet, 85 millioner kroner, er plassert i henhold til finansreglementets kapittel 3 – Forvaltning av langsiktig likviditet. Det er forutsatt en gjennomsnittlig avkastning på 5,8%. Videre er det anslått en beholdning på 24 millioner kroner i fondsmidler der renteinntekten fra bank (3,4%) skal tilføres fondene.

Det forventes ca. 3,5 mill. kr. i årlige innbetalte renter fra innbyggere som har fått innvilget startlån fra Oppdal kommune.

Utbytte

Det er budsjettetert med aksjeutbytte fra TrønderEnergi AS på ca. 5,7 millioner kroner i 2025 og ca. 7,7 millioner kroner for hvert av årene 2026-2028.

Justert for effektene av ny grunnrenteskatt, antar styret i TrønderEnergi AS at foreslått nivå på utbytte kommer til å være 150 millioner for 2023 og 2024. Det tilsier at Oppdal kommune vil få utbetalt 5,7 millioner kroner i utbytte i 2024 og i 2025. I ekstraordinær generalforsamling 25.9.23 ble det uttrykt at styret vil gjennomføre en strategiprosess frem til neste generalforsamling våren 2024 der fremtidig utbyttepolitikk skal gjennomgås.

Fra og med 2025 forutsettes det på bakgrunn av TrønderEnergi sin utbyttepolitikk at det blir utbetalt et årlig utbytte på minimum 200 millioner kroner til eierne, noe som tilsier at Oppdal kommune vil få utbetalt 7,7 millioner kroner i utbytte fra og med 2026.

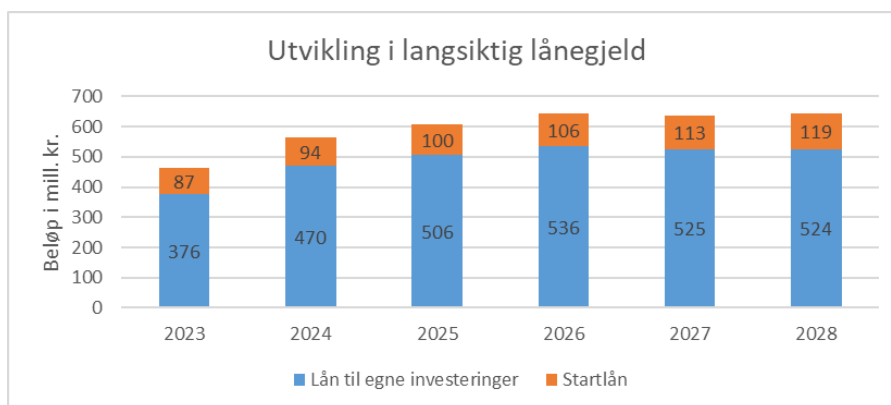
Renteutgifter

Pr. april 2024 er styringsrenten på 4,5%. I Norges Bank sin rentebeslutning i mars 2024 sies det bl.a. at «... Vi må trolig holde renten på dagens nivå en god stund fremover for å bringe prisveksten tilbake til målet på 2% innen rimelig tid.» Videre uttales det at «Prognosen vi legger frem i dag indikerer en styringsrente som blir liggende på 4,5% frem til høsten, før den gradvis avtar».

Renter på Oppdal kommunes lån påvirkes av renten 3 måneders NIBOR. Informasjon hentet fra Kommunalbanken tilsier at 3 mnd NIBOR vil være ca. 3,6% i gjennomsnitt i 2025, for så å falle til ca. 3,2% de kommende årene.

Kommunens gjennomsnittlige innlånsrente (inkl. formidlingslån og både fast og flytende renter) per mars 2024 på 4,4 prosent, hvor om lag 40 % av låneporteføljen er sikret med fast rente. Dagens låne-portefølje vil ha en gjennomsnittrente på 4 prosent i slutten av 2028. 60% av nye låneopptak i 2025 - 2028 er forutsatt opptatt med flytende rente, med en rentesats som tilsvarer NIBOR 3 mnd. + 0,7 prosentpoeng. 40% av nye låneopptak i økonomiplanperioden er forutsatt opptatt med fast rente på 4,2%.

Avdrag på lån og utvikling i lånegjeld

Startlån (formidlingslån) er lån som Oppdal kommune tar opp i Husbanken og låner ut videre til innbyggere i kommunen som faller inn under regelverket for startlån. Ved utgangen av 2023 har Oppdal kommune 87 millioner kroner i lånegjeld på startlån, som forventes å øke til ca. 119 millioner kroner i 2028. Det er budsjettetert med opptak av 10 millioner kroner årlig i startlån i planperioden. Det er budsjettetert med i underkant av 4 millioner kroner i årlige avdrag på startlån i hele planperioden. Avdrag på startlån er budsjettetert i investeringsbudsjettet. Det er forutsatt at avdragskostnadene finansieres av avdrag som Oppdal kommune mottar fra personer som har fått innvilget startlån.

Lån til egne investeringer er opptak av lån for å finansiere investeringene som går fram av Bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften §5-5 andre ledd. Grafen viser at lånegjelden øker fra ca. 470 millioner kroner i 2024 til ca. 524 millioner kroner i 2028. Hovedårsaken til økningen i lånegjelden er lån til selvkostområdene (i hovedsak vann og avløp), bygging av Høgmo barnehage og renovering av Pikhaugen barnehage.

Det er budsjettert med ca. 27 millioner kroner i avdrag på lån til egne investeringer i 2025, med økning til ca. 30 millioner kroner i 2028.

I Kommunelovens §14-18 er det fastsatt en nedre ramme for størrelsen på de årlige avdragene:

«Lån til formål som er nevnt i §14-15 første og andre legg og §14-16, skal avdras årlig. Avdragene skal samlet være minst lik størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivbare anleggsmidler».

Avdragstiden på kommunens lån skal altså som minimum reflektere levetiden for anleggsmidlene. For 2025-2028 er minimumsavdragene for de ulike årene beregnet til ca. 22 millioner kroner i 2025, for så å øke til ca. 25 millioner kroner i 2028.

Budsjetterte årlige utgifter til avdrag i økonomiplanen ligger ca. 5 mill. kr. over kommunelovens bestemmelser om minimumsavdrag. Med de budsjetterte avdragsbeløpene vil reell nedbetalingstid for lånene være ca. 26 år for alle lån unntatt lån til brannstasjonen. Lån til brannstasjonen er forutsatt avdratt over 40 år, da TBRT sin husleie beregnes ut fra det grunnlaget. Grovt sett gir én millioner kroner i lavere årlige avdrag på lån unntatt lånet til brannstasjonen ett års lengre nedbetalingstid.

Kommunestyret har de siste årene forlenget avdragstiden på lånene i to omganger:

- ✓ I Handlingsplan 2020-2023 og Budsjett 2020 ble det vedtatt å forlenge avdragstiden med ca. 1 år, fra 22 år til 23 år.
- ✓ I Handlingsplan 2022-2025 og i Budsjett 2022 ble det vedtatt å forlenge avdragstiden på lån med ca. 3 år, fra 23 år til 26 år.

Konsesjonskraft og Drivakraft

Oppdal kommune har en konsesjonskraftmengde på 49,2 GWh, hvorav 31 GWh kommer fra Driva-rettigheten og 18,2 GWh kommer fra div. kraftverk. I tillegg til konsesjonskraftmengden gir Drivarettigheten i et normalår rundt 12 GWh i tilleggskraft, slik at samlet volum på kommunens kraftrettigheter utgjør rundt 61,2 GWh i et normalt nedbørsår.

For 18,2 GWh følger uttakskostnaden den sentralt fastsatte konsesjonskraftprisen. Uttakskostnaden er anslått til 2,3 mill. kr. pr. år, beregnet ut fra en kostnad på kr. 130 pr. MWh.

For Drivarettigheten (31 GWh + 12 GWh = til sammen ca. 43 GWh i et normalår) må kommunen betale 7,5 % av kraftverkets selvkost. Det er avgjort med dom at grunnrenteskatten skal tas med ved beregningen av uttakskostnaden. Samlet uttakskostnad forventes å ligge mellom kr. 359 – kr. 425 pr. MWh i 2025-2028, noe som innebærer en samlet uttakskostnad mellom 15,4 – 18,2 millioner kroner pr. år. Det er heftet stor usikkerhet med hensyn til hva som blir uttakskostnaden for Drivakraften. Dette skyldes usikkerhet med grunnrentesatsen fremover og grunnlaget for denne.

Det økonomiske resultatet fra kraftforvaltningen brukes til å finansiere kommunens tjenesteproduksjon. For å gi mest mulig forutsigbare inntekter fra kraftsalg er det inngått avtale med en forvalter om prissikring av 18,2 MWh gjennom handel med finansielle sikringskontrakter. Kommunestyret har vedtatt en Prissikringsstrategi ved salg av elektrisk kraft som angir ansvar og rammer for forvaltningen av kraften.

Markedet for salg av elektrisk kraft har store svingninger gjennom år og mellom år, og uten prissikring av kraftsalget vil kommunen være utsatt for stor prisrisiko. Ny markedssituasjon på kraftmarkedet har ført til at

Økonomiplan 2025-2028

det i dag er stor forskjell på spotpris i NO3 (Oppdal kommune ligger i NO3-område) og spotpris system. Spotpris system er spotprisen for hele det nordiske børsområdet slik den ville vært dersom det ikke var noen begrensninger i kraftnettet f.eks. overføringskapasitet, og kraften teoretisk kunne flyte helt fritt.

For 18,2 GWh er det anslått en inntekt på kr. 443 pr. MWh i 2025 og at denne øker til kr. 448 pr. MWh i 2026-28.

For 31 GWh av Drivarettigheten er det anslått en inntekt på kr. 443 pr. MWh i 2025 og at prisen går opp til kr. 448 pr. MWh i 2026, og faller til kr. 420 i 2028. Tilleggskraften, dvs. 12 GWh av Drivarettigheten, ligger i spot-markedet. Her er det anslått en pris lik resten av Drivarettigheten.

Oppsummert gir dette et anslag på netto kraftinntekter i 2025 – 2028 på ca. 5 millioner kroner pr. år:

	2024	2025	2026	2027	2028
Budsjettert netto inntekt fra salg av kraft	Kr. 5 097 000	Kr. 5 097 000	Kr. 5 097 000	Kr. 5 097 000	Kr. 5 097 000

Det hefter usikkerhet med tallstørrelsene.

Bærekraftfond

I møte 5. mai 2022 vedtok kommunestyret å opprette et Bærekraftfond. Bærekraftfondet ble etablert med en grunnkapital på kr. 107.421.000. Grunnkapitalen besto av kr. 22.443.000 fra salg av aksjer i Oppdal E-verk AS og kr. 84.978.000 fra salg av aksjer i Vitnett AS. Kommunestyret har i sak 22/66 og 23/31 disponert deler av grunnkapitalen til utkjøp av festearealer, slik at fondets grunnkapital pr. mars 2023 er kr. 73.521.000.

Bærekraftsfondet skal forvaltes etter Oppdal kommune sitt finansreglement kapittel 3 – Forvaltning av langsiktig likviditet.

Formålet med bærekraftsfondet er å

- ha egenkapital til utkjøp av festekontrakter
- kunne nedbetale langsiktig lånegjeld
- finansiere prekære infrastrukturtiltak
- disponere deler av den årlige avkastningen til kommunale driftstiltak
- sette av deler av den årlige avkastningen til et disposisjonsfond øremerket Såkornmidler til bærekrafts-prosjekter

Ifølge vedtektene skal bærekraftsfondets faktiske netto årlige avkastning (dvs. faktisk avkastning minus kostnader til ekstern fondsforvalter) anvendes slik i prioritert rekkefølge:

1. 20% av avkastningen skal tilbakeføres til hovedstol. Dersom konsumprisindeksen utgjør mer enn 20% av avkastning i fondet, økes prosentandelen til hovedstolen tilsvarende.
2. 40% av avkastningen disponeres til kommunale driftstiltak. Kommunestyret tar stilling til hvilke driftstiltak som skal finansieres av avkastningen i forbindelse med behandling av økonomiplan og årsbudsjett.
3. 40% av avkastningen skal tilføres disposisjonsfond øremerket såkornmidler til bærekraftsprojekter. Kommunestyret tar stilling til bruk av disposisjonsfondet i forbindelse med behandling av økonomiplan og årsbudsjett, eller i forbindelse med saker fremmet i løpet av året.

Faktisk avkastning fra bærekraftsfondet kan disponeres ved neste rullering av økonomiplanen. Det betyr at faktisk oppnådd avkastning i 2023 (som blir kjent tidlig i 2024) disponeres av kommunestyret når kommunestyret våren 2024 behandler økonomiplan 2025 -2028.

Økonomiplan 2025-2028

Bærekraftsfondet har hatt en avkastning etter kostnader på ca. 7,8 millioner kroner i 2023, dvs. 9,7%. Ifølge vedtektene for fondet skal hovedstolen godskrives med årets KPI. Deretter skal resterende avkastning fordeles likt mellom et fond øremerket kommunale driftstiltak og et fond øremerket såkornmidler. I 2023 ble KPI på 5,5%. Det tilsier at hovedstolen tilføres ca. 4,3 millioner kroner. Resterende avkastning, ca. 3,5 millioner kroner, er fordelt likt mellom Disposisjonsfond bærekraftfond kommunale driftstiltak og Disposisjonsfond bærekraftfond såkornmidler. Ifølge fondets vedtekter kan kommunestyret disponere disse fondene ved neste rullering av økonomiplanen, dvs. våren 2024 i forbindelse med behandling av økonomiplanen for 2025 – 2028.

Bruk av avkastning fra bærekraftsfond øremerket kommunale driftstiltak, kr. 1.780.000, er i økonomiplanen disponert til finansiering av investering i velferdsteknologi, utstyr helsesenteret og skisseprosjekt omsorgsboliger utviklingshemmede.

Bruk av avkastning fra bærekraftsfond øremerket såkornmidler, kr. 1.780.000, er ikke innarbeidet i økonomiplanen.

Kommunal bosetting av flyktninger:

Antallet bosatte flyktninger i kommunen varierer, i de siste årene har variasjonene vært ekstra store. I 2023 ble det bosatt 130 flyktninger, for 2024 er det fattet vedtak om bosetting av 80 personer. I perioder med høy bosetting vil både inntekter og utgifter bli høye, men det vil likevel i slike perioder være mulig å sette av en del av statstilskuddet i fond. Dette er viktig for å kunne ha midler til utgifter som sannsynligvis kommer senere, når noen av de som blir boende i Oppdal kan trenge økonomisk støtte eller spesifikke kommunale tjenester etter at kommunen ikke lenger mottar integreringstilskudd.

Det er svært vanskelig å forutse hvordan bosettingen, og dermed statstilskuddet blir framover. I økonomiplanen er det forutsatt at det fra og med 2025 bosettes 40 personer årlig. I 2024 er det budsjettet med et samlet statstilskudd på ca. 60 millioner kroner til bosetting av flyktninger. I 2025 er det forventet et tilsvarende beløp, mens det fra 2026 er forventet et samlet statstilskudd på ca. 50 millioner kroner. Fra og med 2027 er årlig samlet statstilskudd forventet å utgjøre ca. 30 millioner kroner. Det forventes at det årlige statstilskuddet i sin helhet vil gå med til dekning av utgifter knyttet til utgifter i forbindelse med flyktningebosetting, og det er derfor fra og med 2025 ikke budsjettet med avsetning til flyktningefond. Her må det presiseres at det kan bli relativt store endringer pga. usikkerheten med bosetting. Det ligger også en usikkerhet i om de som er bosatt blir boende i hele den 5-årige tilskuddsperioden.

Bundne avsetninger

Bundne fond har regler for hvordan fondene kan brukes. Noen bundne fond har også bestemmelser om at opptjente renter skal tillegges fondet, noe det er tatt hensyn til i økonomiplanen. Dette gjelder for næringsfondet, fond som tilhører selvkostområder (vann, avløp, plansaker, byggesaker, kart/oppmåling, feiing, deponi), tilfluktsromfondet og gavekontiene. I tillegg skal konsesjonsavgiften i sin helhet avsettes til Næringsfondet.

Ubundne avsetninger

Anslag på størrelsen på ubundet investeringsfond:

	2024	2025	2026	2027	2028
Beregnet utgående beholdning på ubundet investeringsfond (kapitalfondet) pr. 31.12.	9 166 000	7 566 000	5 866 000	4 066 000	2 166 000

Økonomiplan 2025-2028

Anslag på størrelsen på disposisjonsfond:

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Generelt disposisjonsfond:	52 542 000	30 487 000	34 424 000	38 290 000	41 462 000	46 250 000
Infrastrukturfondet:	0	3 306 000	6 275 000	9 244 000	12 213 000	15 152 000
Disposisjonsfond til kapitalformål:	28 200 000	32 650 000	30 650 000	23 650 000	16 650 000	9 650 000
Disposisjonsfond flyktninger	22 030 000	22 030 000	22 030 000	22 030 000	22 030 000	22 030 000
Enhetsvise disposisjonsfond / øvrige disposisjonsfond	28 616 000	28 616 000	28 616 000	28 616 000	28 616 000	28 616 000
Bærekraftsfondet	7 684 000	12 120 000	17 283 000	22 107 000	26 931 000	31 755 000
Sum	139 072 000	129 209 000	139 278 000	143 937 000	147 902 000	153 453 000

Reversering av tilskudd gitt til Oppdal idrettslag (OIL) til fotballhall

Ved kommunestyrets behandling av økonomiplanen for 2020 – 2023 i møte 20.6.19 ble det bl.a. fattet vedtak om følgende:

«Det bevilges 5,5 mill. kr. i tilskudd til Oppdal idrettslag i 2020 til støtte for ny fotballhall. Beløpet finansieres ved bruk av disposisjonsfond øremerket «tilskudd fotballhall».»

Ved kommunestyrets behandling av budsjett 2022 i møte 17.12.21 ble det bl.a. fattet vedtak om følgende:

«14. Fotballhall.

Kommunestyret vedtok i budsjettet for 2020 å bevilge 5,5 millioner kr. som tilskudd til Oppdal Idrettslag for bygging av fotballhall.

Kommunestyret ønsker å signalisere ytterligere støtte til bygging av ny «nier» fotballhall i Oppdal slik at idrettslagets hallprosjekt kan ferdigstilles.

Kommunestyret ber om at ledelsen for prosjektet fotballhall utarbeider en plan for full finansiering i god tid før behandling av Handlingsplanen for 2023-2026 som legges ved i en søknad om kommunal lånegaranti til Oppdal Idrettslag i forbindelse med bygging av fotballhall. En eventuell søknad om forskuttering av spillemidler må avklares gjennom egen søknad med behandling.

Dersom en slik søknad med beskrivelse leveres Oppdal kommune vil:

- *Kommunestyret be kommunedirektøren innarbeide ytterligere 1,5 millioner kr., dvs. totalt 7,0 mill.kr., i tilskudd til prosjektet i forslag til handlingsprogram 2023-2026, med tanke på utbetaling i 2023.*
- *Kommunestyret vil etter evt. søknad fra Oppdal Idrettslag, saksbehandle og avklare spørsmål om garanti for lån til Oppdal Idrettslag i forbindelse med byggingen av fotballhallen. Evt. vedtak om kommunal lånegaranti for lån til Oppdal Idrettslag skal godkjennes av Statsforvalteren etter kommunelovens §14-19.*

Kommunestyret ber kommunedirektøren i medhold av plan- og bygningslovens kap.12, jfr. kommunestyrets vedtak i sak 20/94, om å igangsette arbeidet med ny detaljreguleringsplan for fotballhall på området «nye grusbane», gnr./bnr. 284/58 og 288/142. Reguleringsplanarbeidet igangsettes selv om fotballhallen ikke er fullfinansiert.

Detaljreguleringsplanen skal avklare bygging av ny hall med nødvendig infrastruktur (adkomst, parkering, vann, avløp).

Planarbeidet igangsettes i 2022 og dekkes av Oppdal kommune innenfor en kostnadsramme på kr. 300 000,- ekskl. mva. Arbeidet finansieres ved bruk av generelt disposisjonsfond og innarbeides i budsjettet for 2022.»

Det har over tid pågått et arbeid for å avklare organisering og gjennomføring av arbeidet med å etablere fotballhall. Det jobbes p.t. med flere prosesser som må komme i mål før hallen kan realiseres; opprettelse av et AS for drift og eierskap, fullfinansiering, og utarbeidelse av reguleringsplan. Kommunedirektøren har

Økonomiplan 2025-2028

vært i dialog med styret i fotballgruppa som ber om at arbeidet med reguleringsplan for området settes på vent inntil styret i det fremtidige aksjeselskapet er kommet på plass. Det er nå 5 år siden det første gang ble fattet vedtak om å gi tilskudd til OIL til fotballhall. Bevilgningen på 7 mill. kroner trekkes tilbake som følge av at tilskuddet ikke har kommet til utbetaling innen rimelig tid etter at bevilgningen er gitt.

Arbeidet med reguleringsplan for fotballhall avsluttes. Ved eventuell etablering av flerbrukshall med nødvendig infrastruktur må det igangsettes et nytt reguleringsarbeid.

Langsiktige forpliktelser.

I henhold til kommuneloven §14-4, 2. ledd, skal økonomiplanen og årsbudsjettet bl.a. vise utviklingen i kommunens vesentlige langsiktige forpliktelser. Nedenfor vises langsiktige forpliktelser som har en årlig verdi over kr. 100.000. Beløpene er hentet fra budsjett for 2024:

Langsiktige forpliktelser	Løpetid	Beløp
Pensjonsforpliktelser - kommuneorganisasjonen KLP (per 31.12.2022)	Løpende	702 908 479
Pensjonsforpliktelser - kommuneorganisasjonen SPK (per 31.12.2022)	Løpende	62 857 416
Forpliktelser til å yte tilskudd:		
Norsk landbruksrådgiving	Løpende	200 000
Fellesgodefinansiering, kommunal andel	Løpende	2 541 000
Plankontoret - kjøp av tjenester	Løpende	713 000
Lønset samfunnshus SA - driftstilskudd årlig (K-styre 19/31)	2027	180 000
Opplæringskontoret for Oppdal og Rennebu (fem lærlinger)	Løpende	180 000
Festeavtaler (indeksjusters hvert 5. / 10. år - økning på 20%)	Løpende	2 660 000
Leieavtale med fylkeskommunen om idrettshall	2050	1 640 000
Samarbeidsavtale Nasjonalparken næringshage	2025	320 000
Kulturhuset - driftsstøtte	Løpende	15 400 000
Driftstilskudd legevaktsentralen	Løpende	762 000
Driftstilskudd BUA Oppdal	2026	100 000
Driftstilskudd kantine rådhuset	Løpende	185 000
Driftsavtale legetjenester	Løpende	5 163 000
Turisttilskudd leger	Løpende	240 000
Kjøp av legetjenester	Løpende	3 220 000
Driftsavtale fysioterapitjenester	Løpende	1 788 000
Kommunalt tilskudd private barnehager	Løpende	43 677 000
Kjøp av tjenester for mottakere i hjemmet	Løpende	13 881 000
Overføring til interkommunale foretak:		
Brannvern	Løpende	7 174 000
Feiervesen	Løpende	3 072 000
Revisjon	Løpende	816 000
110-sentralen	Løpende	640 000
Tilskudd til kirkelig sektor	Løpende	5 700 000
Tilskudd til lag og foreninger:		
TrønderAlpin	2025	200 000
Aktivitetsstøtte idretts- og friluftaktiviteter	Løpende	470 000
Frivilligsentralen (regnskapstall 2022)	Løpende	818 000
Sum årlige forpliktelser utenom pensjonsforpliktelser		111 740 000
Sum langsiktige forpliktelser inkl. pensjonsforpliktelser		877 505 895
Garanti gitt overfor:		
Vekst Oppdal AS	2038	4 654 080
Oppdal kirkelige fellesråd	2029	350 000
Oppdal Kirkelig Fellesråd	2026	2 429 236
ReMidt IKS	2037	12 935 628
TBRT	2060	319 218
Sum garantiansvar		20 688 162

2.3 Driftsbudsjettet i økonomiplanperioden

Oppdal kommune har tradisjon og kultur for god økonomisk styring. Det gir både handlingsrom og arbeidsro. Økonomistyring er viktig i alle ledd i hele organisasjonen, dvs. fra enhetsnivå til og med kommunestyrenivå.

Kommunal- og distriktsdepartementet v/Eivind Dale sier at følgende forhold kjennetegner kommuner som har god økonomistyring:

Hva kjennetegner kommuner som har god økonomistyring?

Gode rutiner • Problemer blir løpende identifisert • Analyserer og iverksetter raskt tiltak	Kommunen erkjenner eget ansvar
Problemer får ikke anledning til å utvikle seg over tid	Lærer av «de beste»
	Godt samarbeid POL-ADM

Kommunal- og distriktsdepartementet

Ved avleggelse av regnskapet for 2023 viste to tjenesteområder et betydelig merforbruk:

- Legetjenesten hadde et merforbruk ut over budsjett på ca. 6,7 millioner kroner, i hovedsak som følge av kjøp av legetjenester.
- Oppdal helsesenter hadde et merforbruk ut over budsjett på ca. 8,5 millioner kroner, i hovedsak som følge av vikarutgifter og overtidsgodtgjørelse for egne ansatte samt kjøp av vikartjenester fra vikarbyrå og utgifter til utskrivningsklare pasienter.

I 2023 ble budsjettet til hjemmetjenesten styrket med 4,6 millioner kroner for å finansiere vikarutgifter, overtidsgodtgjørelse for egne ansatte samt kjøp av vikartjenester fra vikarbyrå. Som følge av denne styrkingen samsvarte regnskapet for hjemmetjenesten i 2023 med budsjettet for 2023.

I hovedsak har følgende forhold påvirket utarbeidelsen av økonomiplan 2025 – 2028:

- Fra 1.1.24 er legetjenesten omorganisert. Prioriteringen av legetjenesten i budsjettet for 2024 førte til at tjenesten ble styrket med ca. 8 millioner kroner i årlige driftskostnader samt 6 millioner kroner i engangskostnad til utkjøp av goodwill og utstyr fra 8 privatpraktiserende leger. Pr. mars 2024 anslås det at driftsbudsjettet for 2024 er realistisk. Det hefter usikkerhet med anslaget, da det er nødvendig å få erfaring med ny driftsform gjennom et helt år, men det antas pr. mars 2024 at det ikke vil være nødvendig å styrke legetjenestens budsjett fra og med 2025. I 2024 forventes det imidlertid engangsutgifter knyttet til KAD-godtgjørelse og pensjonsforpliktelse til legene.
- Også i 2024 forventer Oppdal helsesenter utgifter ut over budsjett, i hovedsak som følge av utgifter knyttet til vikarbruk, anslått til 6 millioner kroner. Merforbruket antas å videreføres i økonomiplanperioden.
- Hjemmetjenesten forventer også høyere utgifter enn budsjettet i 2024, i hovedsak knyttet til vikarbruk, anslått til 4 millioner kroner. Merforbruket antas å videreføres i økonomiplanperioden.
- I sak 4/24 i kommunestyret ble det vedtatt å flytte avlastningstilbud som i dag gis ved Oppdal helsesenter til BOAS. Det frigjør 2 plasser på helsesenteret som kan brukes til utskrivningsklare pasienter. Tiltaket er beregnet å koste kr. 2.875.000. Beløpet ble finansiert ved bruk av reservert tilleggsbevilgning i 2024 (tiltaket var i kommunedirektørens forslag til økonomiplan forutsatt videreført i økonomiplanperioden. I kommunestyrets vedtatte økonomiplan er bevilgningen tatt ut fra og med 2025).

Økonomiplan 2025-2028

- Ut fra kjente forhold pr. april 2024 vil Helse og familie få 3,7 millioner kroner i økte utgifter i 2024 til kjøp av heldøgns omsorgstjenester fra privat tjenesteleverandør. Helårsvirkningen fra og med 2025 er beregnet til 7,4 millioner kroner. Tiltaket er videreført i hele økonomiplanperioden.
- I kommunestyrets budsjettvedtak for 2024 ble det vedtatt å øke grunnbemanningen ved Oppdal helsesenter og ved hjemmetjenesten, øke bemanningen rundt ettåringene i barnehagen, styrke ungdomsklubben og ungdomscafé samt en bevilgning til fysisk aktivitetstilbud for barn/unge med kognitiv funksjonsnedsettelse. Til sammen kr. 4.689.000. Beløpet ble finansiert med bruk av fond. Fond bør over tid ikke finansiere løpende driftstiltak. Det er forutsatt at tiltakene videreføres i hele økonomiplanperioden, noe som fører til ubalanse i økonomiplanen.

<i>Forhold som påvirker økonomiplanen:</i>	Beløp i kr.
Styrking av vikarbudsjettet til Oppdal helsesenter	6 000 000
Styrking av vikarbudsjettet til Hjemmetjenesten	4 000 000
Sak 4/24 i kommunestyret: Drift av avlastningstilbud i BOAS for å kunne ta imot utskrivningsklare pasienter ved Oppdal helsesenter	2 785 000
Økte utgifter til kjøp av heldøgns omsorgstjenester fra privat tjenesteleverandør (ressurskrevende tjenester)	7 400 000
Finansiering av løpende driftstiltak vedtatt i budsjettet for 2024	4 689 000
Sum	24 874 000

Om driftsnivået i 2024 videreføres i økonomiplanperioden uten at det tas grep, ville det generelle disposisjonsfondet vært oppbrukt i løpet av 2 – 3 år. Deretter ville det blitt nødvendig å bruke av øvrige disposisjonsfond (infrastrukturfondet, disposisjonsfond til kapitalformål, enhetenes disposisjonsfond og øvrige disposisjonsfond) for å finansiere løpende drift.

Særlig helse- og omsorgssektoren har behov for tiltak for å imøtekomme utfordringer knyttet til driftssituasjonen:

- Jobbe med å redusere sykefraværet
- Tiltak for å holde budsjettrammen
- Tiltak for å sikre stabilitet på ledernivå
- Arbeidsmiljøtiltak

Kommunedirektøren har høyt fokus på disse utfordringene og det er - og vil bli - iverksatt omfattende tiltak, både organisatorisk og operativt, for å avhjelpe situasjonen.

For å håndtere ubalansen i økonomiplanen er det foretatt omdisponeringer av budsjettmidler på tvers av enheter og sektorer, samtidig som følgende organisatoriske og operative grep prioriteres iverksatt innen helse-/omsorgssektoren:

- Arbeide videre med å etablere en heltidskultur
- Iverksette helårsturnus
- Etablere vikarpool
- Etablere videolegevakt
- Etablere velferdsteknologi
- Etablere en egen kommunal enhet fra 1. januar 2025 med ansvar for bo- og habiliteringstjenester
- Iverksette skisseprosjekt for samlokalisering av bolig til personer med nedsatt funksjonsevne
- Avklare fremtidig tjenestetilbud ved Oppdal helsesenter (k-sak 4/24)

Alle enheter ble bedt om å fremme tiltak som gir varig reduserte netto utgifter. Samlet utgjør enhetenes foreslåtte tiltak ca. 27 millioner kroner i 2025, noe som utgjør ca. 5% av enhetenes netto bevilgning på 550 millioner kroner i opprinnelig budsjett for 2024. Enhetene har sektorvis prioritert tiltakene ut fra en samlet vurdering av tiltakenes gjennomføringsmulighet og belastning på tjenesteytingen.

Økonomiplan 2025-2028

En kort omtale av enhetenes foreslåtte tiltak er tatt inn i kapittel 7 Vedlegg. Iverksetting av tiltakene (jfr. tabellen nedenfor) kan påvirke tjenestetilbudet. Ingen fast ansatte blir oppsagt, men kan få andre arbeidsoppgaver i organisasjonen.

Tiltaket er forutsatt å ha virkning fra det året beløpet er satt inn i årskolonnen. Samme beløp i alle årskolonner betyr at tiltaket forutsettes innarbeid i budsjettet som et varig driftstiltak.

Tabellen nedenfor viser hvilke tiltak som ble vedtatt av kommunestyret.

	2025	2026	2027	2028
Stab-/støttetjenester				
14701.190 - Tilskudd til etablering og tilpasning av bolig for personer med nedsatt funksjonsevne reduseres, da budsjettposten ikke benyttes i sin helhet. Gjenværende budsjettbeløp: kr. 300.000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
Gjennomgang av kommunens ikt-drift i den hensikt å få sikrere og mer optimalisert drift samt sjekke at vi får det vi betaler for til eksterne leverandører	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
Avvikle ordningen Ungdom i jobb	-260 000	-260 000	-260 000	-260 000
Endret driftsmåte for kantina på rådhuset	-230 000	-230 000	-230 000	-230 000
Plan og forvaltning				
Konto 13708.410 - Kjøp av tjenester til preparering av turløyper: reduseres, da budsjettet ikke brukes i sin helhet	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Ansvar 483: Redusert betaling til Oppdal kulturhus, da kulturhuset er pålagt å la lag og foreninger ha gratis bruk av lokaler (vil føre til inntektsreduksjon hos kulturhuset)	-55 000	-55 000	-55 000	-55 000
Ansvar 484 - Betaling for fotballgruppas bruk av garderober i kampsammenheng: Beror på en gammel avtale som vi mener er utgått.	-70 000	-70 000	-70 000	-70 000
Budsjetterte utgifter til aktivitetsstøtte reduseres, da budsjettet ikke brukes i sin helhet	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Reduksjoner på diverse driftsposter	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Oppdal helsesenter				
Etablering av vikarpool og årsturnus forventes å gi lavere driftsutgifter	-3 950 000	-3 950 000	-3 950 000	-3 950 000
Sammenslåing av drift av renholdstjenesten i hjemmetjenesten og helsesenteret forventes å gi lavere driftsutgifter	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
Slå sammen drift av kantina i BOAS med kjøkkenet på helsesenteret forventes å gi lavere driftsutgifter	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
Hjemmetjenester				
Etablering av vikarpool og årsturnus forventes å gi lavere driftsutgifter	-3 950 000	-3 950 000	-3 950 000	-3 950 000
Besparelser som følge av etablering av multidose-ordning for hjemmeboende eldre og personer med funksjonsnedsettelse	-800 000	-800 000	-800 000	-800 000
Redusere dagsentertilbudet med 1 årsverk	-658 000	-658 000	-658 000	-658 000

Økonomiplan 2025-2028

	2025	2026	2027	2028
Bevilgningen på kr. 2.875.000 gitt i sak 4/24 i kommunestyret til drift av avlastningstilbud i BOAS i 2024 for å kunne ta imot utskrivningsklare pasienter ved Oppdal helsesenter, <i>videreføres ikke til 2025</i> . Det forutsettes at helse- og omsorgsenhetene endrer rutiner og tilpasser driften slik at Oppdal kommunes kostnader med kjøp av tjenester til utskrivningsklare pasienter reduseres. Hjemmetjenestens andel av beløpet:	-2 600 000	-2 600 000	-2 600 000	-2 600 000
Helse og familie				
Redusere / avvikle deltakelse i tverrfaglig samarbeid i skole for psykisk helse og rusarbeid, 20% stilling	-153 000	-153 000	-153 000	-153 000
Reduksjon av behandlingstilbud i psykisk helse og rustjeneste med 1,2 årsverk	-1 020 000	-1 020 000	-1 020 000	-1 020 000
Hjemmekonsulent-tilbudet ved helsestasjonen opphører	-140 000	-140 000	-140 000	-140 000
Redusert tilgjengelighet i skolehelsetjenesten med 0,2 årsverk	-165 000	-165 000	-165 000	-165 000
Reduksjon av stilling i PP-tjenesten fra 2,8 til 2,6 årsverk	-173 000	-173 000	-173 000	-173 000
Innvandrertjenesten				
Overføring av statstilskudd flyktninger til Helse og Familie for kjøp av heldøgns omsorgstjenester	-5 700 000	-5 700 000	-5 700 000	-5 700 000
Drivdalen oppvekstsenter				
Reversere vedtaket om styrket bemanning rundt 1-åringen i barnehagen	-192 000	-192 000	-192 000	-192 000
Midtbygda oppvekstsenter				
Reversere vedtaket om styrket bemanning rundt 1-åringen i barnehagen	-589 000	-589 000	-589 000	-589 000
Oppvekstforvaltning				
Reversere vedtaket om styrket bemanning rundt 1-åringen i barnehagen med virkning fra 1.1.25 gir lavere tilskudd til private barnehager fra 1.1.27			-1 600 000	-1 600 000
Høgmo og Pikhaugen barnehager				
Reversere vedtaket om styrket bemanning rundt 1-åringen i barnehagen	-858 000	-858 000	-858 000	-858 000
Tekniske tjenester				
Kreve inn husleie fra Oppdal pensjonistforening til inndekking av utgifter ved Oppdalshallen	-147 000	-147 000	-147 000	-147 000
Redusere omfang av park-arbeid rundt kommunale bygg. Redusere fra 4 vikarer til 2.	-75 000	-75 000	-75 000	-75 000
Senke temperaturen på alle formålsbygg 1 grad	-90 000	-90 000	-90 000	-90 000
Brøyting av offentlige parkeringsplasser og kommunale bygg gjøres med teknisk enhet sine egne ressurser	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000

Økonomiplan 2025-2028

	2025	2026	2027	2028
Redusere antall driftsoperatører			-750 000	-750 000
Fremme sak til politisk behandling om omklassifisering av kommunale veger til private veger				
Bevilgningen på kr. 2.875.000 gitt i sak 4/24 i kommunestyret til drift av avlastningstilbud i BOAS i 2024 for å kunne ta imot utskrivningsklare pasienter ved Oppdal helsesenter, <i>videreføres ikke til 2025</i> . Det forutsettes at helse- og omsorgsenhetene endrer rutiner og tilpasser driften slik at Oppdal kommunes kostnader med kjøp av tjenester til utskrivningsklare pasienter reduseres. Tekniske tjenesters andel av beløpet:	-185 000	-185 000	-185 000	-185 000
NAV				
Midlertidig reduksjon i 30% stilling (bare 2025)	-250 000			
Kirkelig sektor				
Redusert tilskudd fra Oppdal kommune	-230 000	-230 000	-230 000	-230 000
Kulturhuset				
Redusert tilskudd fra Oppdal kommune	-640 000	-640 000	-640 000	-640 000
Eiendomsskatt				
Økning i eiendomsskatteinntektene	-3 132 000	-3 132 000	-3 132 000	-3 132 000
Sum alle tiltak	-28 422 000	-28 172 000	-30 522 000	-30 522 000

I tillegg til tiltak i de enkelte enhetene, avvikles tilleggsbevilgningsreserven på 4 millioner kroner. Bevilgning har vært brukt som buffer for å (del)finansiere økte utgifter til private barnehager, ressurskrevende tjenester, utskrivningsklare pasienter og kommunal-akutt-døgnerberedskap. Beløpet budsjetteres avsatt til disposisjonsfond.

Det er gitt signaler fra regjeringen om at kommunal sektor må effektivisere driften sin i årene framover. De økonomiske rammebetingelsene til kommunene vil bli strammere. Kommunesektoren vil framover møte utfordringer som følge av eldreomsorgen, tilgang på arbeidskraft, bosetting av flyktninger, samfunnssikkerhet inkl. klimaendringer, statlig detaljstyring og innbyggerforventninger. På tvers av enhetene i Oppdal kommune er det over tid rapportert om en mer krevende driftssituasjon. Enhetslederne uttrykker at dette er en utvikling som har skjedd over tid og som har ført til større press på tjenestene som er kommunens primæroppgaver og større press på personalet.

Det må forventes at Oppdal kommune i enda større grad i tiden framover må tilpasse driften ytterligere og være dyktige på digital samhandling og transformasjon. Vi må ha evne til å kunne tenke nytt, og bruke potensialet vi har ved samhandling på tvers av våre tjenester og enheter. Fokus må være på de lovpålagte oppgavene og nivået på disse oppgavene.

Kommunedirektøren ser det ikke som realistisk å bruke «ostehøvelmetoden» for å frigjøre midler til finansiering av nye tiltak. Ostehøvelmetoden vil ikke være forenelig med en planmessig omstilling. Det økonomiske handlingsrommet ligger i å øke eiendomsskatten, ved å øke avdragstiden på lån og/eller ved å

Økonomiplan 2025-2028

gjennomføre strengere politiske prioriteringer. Det vil være viktig at økonomiske prioriteringer samsvarer med de tjenestene som ønskes prioritert.

Nye driftstiltak i økonomiplan-perioden

En samlet oversikt over innspill fra enhetene til drifts- og investeringstiltak i perioden 2025-2028 finnes på Oppdal kommunes hjemmeside: <https://www.oppdal.kommune.no/politikkinnsyn/#heading-h3-5> under fanen «Styringsdokumenter» - «Økonomiplan».

Den økonomiske situasjonen gir lite rom for en samlet helhetlig prioritering mellom de tiltakene som er spilt inn fra enhetene til økonomiplanarbeidet. Følgende nye driftstiltak er innarbeidet i økonomiplanen:

	2025	2026	2027	2028
Stab/støtte:				
Overgang til Visma Enterprise Plus/sky	400 000	200 000	200 000	200 000
Økonomiplan-, budsjett- og rapporteringsverktøy	532 000	260 000	260 000	260 000
Oppvekst:				
Kompensasjon til lærere for bruk av egen mobil i daglig arbeid i skoler og barnehager	216 000	216 000	216 000	216 000
Tekniske tjenester:				
Skisseprosjekt for arbeid med etablering av flere hel-døgns omsorgsplasser	1 000 000			
Plan og forvaltning:				
Reguleringsarbeid for gang- og sykkelveg langs Nerskogveien fra Midtbygda oppvekstsenter	500 000			
Sum alle	2 648 000	676 000	676 000	676 000

Tabellen er oppdatert i samsvar med kommunestyrets vedtak.

Anslag på driftsinntektene

Det er budsjettet med ca. 830 millioner kroner i driftsinntekter i 2025, synkende til ca. 800 millioner kroner i 2028, målt i 2024-kroner. Hovedårsaken til nedgangen er at det forventes lavere mottak av flyktninger i årene framover, noe som vil gi lavere statstilskudd i planperioden. I vedtatt budsjett for 2024 er driftsinntektene budsjettet til ca. 820 millioner kroner.

Økningen i driftsinntektene fra 2024 til 2025 skyldes i hovedsak anslått økning i frie inntekter (dvs. rammetilskudd, skatt på inntekt og formue og naturressursskatt) fra 2023 til 2024 på ca. 11 millioner kroner. Endring i folketallet, alders-sammensetningen av innbyggerne, statens kompensasjon for lavere inntekter som følge av innføring av gratis halvdagsplass i SFO for 3. trinn og lavere max-pris for foreldrebetaling i barnehage er hovedårsaken til økte inntekter. Samtidig fører lavere foreldrebetaling i SFO og i barnehage til at salgs- og leieinntektene vil reduseres med ca. 4 millioner kroner fra 2024 til 2025.

Pr. 1.1.24 har Oppdal kommune 7.389 innbyggere. Kommunedirektøren har lagt til grunn samme folketall og befolkningssammensetning i Oppdal i 2025-2028 som pr. 1.1.24.

Økonomiplan 2025-2028

Anslag på driftsutgifter (eks. avskrivninger) og netto finansutgifter.

Det er budsjettert med ca. 818 millioner kroner i netto driftsutgifter og finansutgifter i 2025, synkende til ca. 787 millioner kroner i 2028, målt i 2024-kroner. Årsaken til nedgangen er at det forventes lavere mot-tak av flyktninger i årene framover, noe som forutsettes å gi lavere driftsutgifter i planperioden. Videre vil budsjetterte tiltak for å redusere utgiftene i driftsbudsjettet i den hensikt å etablere et driftsnivå som samsvarer med årlige løpende driftsinntekter føre til reduserte driftsutgifter.

I vedtatt budsjett for 2024 er summen av driftsutgifter (eks. avskrivninger) og netto finansutgifter bud-sjettert til ca. 816 millioner kroner.

2.4 Investeringsbudsjettet i økonomiplanperioden

En samlet oversikt over innspill fra enhetene til drifts- og investeringstiltak i perioden 2025-2028 finnes på Oppdal kommunes hjemmeside: <https://www.oppdal.kommune.no/politikkinnsyn> under fanen «Styringsdokumenter» - «Økonomiplan».

Det er budsjettet med ca. 76 millioner kroner i investeringer i varige driftsmidler i 2025, ca. 62 millioner kroner i 2026, ca. 41 millioner kroner i 2027 og ca. 45 millioner kroner i 2028. Investeringene er i hovedsak finansiert med mva.-kompensasjon og lån. Hovedoversikten Bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften §5-5 andre ledd viser de ulike investeringstiltakene.

De største investeringene målt i kroner i planperioden er oppfølging av hovedplan vei (21 mill. kr. i løpet av 2025-2028), nybygg Høgmo barnehage (35 mill. kr. i 2025), renovering av Pikhaugen barnehage (25 mill. kr. i løpet av 2025-2027), oppgradering av formålsbygg og boliger (28 mill. kr. i løpet av 2025-2028), flomsikringstiltak (11 mill. kr. i 2026), nyanlegg/sanering av vann- og avløpsanlegg og andre tiltak innen vann- og avløpssektoren (76 mill. kr.) og avslutning avfallsdeponi (10 mill. kr. i 2026).

I 2025 er det budsjettet med kr. 375.000 til skisseprosjekt omsorgsboliger for utviklingshemmede. En samlokalisering av tilrettelagte boliger for personer med funksjonsnedsettelse vurderes som hensiktsmessig for å kunne samle tjenestetilbud til en brukergruppe med heldøgns omsorgstjenester. Nye tilrettelagte boliger vil kunne muliggjøre en økt bruk av felles ressurser både på dag og natt. Nye tilrettelagte boliger vil gjøre det mulig å ta i bruk boliger til avlastning i tilknytning til heldøgns omsorgsbolig. Tiltaket vil gi mulighet for omfattende innsparing av driftsutgifter, jfr. Kunnskapsgrunnlaget i PWC rapporten.

Det er også budsjettet med investeringer i velferdsteknologi: kr. 1.750.000 i 2025 og kr. 125.000 i hvert av årene 2026-2028. Oppdal kommune har frem til i dag tatt i bruk teknologi som digitalt tilsyn og tilgangskontroll i sykehjem og heldøgns omsorgsbolig. Oppdal kommune har som mål å etablere helseteknologiske tjenester til hjemmeboende.

Det er fra 2025 behov for å iverksette tiltak med:

1. Oppdatere kommunens plan for velferdsteknologi
2. Innføring av teknologiske tjenester som multidose, medisindispensere og GPS
3. Implementere velferdsteknologi som en del av kommunens digitaliseringsstrategi

2.5 Finansielle måltall i økonomiplanperioden

Kommuneloven sier at kommuner skal forvalte sin økonomi slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. Styringssystemet til Oppdal kommune legger opp til at kommunestyret skal bruke økonomiplanprosessen på våren til å foreta en samlet vurdering og prioritering av innmeldte tiltak. Økonomiplanen er et redskap for politiske prioriteringer mellom ulike tjenester. Prioriteringene skal skje innenfor en ramme som sikrer langsiktig finansiell balanse og en bærekraftig utvikling i kommunens økonomi. En bærekraftig økonomi innebærer at man ikke etablerer et driftsnivå som tærer på kommunens finans- og realkapital.

Finansielle måltall er lokale handlingsregler for kommunens økonomistyring, og måttallene bør gjenspeile hva som skal til for å oppnå en forsvarlig, langsiktig utvikling som også gir en økonomisk handlefrihet for kommende generasjoner (en bærekraftig økonomi).

For å sikre langsiktig finansiell balanse og bærekraftig utvikling har kommunestyret i sak 24/2 i møte 1.2.24 vedtatt følgende finansielle måltall for Oppdal kommune:

- Netto driftsmargin skal utgjøre minimum 1,5% i gjennomsnitt i et fireårsperspektiv. I økonomiplanperioden skal ingen enkeltår ligge med netto driftsmargin på under 1,3%.
- Gjeldsgrad: Lånegjeld (inklusive startlån og lån til VAR-sektoren) skal utgjøre maksimalt 75% av driftsinntektene i gjennomsnitt i økonomiplanperioden.
- Disposisjonsfond: Summen av samtlige disposisjonsfond, unntatt disposisjonsfond bærekraftsfond og flyktningefondet, skal utgjøre minimum 12% av driftsinntektene i gjennomsnitt i økonomiplanperioden.

Netto driftsmargin anses som en hovedindikator for en kommunes økonomi. Netto driftsmargin beregnes slik:

sum driftsutgifter
- sum driftsinntekter
+ sum netto finansutgifter
= netto driftsresultat

Netto driftsresultat viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. Netto driftsresultat delt på sum driftsinntekter = netto driftsmargin. Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi anbefaler at netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene (omtalt som netto driftsmargin) bør utgjøre om lag 1,75%.

Disposisjonsfond er samlebetegnelsen for fond (dvs. sparepenger) som kan benyttes til å finansiere uforutsette økonomiske situasjoner som måtte oppstå (f.eks. uforutsette utgifter eller svikt i inntekter) og/eller til (del)finansiering av egne investeringer. Fond er «engangspenger» som ikke bør brukes til å finansiere løpende årlige driftsutgifter.

Måltallet for disposisjonsfond sier at disposisjonsfond bærekraftsfond og flyktningefond skal holdes utenfor når måltallet beregnes. Statstilskudd flyktninger og avkastning fra bærekraftsfondet er derfor holdt utenfor grunnlaget for beregningen av måltallet. Begrunnelsen for dette er omtalt i kommunestyrets sak 24/2 i møte 1.2.24

Økonomiplanen er lagt fram i balanse og økonomiplanen oppfyller de finansielle måttallene for netto driftsmargin og disposisjonsfond, men ikke måltallet for gjeldsgrad:

Økonomiplan 2025-2028

	Finansielt måltall	Gjennomsnitt i perioden	2025	2026	2027	2028
Netto driftsmargin (netto driftsresultat i % av driftsinntektene)	1,5% i gjennomsnitt, ingen år under 1,3%	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%	1,7%
Gjeldsgrad (Lånegjeld i % av driftsinntektene)	75% i gjennomsnitt	78%	73%	79%	80%	81%
Disposisjonsfond i % av driftsinntektene	Minimum 12%	13%	13%	13%	13%	13%

Avkastningen av bærekraftsfondet, anslått til ca. 5 millioner kroner for hvert år i økonomiplanperioden, er med i grunnlaget for beregning av netto driftsmargin. Bærekraftsfondet har egne vedtekter og egne føringer for bruk av avkastningen, se eget kapittel om Bærekraftsfondet. Hvis avkastningen fra bærekraftsfondet var holdt utenfor ved beregning av netto driftsmargin, ville gjennomsnittlig netto driftsmargin i 2025 – 2028 vært på 0,9%.

Gjeldsgraden er høyere enn måltallet tilsier. Kommunedirektøren vil legge fram sak for kommunestyret der måltallet foreslås revidert.

2.6 Politisk handlingsrom

Kommunestyret kan gjøre endringer i økonomiplanen. Endringene må samlet sett oppfylle kommunelovens bestemmelser i §14-4, dvs. at økonomiplanen skal være realistisk og fullstendig.

Drifts- og investeringstiltak kan tas ut, nye kan tas inn og gjennomføringstidspunkt kan endres. Kommunedirektøren anbefaler at tiltak som omtales som konsekvensjusteringer som følge av endringer i driftsforhold for gitte tjenester, ikke endres, da det vil gi urealistiske økonomiske rammer.

Det er særlig innenfor to områder kommunestyret kan vedta endringer som gir økonomisk handlingsrom; øke eiendomsskatteinntektene og forlenge avdragstiden på lån til egne investeringer. Å bruke «oste-høvel-metoden» for å frigjøre midler til finansiering av nye tiltak anses ikke som et realistisk tiltak.

Eiendomsskatt

Eiendomsskattegrunnlag og utskrevet eiendomsskatt 2024:

Type	Antall	Takst	Skattegrunnlag	Skatt
Boligeiendommer inkl tomter, garasje, naust, utbyggingsareal	3 120	kr 4 541 332 000	kr 3 205 423 000	kr 10 044 357
Fritidseiendommer inkl tomter	5 045	kr 7 156 516 000	kr 5 045 988 100	kr 18 408 408
Næringseiendommer, vannkraft og energianlegg	248	kr 1 428 705 000	kr 1 428 705 000	kr 9 880 794
Totalt	8 413	kr 13 126 553 000	kr 9 680 116 100	kr 38 333 559

Takstene i tabellen over er satt med utgangspunkt i takster vedtatt i 2012. For 2024 har kommunestyret vedtatt 3,65 promille i skattesats for bolig- og fritidseiendommer. Maksimal sats er fastsatt i eiendomsskatelovens §11 til 4 promille. Den gjennomsnittlige taksten for både bolig- og fritidseiendommer i Oppdal er ca. 1,5 mill. kroner. Skattegrunnlaget utgjør 70% av taksten. En takst på 1,5 mill. kroner gir dermed et skattegrunnlag på kr. 1.050.000. Med dagens skattesats som er 3,65 promille er årlig skatt kr 3.832.

For Næringseiendommer, vannkraft og energianlegg er skattesatsen 7 promille.

Kommunestyret vedtok i sak 23/96 i møte 31.8.23 at det skal gjennomføres ny allmenn taksering i 2024 for å fastsette nye takster som skal danne grunnlag for utskrivning av eiendomsskatt i Oppdal kommune fra og med 2025. Planlegging av takseringsprosjektet startet høsten 2023 og alle eiendommene befares og takseres i løpet av 2024.

Nye eiendomsskattetakster fra 1.1.25 vil føre til høyere takster og høyere skattegrunnlag, noe som vil føre til at eiendomsbesittere får høyere årlig eiendomsskatt hvis dagens skattesatser (3,65 promille for boliger, fritidseiendommer og tomter og 7 promille for øvrige eiendommer) videreføres i 2025. Kommunestyret kan i forbindelse med behandlingen av budsjettet for 2025 vedta lavere skattesatser og/eller vedta å innføre et bunnfradrag for å holde samlet eiendomsskatt på om lag samme nivå som i dag. Skjevheter som har oppstått siden siste taksering i 2012, f.eks. fordi ulike eiendoms kategorier har hatt ulik verdistigning eller fordi fastsatte takstsoner ikke lenger har samme naturlige avgrensning, vil imidlertid føre til at skattytere får høyere eller lavere eiendomsskatt enn i dag.

Avdrag på lån

Kommuneloven §14-15 inneholder bestemmelser om minste lovlige avdrag, som sier at kommunen skal betale årlige avdrag som samlet skal være minst lik størrelsen på kommunens avskrivninger, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens avskrivbare anleggsmidler. Formelen for beregning av minste lovlige avdrag er slik:

Minimumsavdrag =

$$\frac{\text{Årets avskrivninger} \times \text{Lånegjeld pr. 1.1. i regnskapsåret}}{\text{Bokførte avskrivbare anleggsmidler pr. 1.1. i regnskapsåret}}$$

Ettersom Oppdal kommune har avdratt lånene hardere enn kommunelovens bestemmelser samt finansiert deler av investeringene med egenkapital (fond) ligger det et økonomisk handlerom her. Handlingsrommet er beregnet til max. 5 millioner kroner, slik at det er mulig å forlenge avdragstiden på lån ytterligere i den hensikt å omdisponere pengene til driftsutgifter i stedet for avdrag på lån. Grovt sett gir én millioner kroner i lavere årlige avdrag ett års lengre nedbetalingstid.

Kommunestyret har de siste årene forlenget avdragstiden på lånene i to omganger:

- ✓ I Handlingsplan 2020-2023 og Budsjett 2020 ble det vedtatt å forlenge avdragstiden med ca. 1 år, fra 22 år til 23 år.
- ✓ I Handlingsplan 2022-2025 og i Budsjett 2022 ble det vedtatt å forlenge avdragstiden på lån med ca. 3 år, fra 23 år til 26 år.

Kommunedirektøren vil advare mot ytterligere forlengelse av avdragstiden på lån, da en omdisponering av avdragskostnader til løpende driftsutgifter fører til en varig økning av driftsutgiftene i årene framover.

Økt avdragstid vil føre til noe økning i årlige renteutgifter og lengre tid før lånene blir nedbetalt. Kommunestyrets vedtatte måltall om langsiktig gjeld blir vanskeligere å overholde. Måltallet sier følgende om gjeldsgraden: Lånegjeld (inklusive startlån og lån til VAR-sektoren) skal utgjøre maksimalt 75% av driftsinntektene i gjennomsnitt i økonomiplanperioden.

3 Særlige forhold av betydning i økonomiplanperioden

3.1 Ressurskrevende tjenester

Oppdal kommune yter i dag ressurskrevende tjenester til 15 innbyggere som faller inn under statens ordning med refusjon for ressurskrevende tjenester. Tjenestemottakerne er primært mennesker med psykisk utviklingshemming og noen har utfordringer knyttet til psykiske lidelser og/eller rus. Noen tjenestemottakere er barn. Av de 15 brukerne som mottar ressurskrevende tjenester har 9 personer diagnosen psykisk utviklingshemming.

Kommunene får et statlig tilskudd som refunderer deler av utgiftene til tjenester til mennesker som mottar omfattende helse- og omsorgstjenester. For 2023 får kommunene kompensert 80 pst. av egne netto lønnsutgifter i 2023 til helse- og omsorgstjenester ut over et innslagspunkt på 1.608.000 kroner. Innslagspunktet for 2024 blir kjent når statsbudsjettet for 2025 blir lagt fram i oktober 2024. Tilskuddsordningen gjelder for tjenestemottakere til og med det året de fyller 67 år. For eldre over 67 år fanges deler av utgiftene opp gjennom de ordinære kriteriene i kostnads-nøkkelen for kommunene som ligger til grunn for fordelingen av rammetilskuddet til kommunene.

Utfordringer knyttet til ordningen med ressurskrevende tjenester:

- Utvikling av tjenestemottakere med ressurskrevende tjenester som i økende grad benytter seg av Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) som tjenesteform. Dette er en tjenesteform der tjenestemottaker selv er arbeidsleder for sine tjenesteytere. Bruker organiserer og administrerer tjenestene sine gjennom egne ansatte. Kommunen er ansvarlig for å kunne tilby denne tjenesten og er kostnadsbærer av tjenestetilbudet. Dette begrenser kommunens handlingsrom for sambruk og effektivisering.
- Det knyttes utfordring til effektivisering av ressurskrevende tjenester. Dersom brukere har tjenester som er så omfattende at de grenser opp mot regelverket for ressurskrevende tjenester, men er samordnet med andre tjenestemottakere som gjør at kommunen ikke når opp til grenseverdien for å motta statlig tilskudd, vil kostnaden for kommunen kunne bli større ved å rasjonalisere tjenesten. Dette innebærer at kommunen i vurdering av tjenestetilbud som grenser opp mot ressurskrevende tjenester må gjøre en grundig helhetsvurdering der kvalitet på tjenesten og individuell faglig vurdering må veies opp mot alternative kostnader for kommunen.
- Oppdal kommune opplever at kravene til kommunens egenfinansiering av ressurskrevende brukere er innskjerpet. Det pågår en gjennomgang med revisor og Helsedirektoratet av hvordan beregningen av kommunens egenandel for ressurskrevende tjenester skal forstås. Dette vil kunne medføre at kommunens egenandel for ressurskrevende tjenester øker.

Det har de siste årene vært et økende behov for omfattende individuell tilrettelegging for unge voksne med psykiske helseutfordringer, elever i grunnskolen og barn i barnehage med sammensatte behov. Dette utfordrer både tjenesteproduksjonen og kommuneøkonomien. Tiltakene i barnehage og skole er pr i dag ikke innunder ordningen for refusjon for ressurskrevende tjenester, og må i sin helhet dekkes gjennom kommunens frie inntekter.

Oppdal kommune har etablert et prosjekt for etablering av tjenester til denne målgruppen i samarbeid med Rennebu kommune. Tiltaket er organisert som prosjekt og skal foregå i tidsrommet 2024-2026. Tiltaket omhandler å etablere et nytt tjenestetilbud som skal koordinere og samordne miljøterapeutiske tjenester i kommunen. Formålet er å kunne etablere gode faglige tjenestetilbud til brukere med sammensatte behov på tvers av tjenestekområder til en lavere kostnad enn vi har i dag.

3.2 Festetomter

I sak 17/106 til kommunestyret ble det redegjort slik for dagens situasjon:

«Festekontraktene gir for de aller fleste tilfeller ingen mulighet for kommunen til å avslutte festeforholdene, avtalene er ikke oppsigelige før de går ut i 2076/2079/2090-tallet. Kommunens innløsningsmulighet er avhengig av enighet med den enkelte part. Det er i de fleste festeforhold, som har vært forhandlet, uenighet mellom partene om hvilken pris som skal legges til grunn ved innløsning, tilsvarende ved forhandlinger om regulering av festeavgiften. Kommunen kan få krav med 2 års frist til innløsning fra 13 festeforhold (1-13 fig1), noe som gir usikkerhet for kommunens økonomiplan fremover. Ved å opprettholde festeporteføljen gir dette store vanskeligheter i forhold til et ønske om forutsigbarhet i kommunens økonomi.»

Det vises til K-sak 22/37 den 05.05.2022 – Bærekraftsfond, vedtekter og forvaltning. I de vedtatte vedtektene for Oppdal kommunes bærekraftsfond, fremgår at et av formålene med bærekraftsfondet er «å ha egenkapital til utkjøp av festekontrakter». Med dette som bakteppe har Kommunedirektøren fokus dialog der det åpnes mulighet for å diskutere/forhandle innløsning av kommunens festeforhold.

Oppdal kommune har innløst følgende festeeiendommer:

- 2 festeeiendommer: 288/128,133, jfr. K-sak 21/128 den 18.11.2021
- 1 festeeiendom: 282/87 utgått og avsluttet
- 1 festeeiendom: 288/142 mfl. jfr. K-sak 22/66 den 02.06.2022
- 2 festeeiendommer: 288/1/24,25, jfr. K-sak 23/31 den 16.03.2023

For 3 festeeiendommer er det inngått tilleggsavtaler til eksisterende festekontrakter hvor gjeldende festecontraktsbestemmelser om festeavgiftsregulering suspenderes i avtaleperioden, slik at reguleringen i denne perioden foretas med bakgrunn i endring i konsumprisindeks;

- 288/1/1 (15 fig 1) - 03.08.2019 – 02.08.2034 - regulering etter kpi, jfr. k-sak 21/128
- 284/60,68 og 70 (16 og 18 fig 1) - 01.01.2021 – 31.12.2035 - regulering etter kpi, jfr. k-sak 21/128

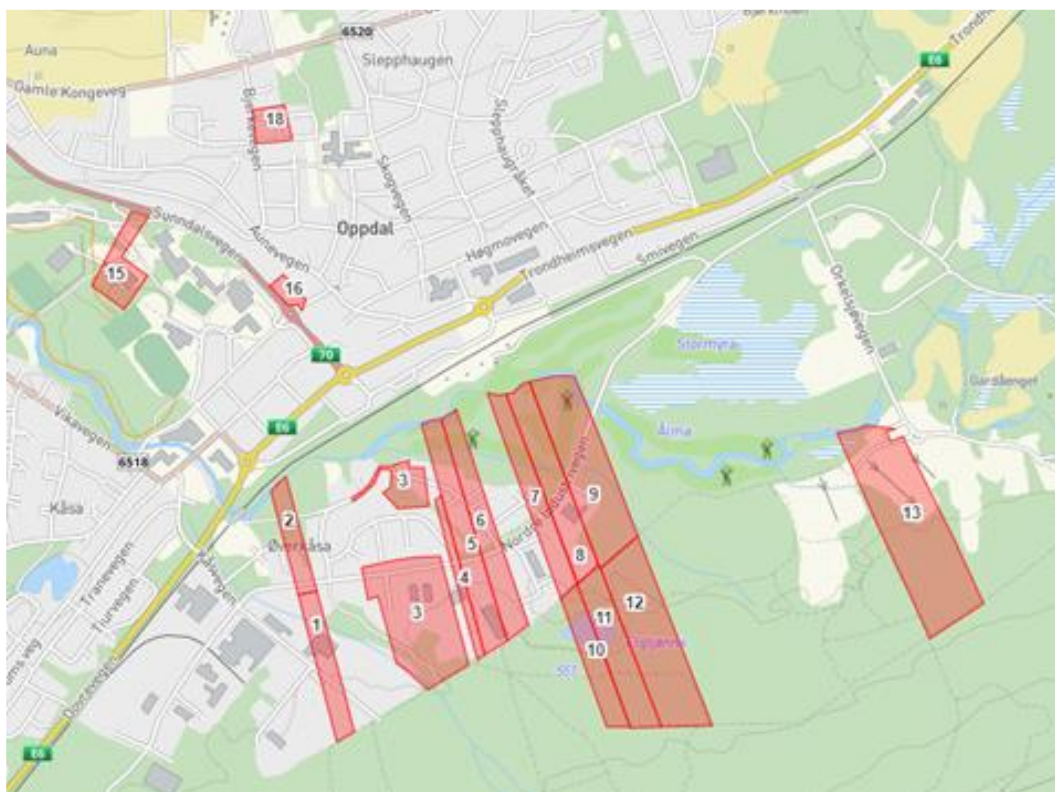
Oppdal kommune sin festeportefølje består nå av 20 festeforhold der kun et fåtall tomter dekker arealbehov til kommunens lovpålagte kjerneoppgaver.

I økonomiplanperioden er det det spesielt knyttet økonomisk risiko til fastsettelse av den fremtidige festeavgiften for 9 festeeiendommer (1-9 fig 1) på Ålma bolig og industriområde. Disse festeavtalene skal reguleres hvert 5 år, neste gang pr. 01.07.2028 der grunnpris og festerente er hovedtema.

Festeavgiften vil øke i årene framover, noe som vil bety at det kan bli kostbart for Oppdal kommune å videreføre dagens situasjon med festekontrakter. Ved innløsning av festekontrakter kan framfestere få tilbud om å kjøpe sine festeeiendommer, noe som kan gi salgsinntekter som kan delfinansiere innløsning av festeforholdene. Oppdal kommune kan uansett bli nødt til å innfri 13 av festekontraktene ved innløsning med to års tidsfrist. I et langsiktig perspektiv vil innløsning av festeeiendommer være økonomisk risikoreduserende for Oppdal kommune.

Oppdal kommunes årlige utgifter til festeavgifter i årene framover er befestet med stor usikkerhet. Det samme gjelder utgifter som følge av forhandlinger som pågår, jfr. virkningstidspunktet for reforhandlede festeavgifter. Tekniske tjenester har ikke budsjettdekning for disse utgiftene, heller ikke utgifter som påløper til advokat og sakkyndig/teknisk bistand i forbindelse med forhandlingene/skjønn/Voldgift.

Fig 1:

Det er i kartutsnittet ovenfor ikke medtatt festeiendommer Rauøra, Lønset boligområde, nedfartsløyper og p-plass stølen.

3.3 Klima og energi

I juni 2019 ble Klima –og energiplan vedtatt av kommunestyret som en kommunedelplan. Tiltaksdelen med klimabudsjett for 2022 ble sist vedtatt av kommunestyret i desember 2021. Som en del av dette arbeidet ble det utarbeidet et arealbruksregnskap for Oppdal. I 2022 og 2023 er ikke tiltaksdelen revidert eller nye klimabudsjett utarbeidet da Plan og Forvaltning har meldt fra om mangel på kapasitet til dette arbeidet. De fleste av kommunens virksomheter har ansvar for å realisere planens innhold og tiltak.

Nylig vedtatt kommuneplanens samfunnsdel har i mål 8 flere tiltak under overskriften «På veg mot et lavutslippssamfunn», blant annet at tiltak i klimabudsjettet skal vurderes i økonomiplan- og budsjettprosessen. Klimabudsjett er en oversikt over de viktigste tiltakene kommunen planlegger å gjennomføre for at Oppdal skal bli et lavutslippssamfunn i 2050. Tiltaksdelen til klima og energiplanen inneholder 103 tiltak for hvordan målene skal nås. Foreløpig er det få av tiltakene som skal bidra til å redusere klimagassutslippene man kan tallfeste klimaeffekten for. Det er derfor gjort en skjønnsmessig vurdering av om tiltaket har liten, middels eller stor klimaeffekt.

De overordna målene i klima –og energiplanen er:

Oppdal kommune skal bli et lavutslippssamfunn i 2050.

Oppdal kommune skal øke energieffektiviteten og andelen og bruken av ulike fornybare energikilder.

Oppdal kommune skal være et klimarobust og sikkert samfunn i et endre klima.

For nye investeringstiltak i økonomiplanen er det så langt det er mulig beregnet effekt for klima og energi der det finnes tilgjengelige beregningsverktøy. Effekten på klimautslipp (hovedmål 1 i klima og energiplanen) måles i CO₂-ekvivalenter. Tiltak som har effekt på energiforbruk (hovedmål 2 i klima og energiplanen) måles i kWh. Foreløpig er det få av tiltakene som skal bidra til å redusere klimagassutslippene man kan tallfeste klimaeffekten for. Det er derfor gjort en skjønnsmessig vurdering av om tiltaket har liten, middels eller stor klimaeffekt.

Et nasjonalt delmål er å bli klimanøytral i 2030. Dette innebærer at Oppdal må redusere klimagassutslippene innen 2030 med minst 50-55 % fra utslippsnivået i referanseåret 2009. Fra 2009 til 2022 er klimagassutslippene i Oppdal redusert med 5500 tonn CO₂-ekvivalenter og utgjør 8 % reduksjon. De direkte utslippene av klimagasser innenfor Oppdal kommunes grenser var i 2022 på ca 63.000 tonn CO₂-ekvivalenter (kilde Miljødirektoratet). For å bli et lavutslippssamfunn i 2050 må vi ned på ca 8.800 tonn CO₂-ekvivalenter. I tillegg har Oppdal en netto binding i skog og andre arealer på 64.000 tonn CO₂-ekvivalenter. For å bli klimanøytral må disse arealene bevares, og bindingen av tonn CO₂ må opprettholdes eller styrkes.

Det er veitrafikk og jordbruk som er de største kildene til direkte klimautslipp i Oppdal. Det er også store indirekte klimagassutslipp knyttet til forbruket vårt. Klimafotavtrykket for oppdalingene samlet ligger på omtrent 93 400 tonn CO₂-ekvivalenter årlig (kilde <https://www.folketsfotavtrykk.eco/>). Per innbygger utgjør dette 12,8 tonn, noe som er det samme som en gjennomsnittstrønder. Størst indirekte utslipp (34 %) er knyttet til energi, deretter kommer offentlige utslipp som genereres fra alt av statlig forbruk, fra kommunalt til nasjonalt nivå. Dette er for eksempel veiprosjekt, vedlikehold av skoler, og andre tjenester levert av skattepenger. Transport er nr 3, der oppdalingenes pendling, fritids- og feriereiser inngår. Vår andel av utslipp knyttet til forbruk av varer og tjenester og mat utgjør resten av de indirekte klimautslippene. For å nå utslippsmålene må Oppdal kommune arbeide målrettet med utslippskutt både i egen organisasjon og som samfunnsaktør. Dette krever at det i administrasjonen er noen som jobber målrettet mot dette, og det er derfor i økonomiplanen for 2025-2028 spilt inn behov for en klimakoordinator i 50% stilling.

3.4 Ny renseløsning Oppdal sentrum

I skisseprosjektet som ble lagt frem for kommunestyret 22.06.2023 pekes det på at det vil være både rimeligere og bedre å bygge nytt renseanlegg fremfor å bygge om det vi har. Foreslått løsning ble kostnadsestimert til 197 millioner (i februar 2023-kroner). Faktorer som trolig vil påvirke og gi økninger utover det som fremkommer i skisseprosjektet er:

- Miljøhensyn legger føringer både i planarbeidet og i innkjøpsregelverket, som er kostnadsdrivende. Eksempelvis er det i 2024 innført nytt krav om at offentlige anskaffelser skal vektas 30% på miljø.
- Det forventes mangel på kompetanse/personell innen prosjektering/entreprenører i avløpsbransjen.
- Nytt regelverk gjelder for hele Europa og vil medføre økt etterspørsel og dermed økt prispress.
- Krav om nitrogenfjerning vil øke kostnadene for nytt renseanlegg tilsvarende 30-40%. Kravet skal avgjøres etter nasjonal kartlegging av tilstand norske fjorder.
- Nytt avløpsdirektiv vil ikke bli vedtatt i april 2024 som planlagt, men utsettes til etter nytt EU-parlamentsvalg. Det meste er avklart, men bl.a. krav om energiproduksjon fra avløpsrenseanlegg, kan medføre ytterligere merkostnader for nytt renseanlegg. Norsk Vann antar at nytt avløpsdirektiv vedtas i EU i november 2024.

3.5 Kunnskapsgrunnlag for å sikre en bærekraftig økonomi og skape rom for fremtidige investeringer (PWC-rapport)

Kommunestyret behandlet i møte den 1. februar 2024 sak; Kunnskapsgrunnlag for fremtidig organisering (PWC-rapporten), og gjorde følgende vedtak:

«PWC-rapporten legges til grunn ved Kommunedirektørens videre arbeid»

Dette var en bestilling som kommunestyret gjorde i februar 2023 med målsetting om å lage et kunnskapsgrunnlag for sikre kommunen en bærekraftig økonomi og skape rom for fremtidige investeringer. I vedtakets punkt 1 heter det:

«Det økonomiske handlingsrommet blir mindre, demografiske fremstillinger tilsier en eldre befolkningssammensetning i Oppdal og vi mener barn og unge skal ha en god skole og oppvekst. Vi må løse oppgaver på nye måter, digitalisering må få en sentral plass. Kommunestyret ber om et kunnskapsgrunnlag for å sikre kommunen en bærekraftig økonomi og skape rom for fremtidige investeringer. Dette arbeidet skal være systematisk og kunnskapsbasert, sammenlignet med kommuner fra samme KOSTRA-gruppe og lovpålagte oppgaver må tydeliggjøres og prioriteres. Arbeidet skal omfatte hele den kommunale organisasjonen, samt kommunalt foretak.»

De utfordringene kommunen står overfor har blitt veldig tydelige i utarbeidelse av økonomiplanen. Særlig helse- og omsorgssektoren har behov for tiltak for å imøtekomme utfordringer knyttet til driftssituasjonen:

- Jobbe med å redusere sykefraværet
- Tiltak for å holde budsjetttrammen
- Tiltak for å sikre stabilitet på ledernivå
- Arbeidsmiljøtiltak

Økt ressursbehov til ressurskrevende tjenester har pekt seg ut som et område som krever særskilt oppmerksomhet.

Dette er utfordringer som kommer i tillegg til det PWC rapporten beskriver som vår store utfordring i helse- og omsorg, nemlig å omstille driften til en virkelighet der både økonomi og fagfolk blir en begrensende faktor. I PWC-rapporten pekes det på 13 innsats- og tiltaksområder som kan bidra til bærekraftige tjenester i Oppdal kommune fremover.

For å håndtere ubalansen i økonomiplanen er det foretatt omdisponeringer av budsjettmidler på tvers av enheter og sektorer, samtidig som følgende organisatoriske og operative grep prioriteres iverksatt innen helse-/omsorgssektoren:

- Arbeide videre med å etablere en heltidskultur i helse og omsorg
- Iverksette årsturnus i helse og omsorg
- Etablere vikarpool i helse og omsorg
- Etablere videolegevakt
- Etablere velferdsteknologi
- Etablere moderne bygg som kan redusere behovet for nattevakter i tjenester for personer med nedsett funksjonsevne
- Etablere en egen kommunal enhet fra 1. januar 2025 med følgende ansvarsområder:
 - Boligtjenester, dagaktivisering og avlastning til personer med funksjonsnedsettelse, psykisk helse og ruslidelser
 - Ambulerende tjenester til personer med funksjonsnedsettelse, psykisk helse og ruslidelser
 - Miljøterapi tjenester som i dag gis i ulike tjenester i kommunen
 - Boveiledning

Kommunestyret har også bestilt et arbeid med å avklare tjenestetilbudet ved Oppdal helsesenter. I sak 4/24 den 1. februar 2024 ble bl.a. følgende vedtatt:

«Kommunestyret bevilger kr. 500 000 inkl. mva. til gjennomføring av en utredning som skal belyse fremtidig innhold i Oppdal helsesenter sitt tjenestetilbud:

- *hvem som vil være fremtidens brukere av sykehjemmet*
- *hvilke funksjoner sykehjemmet skal ivareta*
- *hvilke typer plasser sykehjemmet skal bestå av*
- *hvor mange plasser det er behov for i Oppdal helsesenter*
- *undersøke finansieringsmuligheter, herunder statlig medfinansiering*

Utredningen skal danne grunnlag for en anbefaling om hvordan tjenestetilbudet ved Oppdal helsesenter bør være for å dekke fremtidens behov for sykehjemstjenester. Kommunedirektøren legger fram utredningen til høring før politisk behandling.»

Dette arbeidet er også en oppfølging av forslag til tiltak presentert i PWC-rapporten. Arbeidet ventes å være i gang i løpet av høsten 2024.

Tiltakene som er omtalt ovenfor er starten på en nødvendig omstilling innen helse- og omsorgstjenesten for å møte fremtidens behov / utfordringer innenfor sektoren.

3.6 Kampen om arbeidskraft

En av de viktigste utfordringer i årene framover er kampen om arbeidskraft. Vi ser et arbeidsmarked i endring. Oppdal kommune har tradisjonelt ikke hatt store rekrutteringsutfordringer. Vi har i liten grad konkurrert med lønn som virkemiddel. Oppdal kommune som en ryddig arbeidsgiver og som en attraktiv bostedskommune, har likevel klart å tiltrekke seg etterspurt arbeidskraft. Vi merker imidlertid nå konsekvensene av et meget stramt arbeidsmarked med lite arbeidsledighet:

- Vi har store utfordringer med å skaffe vikarer i den løpende driften
- Ansatte ønsker seg bort fra arbeidsplasser med turnus og over til ordinær arbeidstid.
- Lønn etterspørres som et virkemiddel i rekrutteringsarbeidet i større grad enn tidligere
- Økt fravær som følge av stor arbeidsbelastning når enheter er underbemannet

Vi vet at det blir mangel på arbeidskraft i framtiden og vi vet ut ifra den demografiske utviklingen at vi trenger mere arbeidskraft i omsorgsyrkene. Det er særdeles viktig at vi forbereder oss på denne utviklingen og arbeider både med ulike arbeidstidsordninger og med nye måter å organisere driften på.

4 Driftstiltak

4.1 Driftstiltak som er innarbeidet i økonomiplan

På Oppdal kommunes hjemmeside finnes en samlet oversikt over enhetenes innspill til driftstiltak i planperioden 2025 – 2028: [Oppdal kommune](#) - fanen Styringsdokumenter – økonomiplan.

Driftstiltakene omtales i dokumentene

- 1 – konsekvensjustering drift unntatt selvkostområder
- 2 – konsekvensjusteringer drift selvkostområder
- 3 – forslag til driftstiltak unntatt selvkostområder
- 4 – forslag til driftstiltak selvkostområdene

Følgende driftstiltak er innarbeidet i økonomiplanen:

Stab-/støttetjenester	2025	2026	2027	2028
Konsekvensjustering: Bevilning til ordning av arkivsaker - IKA Trøndelag: engangsbevilgning for 2024, tas ut fra og md 2025	-882 000	-882 000	-882 000	-882 000
Konsekvensjustering: Uttrekk av engangsbevilgning i 2024 til allmenntaksering eiendomsskatt	-4 453 000	-4 453 000	-4 453 000	-4 453 000
Konsekvensjustering: Engangsbevilgning til allmenntaksering eiendomsskatt 2025, jfr. sak 31.8.23 i kommunestyret	1 047 000			
Konsekvensjustering: Uttrekk av engangsbevilgning i 2024 til sluttbehandling av kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi 2024	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000
Konsekvensjustering: Uttrekk av engangsbevilgning i 2024 til innføring av helseplattformen	-4 676 000	-4 676 000	-4 676 000	-4 676 000
Konsekvensjustering: Lån gitt til Vognill Utvikling AS er i hht avtale nedbetalt 31.12.24 (gir lavere inntekt som motsvares av lavere avsetning til fond)	400 000	400 000	400 000	400 000
Konsekvensjustering: IT-lisenser for trådløsbaser må fornyes i 2025	92 000	92 000	92 000	92 000
Konsekvensjustering: Vedlikeholdsavtale for kjerrenett, lagring og back-up forlenget for 2024 og 2025, tas ut fra og med 2026		-700 000	-700 000	-700 000
Konsekvensjustering: Tilskudd til Trøndelag fylkeskommune til ny bru over Ålma, FV 6518, jfr. sak 131/21 i kommunestyret.	500 000	500 000	500 000	500 000
Nytt: Leverandøren av personal- og økonomisystemet Visma krever at vi går over til sky-drift. Gir engangskostnader i 2025 og økte lisenskostnader fra og med 2025.	400 000	200 000	200 000	200 000
Nytt: Anskaffelse av ikt-program til bruk i økonomiplan-, budsjett- og rapporteringsarbeidet	532 000	260 000	260 000	260 000

Økonomiplan 2025-2028

Nytt: 14701.190 - Tilskudd til etablering og tilpasning av bolig for personer med nedsatt funksjonsevne reduseres, da budsjettposten ikke benyttes i sin helhet. Gjenværende budsjettbeløp: kr. 300.000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
Nytt: Gjennomgang av kommunens ikt-drift i den hensikt å få sikrere og mer optimalisert drift samt sjekke at vi får det vi betaler for til eksterne leverandører	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
Nytt: Avvikle ordningen Ungdom i jobb	-260 000	-260 000	-260 000	-260 000
Nytt: Endret driftsmåte for kantina på rådhuset	-230 000	-230 000	-230 000	-230 000
Sum	-9 130 000	-11 349 000	-11 349 000	-11 349 000

Oppvekstforvaltning	2025	2026	2027	2028
Konsekvensjustering: Statsbudsjettet 2022 og K-sak 22/17 i møte 17.3.22: Kompensasjon for pedagogenes planleggingstid i kommunale barnehager fra 1.4.22 fører til økt tilskudd til private barnehager 2 år etter innføringen i kommunale barnehager	152 000	152 000	152 000	152 000
Konsekvensjustering: Driftstilskudd til Lønset Samfunnshus A/L opphører fom. 2028, jfr. sak 23/76 i kommunestyret 22.6.23				-180 000
Konsekvensjustering: Helårsvirkning av tiltak i statsbudsjett 2024: Endring i kontantstøtten fra 1.8.24 forventes å øke etterspørselen etter barnehageplasser	198 000	198 000	198 000	198 000
Forslag til statsbudsjett 2024: Redusert maksimalpris foreldrebetaling barnehage fra 1.1.23 forventes å gi økt etterspørsel etter barnehageplasser	110 000	110 000	110 000	110 000
Forslag til statsbudsjett 2024: Ny opplæringslov fra høsten 2024 fører til ulike lovendringer som antas å gi økte utgifter	82 000	82 000	82 000	82 000
Konsekvensjustering: Økt driftstilskudd til private barnehager som følge av kommunestyrets vedtak i Budsjett 2024 om å styrke bemanningen rundt 1-åringen i kommunale barnehager.		1 600 000	1 600 000	1 600 000
Nytt: Reversere vedtaket om styrket bemanning rundt 1-årlingen i barnehagen med virkning fra 1.1.25 gir lavere tilskudd til private barnehager fra 1.1.27			-1 600 000	-1 600 000
Sum	542 000	2 142 000	542 000	362 000

Økonomiplan 2025-2028

Politisk styring og kontroll	2025	2026	2027	2028
Konsekvensjustering: Utgifter til avvikling av kommunestyrevalg i 2027			500 000	
Konsekvensjustering: Utgifter til avvikling av stortingsvalg	300 000			
Konsekvensjustering: Uttrekk av engangsbevilgning i 2024 gitt til opplæring av nytt kommunestyre	-186 000	-186 000	-186 000	-186 000
Sum	114 000	-186 000	314 000	-186 000

Plan og forvaltning	2025	2026	2027	2028
<i>Alle tjenesteområder unntatt selvkostområder:</i>				
Konsekvensjustering: kr. 200.000 i økt tilskudd til lag og foreninger etter salget av Oppdal E-verk opphører fra 1.1.25 (sak 19/64 i kommunestyrets møte 19.6.19)	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Konsekvensjustering: Ansvar for folkehelsearbeid og smittevern overføres fra enhet Helse og familie til Plan og forvaltning	2 185 000	2 185 000	2 185 000	2 185 000
Konsekvensjustering: 30% midlertidig stilling ved helse- og velferdskontoret avvikles fra 1.1.25	-210 000	-210 000	-210 000	-210 000
Nytt: Konto 13708.410 - Kjøp av tjenester til preparering av turløyper: reduseres, da budsjettet ikke brukes i sin helhet	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Nytt: Ansvar 483: Redusert betaling til Oppdal kulturhus, da kulturhuset er pålagt å la lag og foreninger ha gratis bruk av lokaler (vil føre til inntektsreduksjon hos kulturhuset)	-55 000	-55 000	-55 000	-55 000
Nytt: Ansvar 484 - Betaling for fotballgruppas bruk av garderobes i kampsammenheng: Beror på en gammel avtale som vi mener er utgått.	-70 000	-70 000	-70 000	-70 000
Nytt: budsjetterte utgifter til aktivitetsstøtte reduseres, da budsjettet ikke brukes i sin helhet	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Nytt: Reduksjoner på diverse driftsposter	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Nytt: Reguleringsarbeid for gang- og sykkelveg langs Nerskogveien fra Midtbygda oppvekstsenter	500 000			
<i>Selvkostområder:</i>				
Konsekvensjustering: Avskrivninger og kalkulatoriske renter budsjetteres på eget (nytt) ansvarsområde, jfr. ny forståelse av regnskapsforskriften	-149 000	-149 000	-149 000	-149 000
Sum	1 791 000	1 291 000	1 291 000	1 291 000

Økonomiplan 2025-2028

Oppdal helsesenter (OHS)	2025	2026	2027	2028
Konsekvensjustering: Styrking av vikarbudsjetten	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000
Nytt: Etablering av vikarpool og årsturnus forventes å gi lavere driftsutgifter	-3 950 000	-3 950 000	-3 950 000	-3 950 000
Nytt: Sammenslåing av drift av renholdstjenesten i hjemmetjenesten og helsesenteret forventes å gi lavere driftsutgifter	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
Nytt: Slå sammen drift av kantina i BOAS med kjøkkenet på helsesenteret forventes å gi lavere driftsutgifter	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
Sum	1 250 000	1 250 000	1 250 000	1 250 000

Hjemmetjenester	2025	2026	2027	2028
Konsekvensjustering: Uttrekk av skjønnsmidler fra statsforvalteren, engangsbeløp gitt i 2024	1 120 000	1 120 000	1 120 000	1 120 000
Konsekvensjustering: Avslutning av prosjektet	-1 120 000	-1 120 000	-1 120 000	-1 120 000
Konsekvensjustering: Opphør av ressurskrevende tjeneste	-1 550 000	-1 550 000	-1 550 000	-1 550 000
Konsekvensjustering: Styrking av vikarbudsjetten	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000
Nytt: Etablering av vikarpool og årsturnus forventes å gi lavere driftsutgifter	-3 950 000	-3 950 000	-3 950 000	-3 950 000
Nytt: Besparelser som følge av etablering av multidoser-ordning for hjemmeboende eldre og personer med funksjonsnedsettelse	-800 000	-800 000	-800 000	-800 000
Nytt: Redusere dagsentertilbudet med 1 årsverk	-658 000	-658 000	-658 000	-658 000
Sum	-2 958 000	-2 958 000	-2 958 000	-2 958 000

Aune barneskole	2025	2026	2027	2028
Konsekvensjustering: endring i ramma pga. endring i elevtall	-67 000	-236 000	151 000	17 000
Konsekvensjustering: kompensasjon for lavere inntekt som følge av 12 timer gratis kjernetid i SFO for 3.klassinger fra 1.8.24, jfr. statsbudsjettet for 2024 (helårsvirkning i 2025)	1 987 000	1 987 000	1 987 000	1 987 000
Nytt: Kompensasjon til lærere for bruk av egen mobil i daglig arbeid	84 000	84 000	84 000	84 000
Sum	2 004 000	1 835 000	2 222 000	2 088 000

Drivdalen oppvekstsenter	2025	2026	2027	2028
Konsekvensjustering: Endring i ramma pga endring i elevtall	-393 000	-246 000	-503 000	-238 000
Konsekvensjustering: kompensasjon for lavere inntekt som følge av 12 timer gratis kjernetid i SFO for 3.klassinger fra 1.8.24, jfr. statsbudsjettet for 2024 (helårsvirkning i 2025)	187 000	187 000	187 000	187 000
Konsekvensjustering: Kompensasjon for lavere inntekt som følge av at foreldrebetaling barnehage reduseres med kr. 1.500 fra 1.8.24 (helårsvirkning i 2025)	230 000	230 000	230 000	230 000

Økonomiplan 2025-2028

Nytt: Reversere vedtaket om styrket bemanning rundt 1-årlingen i barnehagen	-192 000	-192 000	-192 000	-192 000
Nytt: Kompensasjon til lærere for bruk av egen mobil i daglig arbeid	17 000	17 000	17 000	17 000

Sum	-151 000	-4 000	-261 000	4 000
-----	----------	--------	----------	-------

Midtbygda oppvekstsenter	2025	2026	2027	2028
Konsekvensjustering: Endring i ramma pga endring i elevtall	298 000	301 000	238 000	263 000
Konsekvensjustering: kompensasjon for lavere inntekt som følge av 12 timer gratis kjernetid i SFO for 3.klassinger fra 1.8.24, jfr. statsbudsjettet for 2024 (helårsvirkning i 2025)	526 000	526 000	526 000	526 000
Konsekvensjustering: Kompensasjon for lavere inntekt som følge av at foreldrebetaling barnehage reduseres med kr. 1.500 fra 1.8.24 (helårsvirkning i 2025)	598 000	598 000	598 000	598 000
Nytt: Reversere vedtaket om styrket bemanning rundt 1-årlingen i barnehagen	-589 000	-589 000	-589 000	-589 000
Nytt: Kompensasjon til lærere for bruk av egen mobil i daglig arbeid	36 000	36 000	36 000	36 000
Sum	869 000	872 000	809 000	834 000

Oppdal ungdomsskole	2025	2026	2027	2028
Konsekvensjustering: endring i ramma pga. endring i elevtall	2 872 000	1 264 000	1 987 000	781 000
Nytt: Kompensasjon til lærere for bruk av egen mobil i daglig arbeid	48 000	48 000	48 000	48 000
Sum	2 920 000	1 312 000	2 035 000	829 000

Innvandrertjenesten	2025	2026	2027	2028
Konsekvensjustering: Budsjettert avsetning til enhetens disposisjonsfond avvikles fra og med 2025 da det forventes at mottatt statstilskudd i sin helhet vil brukes til finansiering av løpende utgifter	15 075 000	15 075 000	15 075 000	15 075 000
Konsekvensjustering: Forventet lavere statstilskudd som følge av mottak av færre flyktninger		10 000 000	30 000 000	30 000 000
Konsekvensjustering: Forventet lavere driftsutgifter som følge av mottak av færre flyktninger		-10 000 000	-30 000 000	-30 000 000
Nytt: Overføring av statstilskudd flyktninger til Helse og Familie for kjøp av heldøgns omsorgstjenester	5 700 000	5 700 000	5 700 000	5 700 000
Konsekvensjustering: Driftsrammen tilpasses forventet statstilskudd	-5 700 000	-5 700 000	-5 700 000	-5 700 000
Sum	15 075 000	15 075 000	15 075 000	15 075 000

Økonomiplan 2025-2028

Høgmo og Pikhaugen barnehager	2025	2026	2027	2028
Konsekvensjustering: Kompensasjon for lavere inntekt som følge av at foreldrebetaling barnehage reduseres med kr. 1.500 fra 1.8.24 (helårsvirkning i 2025)	871 000	871 000	871 000	871 000
Konsekvensjustering: Uttrekk av midlertidig stilling som i 2024 var finansiert med enhetens disposisjonsfond	-348 000	-348 000	-348 000	-348 000
Nytt: Reversere vedtaket om styrket bemanning rundt 1-årlingen i barnehagen	-858 000	-858 000	-858 000	-858 000
Nytt: Kompensasjon til lærere for bruk av egen mobil i daglig arbeid	31 000	31 000	31 000	31 000
Sum	-304 000	-304 000	-304 000	-304 000

Tekniske tjenester	2025	2026	2027	2028
<i>Alle tjenesteområder unntatt selvkostområder:</i>				
Konsekvensjustering: Økte driftskostnader ny Høgmo barnehage fra 1.8.25	226 000	542 000	542 000	542 000
Konsekvensjustering: Driftstilskudd til Lønset Samfunnshus A/L opphører fom. 2028, jfr. sak 23/76 i kommunestyret 22.6.23				-197 000
Konsekvensjustering: forventet økning i utgifter vintervedlikehold som følge av nye anbudsrunder	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000
Nytt: Økte driftskostnader renovert Pikhaugen barnehage fra 1.8.28				47 000
Nytt: Økte driftskostnader som følge av nye bolig-tomter i Brennhaugen / Nordmjørønningen		150 000	150 000	150 000
Nytt: Kreve inn husleie fra Oppdal pensjonistforening til inndekking av utgifter ved Oppdalshallen	-147 000	-147 000	-147 000	-147 000
Nytt: Redusere omfang av park-arbeid rundt kommunale bygg. Redusere fra 4 vikarer til 2.	-75 000	-75 000	-75 000	-75 000
Nytt: Senke temperaturen på alle formålsbygg 1 grad	-90 000	-90 000	-90 000	-90 000
Nytt: Brøyting av offentlige parkeringsplasser og kommunale bygg gjøres med teknisk enhet sine egne ressurser	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Nytt: Redusere antall driftsoperatører			-750 000	-750 000
Nytt: Sak til politisk behandling om omklassifisering av kommunale veger til private veger				
Nytt: Skisseprosjekt for arbeid med etablering av flere heldøgns omsorgsplasser	1 000 000			
<i>Selvkostområder:</i>				
Konsekvensjustering: Avskrivninger og kalkulatoriske renter budsjetteres på eget (nytt) ansvarsområde, jfr. ny forståelse av regnskapsforskriften	-11 376 000	-11 376 000	-11 376 000	-11 376 000
Konsekvensjustering: Økning av gebyrene for vann, avløp og avfall for å finansiere rente- og avdragsutgifter på lån	-394 000	-1 365 000	-2 605 000	-2 764 000
Sum	-9 856 000	-11 361 000	-13 351 000	-13 660 000

Økonomiplan 2025-2028

Helse og familie	2025	2026	2027	2028
Konsekvensjustering: Uttrekk av engangsutgifter i 2024 til kjøp av goodwill og materiell fra 8 private fastleger	-6 000 000	-6 000 000	-6 000 000	-6 000 000
Konsekvensjustering: Ansvar for folkehelsearbeid og smittevern overføres til enhet Plan og forvaltning	-2 185 000	-2 185 000	-2 185 000	-2 185 000
Konsekvensjustering: Uttrekk av engangsbevilgning til vikarlegjetjenester i ledige fastlegehemler	-1 688 000	-1 688 000	-1 688 000	-1 688 000
Konsekvensjustering: Fortsatt kjøp av heldøgns omsorgstjenester fra privat tjenesteleverandør. Kommunal egenandel økt fra 4 mill. kr. til 5,7 mill. kr.	1 700 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000
Konsekvensjustering: Nytt kjøp av heldøgns omsorgstjenester fra privat tjenesteleverandør (avtale inngått høsten 2024)	5 700 000	5 700 000	5 700 000	5 700 000
Nytt: Nytt kjøp av heldøgns omsorgstjenester finansieres ved bruk av statstilskudd flyktninger	-5 700 000	-5 700 000	-5 700 000	-5 700 000
Konsekvensjustering: Utgifter til tiltak til ungdom dekket av bundet fond i 2024 går ut fra og med 2025	-81 000	-81 000	-81 000	-81 000
Nytt: Redusere / avvikle deltakelse i tverrfaglig samarbeid i skole for psykisk helse og rusarbeid, 20% stilling	-153 000	-153 000	-153 000	-153 000
Nytt: Reduksjon av behandlingstilbud i psykisk helse og rustjeneste med 1,2 årsverk	-1 020 000	-1 020 000	-1 020 000	-1 020 000
Nytt: Hjemmekonsulent-tilbudet ved helsestasjonen opphører	-140 000	-140 000	-140 000	-140 000
Nytt: Redusert tilgjengelighet i skolehelsetjenesten med 0,2 årsverk	-165 000	-165 000	-165 000	-165 000
Nytt: PP-tjenesten – reduksjon av stilling fra 2,8 til 2,6 årsverk	-173 000	-173 000	-173 000	-173 000
Sum	-9 905 000	-9 905 000	-9 905 000	-9 905 000
NAV	2025	2026	2027	2028
Nytt: Midlertidig reduksjon i 30% stilling	-250 000			
Sum	-250 000	0	0	0
Kirkelig sektor	2025	2026	2027	2028
Nytt: Redusert tilskudd fra Oppdal kommune	-230 000	-230 000	-230 000	-230 000
Sum	-230 000	-230 000	-230 000	-230 000
Kulturhuset	2025	2026	2027	2028
Nytt: Redusert tilskudd fra Oppdal kommune	-640 000	-640 000	-640 000	-640 000
Sum	-640 000	-640 000	-640 000	-640 000

5 Investerings tiltak

I forbindelse med økonomiplanarbeidet er alle enheter gitt muligheten til å spille inn forslag til investerings tiltak for 2025-2028. På Oppdal kommunes hjemmeside finnes en samlet oversikt over enhetenes innspill og kommentarer til investerings tiltak i planperioden 2025 – 2028: [Oppdal kommune](#) - fanen Styringsdokumenter – økonomiplan.

Investerings tiltakene omtales i dokumentene

5 – forslag til investerings tiltak unntatt selvkostområder

6 – forslag til investerings tiltak selvkostområder

5.1 Investerings tiltak som er innarbeidet i økonomiplanen

Investerings tiltakene som er en del av økonomiplanen 2025-2028 vises i vedlagte hovedoversikt Bevilgnings oversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften §5-5 første ledd og Bevilgnings oversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften §5-5 andre ledd. Nedenfor er det gitt en kort kommentar til hvert tiltak.

1174 IKT infrastruktur

Investering kr 1.375.000 i 2026.

Ny kjernenettløsning. Den eksisterende blir 6 år høsten 2025 og fire nye servere må anskaffes. Utdaterte løsninger gir dårlig datasikkerhet, datasystemer med økt sårbarhet og mer komplisert drift.

3711 Velferdsteknologi pleie og omsorg

Investering kr. 1.750.000 i 2025 og kr. 125.000 i hvert av årene 2026-2028

Oppdal kommune har frem til i dag tatt i bruk teknologi som digitalt tilsyn og tilgangskontroll i sykehjem og heldøgns omsorgsbolig. Oppdal kommune har som mål å etablere helseteknologiske tjenester til hjemmeboende.

Det er fra 2025 behov for å iverksette tiltak med:

1. Oppdatere kommunens plan for velferdsteknologi
2. Innføring av teknologiske tjenester som multidose, medisindispensere og GPS
3. Implementere velferdsteknologi som en del av kommunens digitaliseringsstrategi

3716 Utstyr Oppdal helsesenter

Investering kr. 540.000 i 2025.

Anskaffelse av HMS-hjelpemidler kr. 410.000 og varmevogner kr. 130.000.

6246 Tiltak for myke trafikanter

Investering kr. 400.000 i hvert av årene 2025-2028.

Oppfølging av tidligere vedtak i økonomiplanen hvor 400 000 kroner skal fra og med 2018 bevilges årlig til fremkommelighets- og sikkerhetstiltak for myke trafikanter. En slik bevilgning vil også kunne fungere som kommunens egenkapitalbidrag når vi søker fylket om trafikk-sikkerhetsmidler. Eventuelle eksterne tilskuddsmidler vil komme i tillegg til kommunal bevilgning.

6412 Avslutningsplan avfallsdeponi, andel næringsavfall

Investering kr 2.000.000 i 2026.

Arrondere og legge nødvendige topplag på deponiområdet slik at arealet kan tilbakeføres til grunneier som jordbruksområde i hht. avtale. Ved å avslutte deponiet kan etterdriftsfasen begynne (Krav fra Statsforvalter om minimum 30 års etterdrift). Dette prosjekt har delt finansiering mellom selvkost og ikke selvkost.

I et åpent deponi frigjøres mer klimagassutslipp enn i et avsluttet deponi. I tillegg vil konsentrasjonen av miljøgifter som vaskes ut reduseres betydelig når deponiet avsluttes.

6413 Hovedplan vei - oppgradering kommunale veier

Investering kr. 5.275.000 i hvert av årene 2025-2028

Jfr. kommunestyresak 2023/6, Hovedplan veg.

Kommunestyret har en ambisjon om bevilgningsnivå 4 (jf. Planens kap. 6) for bevilgningene til forsterkning av det kommunale vegnettet med et snitt på investeringene med kr. 10,3 millioner kr. pr. år eks. mva. i perioden 2024-2030. Alternative løsninger kan være mindre bevilgning pr. år, men da vil det selvsagt ta lengre tid før etterslepet er tatt igjen.

Ubrukte budsjettmidler er *ikke* overførbare fra år til år.

6429 Utskifting av felles kjøretøy vann – avløp – vei, andel vei

Investering: kr. 1.125.000 i 2025, kr. 200.000 i 2027, kr. 85.000 i 2027 og kr. 85.000 i 2028.

Kjøretøy byttes normalt ut etter behov. Annet utstyr som pumper og tilhengere byttes ut etter annet fastsatt intervall. Jfr. kjøretøyplan. Innkjøp av hjulgående gravemaskin til bruk i daglig drift og ikke minst i beredskap. Vi har stadig oftere opplevd ekstremnedbør og vi kan ikke fortsette å ta risikoen ved å håpe at private entreprenører stiller opp med gravemaskin ved akutte tilfeller. Investeringskostnad på kr 3 mill. (derav kr 1 mill. eks. mva til samferdsel og 2 mill eks. mva på VAR i 2025). Det forutsettes at selvkostområdene vann og avløp finansierer sin andel på til sammen 67 % samme år.

6816 Oppgradering utleieboliger

Investering kr 4.000.000 for hvert av årene 2025-2028.

Det er gjennomført en samlet tilstandsanalyse av alle boliger. Kommunens internkontrollsystem er brukt som verktøy i dette arbeidet, og analysen er stort sett gjennomført av kommunens egne driftsoperatører. Fokusområde har vært fuktproblematikk. Analysen gir et godt øyeblikksbilde over tilstand på kommunens boliger. Bygningene er vurdert utfra en tilstandsgrad 0 til 3. Tilstanden på bad/våtrom og kjøkken er der vi har de største utfordringer knyttet til funn i analysen. Det var som forventet for boliger bygget på 70, 80 og til dels 90 tallet. Her ligger kostnadene ofte mellom kr. 250.000 til kr. 500.000 for oppgradering og utskifting. Samlet kostnad for å få boligene i tilstand 1 eller bedre, er kostnadsberegnet til kr. 23.961.000,-, pr. 06.03.2024. Det foreslås at oppgraderingen gjennomføres over en 6-7 års periode og vil kreve årlig bevilgning kr. 4.000.000. Kommuneloven og tilhørende forskriftsverk tillater ikke bruk av investeringsmidler til ordinær drift og vedlikehold. For å regulere forskjellene mellom drift og investeringer må vi støtte oss til gjeldende standarder og i sammenheng med eiendomsforvaltning NS 3454. Her blir vi bedre kjent med begrepene FDVU (S-P). Tiltak som gjøres for å utvikle, og oppgradere en bygning eller bygningsdel over tid i forhold til levetidsbegrensinger eller nye krav fra brukere, marked og myndighet kan defineres som investering. Tilførte investeringsmidler øker/opprettholder bygningen verdi i et levetidsperspektiv.

Hvilke tiltak som skal gjennomføres spesifiseres i budsjettet for hvert år.

Ubrukte budsjettmidler er *ikke* overførbare fra år til år.

6824 Høgmo barnehage nybygg

Investering kr 35.100.000 i 2025

Xxxx Renovering Pikhaugen barnehage

Investering kr 2.700.000 i 2025, kr. 16.538.000 i 2026 og kr. 5.762.000 i 2027

Lokalene for Høgmo og Pikhaugen barnehager slik de framstår i dag tilfredsstillers ikke krav iblant annet arbeidsmiljølov og har ikke hensiktsmessig funksjonalitet etter dagens standard. Dette er blant annet dokumentert i K-sak 19/59 Utredning kommunale barnehager.

I 2020 la kommunedirektøren fram, etter bestilling fra kommunestyret, to skisseprosjekt utarbeidet av Kvadrat arkitekter AS på henholdsvis bygging av ny 4-avdelingsbarnehage ved Høgmo og tilbygg/ renovering av Pikhaugen barnehage.

Kommunestyret vedtok følgende 3.juni 2021(sak 62/21)

- 1.Kommunestyret er opptatt av at alle barn i Oppdal skal ha gode barnehager, og at alle ansatte skal ha gode arbeidsforhold.
- 2.Kommunestyret vedtar at det skal være to kommunale barnehager i Oppdal sentrum.
- 3.Renovering/nybygg av Høgmo barnehage og renovering av Pikhaugen barnehage skal gjennomføres som innovative anskaffelser. Kontakt med NTNU og Universitetsavtalen med NTNU vurderes brukt, samt samarbeid med Nasjonalparken Næringshage.
- 4.Det vurderes om Oppdal kommune v/bygg og eiendom skal stå som byggherre og prosjektstyrer.
- 5.Prosjektering og renovering/bygging av Høgmo og renovering Pikhaugen barnehage søkes innarbeidet i Handlingsplan for 2022-2025

Revidert investeringskostnad pr. medio april 2024 for Høgmo barnehage tilsier en investeringskostnad på 70,1 millioner kroner inkl. mva.

Nåværende Høgmo barnehage er revet våren 2024. Under byggeperioden for Høgmo barnehage flyttes driften til Sildrevegen 2B (gamle Sildrevegen barnehage). Høgmo barnehage tok i bruk Sildrevegen 2B i april 2024 og vil være der fram til innflytting i nye Høgmo barnehage, som er planlagt til 1. august 2025. FDV-kostnader for drift av midlertidig barnehage i Sildrevegen 2B finansieres av dagens FDV-kostnader i Høgmo barnehage.

Kostnadsestimatet for Pikhaugen er på 25 millioner kroner inkl. mva (2024-kroner). Kostnadsestimatet bygger erfaring fra tilbud på Høgmo barnehage. Endelig kostnadsestimat foreligger først etter gjennomført forprosjekt, dvs. innen utgangen av 2026. Endelig kostnadsestimat vil bli høyere, da det vil påløpe prisstigning fra 2024 til prosjektet er ferdig i 2027. Det ligger til rette for å bruke Sildrevegen 2B som midlertidig barnehage ved renovering av Pikhaugen.

Arealet øker som følge av nybygging og ombygging i begge barnehagene. Økningen utgjør henholdsvis 679 m² for Høgmo og 140 m² for Pikhaugen. Økt areal gir økte FDV-kostnader. Økte FDV-kostnader er beregnet etter nøkkeltall fra Norsk prisbok til kr. 798 pr. m² ekskl. mva. pr. år. Tekniske tjenesters ramme økes med en helårskostnad på kr. 542.000 ekskl. mva. fra 1.1.26 for Høgmo og kr. 112.000 for Pikhaugen fra 1.1.29.

Det er ikke beregnet økte driftskostnader for selve barnehagedriften. Rammene til barnehagene utregnes etter antall barn. Bemanning og driftsutgifter pr. barn vil være det samme som nå. Kapasitetsmessig vil det være en fordel at Høgmo barnehage står ferdig før en starter tilbygg og renovering av Pikhaugen barnehage.

Stipulert tidslinje:

2023: Forprosjekt Høgmo barnehage

2024: Oppstart bygging Høgmo barnehage april

2025: Ferdigstillelse Høgmo barnehage 1. august.

2025: Forprosjekt Pikhaugen barnehage

2026: Oppstart tilbygg og renovering Pikhaugen barnehage august

2027: Ferdigstillelse Pikhaugen barnehage 1. august.

Økonomiplan 2025-2028

Beløp i 1.000 kroner:

Investerings- utgifter inkl. mva	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Revidert Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Forprosjekt Høgmo	416	2.123	32.500			
Byggeprosjekt Høgmo				35.100		
Forprosjekt Pikhaugen				2.700		
Byggeprosjekt Pikhaugen					16.538	5.762

Driftsutgifter eks. mva	2024	2025	2026	2027	2028
Økte FDV-kostnader Høgmo		226 (5 mnd)	542	542	542
Økte FDV-kostnader Pikhaugen				47 (5 mnd)	112
Bortfall av leieinntekter i Sildrevegen 2B	140	140	140	140	140

Xxxx Skisseprosjekt: Omsorgsboliger for utviklingshemmede

Investering kr. 375.000 i 2025

En samlokalisering av tilrettelagte boliger for personer med funksjonsnedsettelse vurderes som hensiktsmessig for å kunne samle tjenestetilbud til en brukergruppe med heldøgns omsorgstjenester. Nye tilrettelagte boliger vil kunne muliggjøre en økt bruk av felles ressurser både på dag og natt. Nye tilrettelagte boliger vil gjøre det mulig å ta i bruk boliger til avlastning i tilknytning til heldøgns omsorgsbolig. Tiltaket vil gi mulighet for omfattende innsparing, jfr. Kunnskapsgrunnlaget i PWC rapporten.

6825 Utskifting av kjøretøy / utstyr byggavdelingen

Investering kr. 1.400.000 i hvert av årene 2025 – 2028

Biler, plenutstyr, lift, traktor, minilaster og diverse småmaskiner.

6831 Oppgradering formålsbygg

Investering kr. 2.900.000 i hvert av årene 2025 – 2028

På samme måte som for boliger er det gjort en tilstandsanalyse for kommunens formålsbygg og andre bygg. Fokusområde har også her vært fuktproblematikk fordi det har største skadepotensial i bygg. Fukt og fuktskader kan ofte være skjult, samtidig som skadeomfang kan uoversiktlig. Kostandene som fremkommer etter tilstandsanalysen for kommunens formålsbygg, pr.06.03.2024, utgjør til sammen kr. 17.491.000,-. Det foreslås at oppgraderingen gjennomføres over en 5-6 års periode og vil kreve årlig bevilgning kr. 2.900.000.

Hvilke tiltak som skal gjennomføres spesifiseres i budsjettet for hvert år.

Ubrukte budsjettmidler er *ikke* overførbare fra år til år.

Xxxx Automatikk- og SD-anlegg i Oppdal kulturhus

Investering kr. 1.250.000 i 2025

Automatikk- og SD-anlegg (sentral driftskontroll) ble installert i 2007. Dette er systemer for å styre energibruk på ventilasjon, pumper, varme, el osv. I dag er to sikringstavler av i alt 14 ute av funksjon. Det ideelle er naturligvis å få skiftet dette i løpet av året, men det kan vente til 2025.

En ny installering innebærer prosjektering av anlegg, utarbeidelse av funksjonsbeskrivelser, koordinering testing og opplæring. Både til varmesentral og bassengteknikk må det leveres ny undersentral, temperaturløpere og givere må byttes, eksisterende utstyr demonteres og nytt monteres. Dette tilsluttes digitalt og skybasert toppsystem for SD, tilsvarende Oppdal Helsesenter hvor dette ble levert i 2023. Til første fase har vi fått et tilbud på kr 281.430 eks mva. Dette tar de to sikringstavlene som pr i dag er ute av funksjon og det legger grunnlaget for de 12 andre.

6840 Flomsikring boligområder Oppdal sentrum østre vannveg note 2

Investering kr. 8.967.000 i 2026

SINTEF har utarbeidet en flomanalyse av vannveger (bekker, bekkelukkinger) gjennom boligområdene i Oppdal sentrum nord, og foreslått endringer av vannveger oppstrøms i området. Flomanalysen som ble gjennomført i 2008, inneholder en rekke konklusjoner og anbefalinger i forhold til omlegginger av eksisterende vannveger. For å redusere for flomskader i eksisterende bekker og bekkelukkinger gjennom sentrale boligområder, foreslår SINTEF to nye «avskjærende» vannveger, «Vestre vannveg» og en «Østre vannveg» som drenerer vannet mot henholdsvis elvene Ålma og Garåa. Av hensyn til risikoen for eventuelle flomskader, foreslås tiltaket gjennomført snarest mulig. Kapasiteten på overvannsnett i sentrum blir allerede i dag overskredet ved kraftig nedbør, dette skjedde senest i juni 2013 (oppstuvning i kjellere m.m.). I Vestre vannveg er strekningen Ålma – Aunevegen ferdigstilt våren 2021. På bakgrunn av SINTEFs analyse har Multiconsult AS kostnadsberegnet tiltakene, eksklusive utgifter til grunnrettigheter. Arbeidene med og Østre vannveg kan om nødvendig deles opp ytterligere i etapper, forutsatt at arbeidene startes «nedstrøms» og forseres oppover i terrenget.

Før fysisk gjennomføring kan komme i gang, vil det kreves betydelig prosjektering og grunneieravklaringer. I 2024 er det budsjettert med kr. 700.000 til prosjektering og avklaring.

6247 Flomsikring boligområder Oppdal sentrum, vestre vannveg, etappe 3

Investering kr. 1.899.000 i 2026

SINTEF har utarbeidet en flomanalyse av vannveger (bekker, bekkelukkinger) gjennom boligområdene i Oppdal sentrum nord, og foreslått endringer av vannveger oppstrøms i området. Dette er siste etappe i vestre vannveg som skal samle alle vannveger vest for Hovden skisenter til Bakkevegen i en felles trygg flomveg.

Xxxx Flomsikringstiltak i sentrum

Investering kr. 525.000 i 2026

Flomsikringsrapport 3 viser at områder i sentrum vil bli oversvømt ved flom. Områder langs Ålma ved Felleskjøpet/Total må sikres med flomvoller. Ved 200- og 1000-årsflom vil områder i sentrum oversvømmes og kostnadene vil bli høye. Dette er et nødvendig tiltak i tillegg til utskifting av fylkeskommunens bru over Ålma. Tiltaket må ses i sammenheng og koordineres med NVE sin pågående utredning for tiltak i og langs elva Ålma, på strekningen jernbanen – Inge Krokanns veg.

8137 Boligområde Nordmjørønningen

Investering kr. 2.550.000

Området ligger sør for sentrumskjernen like ved «gamle bøndenes», vest for E6 og syd for gjennomgående gang- og sykkelveg og eies av Oppdal kommune. Ved full utbygging gir området 36 boligtomter. Før disse tomtene kan selges må reguleringsplan utarbeides og arealene opparbeides med veg/vann/avløp/gatelys. Jfr. F-sak 23/15 og K-sak 23/21 den 16.03.2023.

I egen sak til formannskapet 7.5.24 og kommunestyret 30.5.24 gjøres det greie for at bevilgning i 2024 på 7,7 mill. kroner til boligområde Rugdevegen omdisponeres til ferdigstillelse av etappe 1 i boligområde Nordmjørønningen. For å ferdigstille etappe 1 er det i tillegg til bevilgningen i 2024 nødvendig med en bevilgning på kr. 2.550.000 i 2025.

Ved dette grepet vil kommunen i 2025/2026 har tilstrekkelig boligtomter i Oppdal sentrum for ca. 5 år. Da er medtatt 6 nye boligtomter i Bjørkmoen 3 (3 eneboligtomter og 3 tomannsboligtomter) som tas sikte blir klargjort i løpet av 2024, og som kommunedirektøren mener vil være tilstrekkelig til å dekke kommunens behov i 2024/2025

Opparbeidelse av boligområde Nordmjørønningen, etappe 2, anslås innarbeidet i økonomiplanen for 2026-2029, med bevilgning i 2029.

Påvirkning på klima og energi: Her er det regnet ut i fra at området blir bebygd. 156,41 tonn Co2 ekvivalente over 20 år. Totalt 3128,2 Tonn Co2.

8203 Klargjøring av nye industritomter

Investering: kr. 300.000 pr. år for hvert av årene 2025 – 2028.

Det er fortsatt etterslep på grunnlagsinvesteringer veg, vann og avløp i Ålma industriområde. I K-sak 00/108 vedtok kommunestyret følgende: "Investeringsbehov til veg, vann- og avløpsanlegg på industriområdet søkes innarbeidet i revidert handlingsprogram». Tiltak for å fremme kommuneplanens målsetting om å legge til rette for næringsutvikling.

1130 Egenkapitalinnskudd KLP

Kjøp av andeler: kr. 1.600.000 i 2025, kr. 1.700.000 i 2026, kr. 1.800.000 i 2027, kr. 1.900.000 i 2028.

Det er forutsatt at KLP årlig vil kalle inn egenkapitalinnskudd fra eierne, deriblant Oppdal kommune. Beløpene i planperioden er stipulerte.

Investeringer innen selvkostområdene vann, avløp og avfallsdeponi

Investeringene finansieres ved låneopptak. Kostnadene til renter og avdrag forutsettes dekket via vann-, avløps-, og avfallsgebyrene.

Klima- og energieffekt ved sanering av gamle vann- og avløpsledninger:

- Med avløpsledninger regner vi her med spillvannsledninger (kloakk) og overvannsledninger (vann fra sluk, drenering, taknedløp osv, altså rent vann. Oppdal kommune har over mange år prioritert å separere spillvann- og overvannsledninger. Årsaken til dette er at vi ikke ønsker å belaste ledningsnett, pumpestasjoner og renseanlegg med vann som ikke behøver å renses før det slippes tilbake i naturen. Dersom overvann går i felles ledningsnett med spillvann kan det i ekstreme tilfeller bli for liten kapasiteten i ledningsnettet med overløp av urensset kloakk i naturen eller tilbakeslag i kjeller som resultat. Vi er nå ferdige med separering av avløpsnettet men det pågår årlig utskifting av avløpsledninger som har dårlig kvalitet med innlekking eller utlekking som resultat. Ved reduksjon av innlekking får vi redusert mengde spillvann som går til overløp og dermed urensset kloakk i naturen. Vi får redusert strømutfgifter ved pumpestasjoner og renseanlegg. Vi får redusert kjemikaliebruk ved renseanlegg og vi får bedret rensegraden ved renseanlegg.
- For vannledninger vil sanering medføre reduksjon av lekkasjer med reduksjon av strømforbruk ved pumpestasjoner som resultat. Samtidig vil sannsynligheten for innlekking i ledningsnettet med forurensning av drikkevannet som resultat reduseres.

6107 Diverse forsterkninger ledningsnett vann

Investering: kr 1.000.000 for hvert av årene i økonomiplanen.

Tiltaket omfatter eliminering av flaskehalser og oppgradering av anlegg for å øke funksjonsdyktighet og leveringssikkerhet både i normal drift, i tilfelle brudd på vitale ledninger og i tilfelle brannuttak.

6136 Diverse forsterkninger/utbedringer avløp

Investering: kr 1.000.000 for hvert av årene i økonomiplanen.

Tiltaket omfatter eliminering av strekk med dårlig kvalitet, og for å bedre sikkerhet i forhold til oppstuvning i kommunalt nett og faren for tilbakeslag i private bygg. I tillegg er det et økt behov for økt vedlikehold og utskiftninger av maskinelt utstyr.

6409 og 6410 Etablering av fjernavleste vannmålere

Investering vann hvert år i planperioden kr 200.000

Investering avløp hvert år i planperioden kr 200.000

For etablering av fjernavleste vannmålere hos abonnentene kreves innkjøp av antenner, programvare og sendere / mottakere som monteres på vannmålerne. Dette for å øke service mot våre abonnenter. Grunnen til at vannmålerne også belaster området avløp er fordi vannmåleren også beregner størrelsen på avløpsgebyret.

6412 Avslutning av avfallsdeponi, andel husholdningsavfall

Investering kr 8.000.000 i 2026

Arondere og legge nødvendige topplag på deponiområdet slik at arealet kan tilbakeføres til gruneier som jordbruksområde i hht. avtale. Ved å avslutte deponiet kan etterdriftsfasen begynne (Krav fra Statsforvalter om minimum 30 års etterdrift). Dette prosjekt har delt finansiering mellom selvkost og ikke selvkost.

I et åpent deponi frigjøres mer klimagassutslipp enn i et avsluttet deponi. I tillegg vil konsentrasjonen av miljøgifter som vaskes ut reduseres betydelig når deponiet avsluttes. Det er søkt Statsforvalter om to alternative løsninger, men det mistenkes at den dyreste blir valgt da denne har en mindre miljøbelastning.

6417 Forprosjekt ny slam- og renseløsning Oppdal sentrum RA

Investering avløp: kr. 2.000.000 i 2026

Det ble i 2023 fullført et skisseprosjekt for nytt renseanlegg. Dette er fortsettelsen i planleggingen av et nytt anlegg. Følger en fremdriftsplan som er vedtatt i kommunestyret. Dette er steg på veien mot et nytt renseanlegg som er planlagt i vedtatt fremdriftsplan. Det er plan om nytt renseanlegg da dagens anlegg ikke er tilpasset fremtidig påslipp og planlagte endringer av rensekrav.

6429 Utskifting kjøretøy vei, vann og avløp, andel vann og andel avløp

Investering vann: kr. 380.000 i 2025, kr. 400.000 i 2026, kr. 250.000 i hhv 2027 og 2028

Investering avløp: kr. 380.000 i 2025, kr. 400.000 i 2026, kr. 250.000 i hhv 2027 og 2028

Kjøretøy byttes normalt ut etter behov. Annet utstyr som pumper og tilhengere byttes ut etter annet fastsatt intervall jf. kjøretøyplan. Det forutsettes at samferdsel finansierer sin andel 33% samme år.

Xxxx Hjulgående gravemaskin

Investering kr. 2.000.000 i 2025

Innkjøp av hjulgående gravemaskin til bruk i daglig drift og ikke minst i beredskap. Vi har stadig oftere opplevd ekstremnedbør og vi kan ikke fortsette å ta risikoen ved å håpe at private entreprenører stiller opp med gravemaskin ved akutte tilfeller. Investeringskostnad på kr 3 mill. Det forutsettes at samferdsel finansieres sin andel på til sammen 33 % samme år.

Xxxx Datagrunnlag til forprosjektering nytt renseanlegg Oppdal sentrum

Investering avløp: kr. 1.000.000 i 2025

Kommunestyret vedtok 22.06.2023 at en langsiktig fremdriftsplan skulle legges til grunn for veien frem til nytt renseanlegg. Før forprosjekteringen kan iverksettes må et større datagrunnlag innhentes. I 2025 er det planlagt Geotekniske undersøkelser, Bærekraftsvurdering og spredningsmodellering av utslipp fra nytt renseanlegg. Dette er steg på veien mot et nytt renseanlegg som er planlagt i vedtatt fremdriftsplan. Det er plan om nytt renseanlegg da dagens anlegg ikke er tilpasset fremtidig påslipp og planlagte endringer av rensekrav.

Xxxx Sanering avløp Lønset

Investering avløp: kr. 1.295.000 i 2025 og 220.000 i 2026

Det legges ny avløpsledning på Lønset på grunn av stor innlekking i ledningsnettets som igjen medfører overbelastning på Lønset renseanlegg.

Xxxx og Xxxx Sanering vann og avløp Solei-/Røllik-/Røsslyngvegen

Investering vann: kr 3.846.000 i 2025 og 878.000 i 2026

Investering avløp: kr 5.348.000 i 2025 og 956.000 i 2026

Sanering av ledninger. I 2026 må det pusses opp, tilsås, avrettes og asfalteres etter saneringen i 2025.

Xxxx Reservevannkilde

Investering vann kr 300.000 i 2025 og kr. 6.000.000 i 2026

Starte prosessen med å bedre sikkerheten på vannleveranse til abonnentene. Dagens løsning med krisevannsforsyning fra elva Alma er ikke bra i store deler av året.

Xxxx Utsifting av Alma pumpestasjon

Investering vann kr 2.400.000 i 2025

Alma pumpestasjon har stor innlekking av fremmedvann på grunn av lekkasje i sump. Dette medfører mye renvann som pumpes og renses unødvendig ved Oppdal sentrum renseanlegg. I tillegg medfører innlekkingen kapasitetsproblemer på ledningsnettet.

Xxxx og Xxxx Sanering vann og avløp Stormyra

Investering vann: kr 3.560.000 i 2026 og 315.000 i 2027

Investering avløp: kr 5.340.000 i 2026 og 315.000 i 2027

Sanering av ledninger. I 2026 må det pusses opp, tilsås, avrettes og asfalteres etter saneringen i 2025.

Xxxx og Xxxx Sanering vann og avløp Soleivegen etappe 1

Investering vann kr 2.620.000 i 2027 og kr. 612.000 i 2028

Investering avløp kr 3.698.000 i 2027 og kr. 318.000 i 2028.

Sanering av ledninger. I 2028 må det pusses opp, tilsås, avrettes og asfalteres etter saneringen i 2027.

Xxxx og Xxxx Sanering vann og avløp Brennhaugen

Investering vann: kr 4.228.000 i 2028

Investering avløp: kr 7.550.000 i 2028

Sanering av ledninger. I 2029 må det pusses opp, tilsås, avrettes og asfalteres etter sanering i 2028.

6227 og 6228 Sanering vann og avløp Roseringen

Investering vann: kr 3.548.000 i 2028.

Investering avløp: kr 5.325.000 i 2028

Sanering av ledninger. I 2029 må det pusses opp, tilsås, avrettes og asfalteres etter sanering i 2028.

6 Hovedoversikter

6.1 Bevilgningsoversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften §5-4 første ledd

	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Opprinnelig budsjett 2024	Regnskap 2023
Rammetilskudd	-306 864 000	-304 825 000	-304 330 000	-304 330 000	-290 216 000	-267 918 687
Inntekts- og formuesskatt	-235 948 000	-235 948 000	-235 948 000	-235 948 000	-241 777 000	-225 473 464
Eiendomsskatt	-41 422 000	-41 422 000	-41 422 000	-41 422 000	-36 729 000	-36 730 825
Konsesjonsavgift og naturressursskatt	-7 253 000	-7 253 000	-7 253 000	-7 253 000	-7 050 000	-7 223 408
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-1 726 000	-1 647 000	-1 567 000	-1 487 000	-2 035 000	-2 051 310
Sum generelle driftsinntekter	-593 213 000	-591 095 000	-590 520 000	-590 440 000	-577 807 000	-539 397 694
Sum bevilgninger drift, netto	549 240 000	544 939 000	542 639 000	542 600 000	550 574 000	516 603 148
Avskrivninger	44 576 000	46 346 000	47 277 000	46 084 000	37 673 000	32 524 861
Sum netto driftsutgifter	593 816 000	591 285 000	589 916 000	588 684 000	588 247 000	549 128 009
Brutto driftsresultat	603 000	190 000	-604 000	-1 756 000	10 440 000	9 730 315
Renteinntekter	-7 108 000	-6 621 000	-6 453 000	-6 281 000	-11 832 000	-8 307 579
Utbytter	-5 800 000	-7 780 000	-7 780 000	-7 780 000	-5 800 000	-7 782 731
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	-7 185 000	-6 688 000	-6 688 000	-6 688 000	-6 249 000	-10 146 525
Renteutgifter	24 048 000	25 427 000	26 498 000	25 464 000	22 618 000	16 161 782
Avdrag på lån	27 460 000	29 385 000	30 565 000	29 800 000	24 238 000	21 099 575
Netto finansutgifter	31 415 000	33 723 000	36 142 000	34 515 000	22 975 000	11 024 522
Motpost avskrivninger	-44 576 000	-46 346 000	-47 277 000	-46 084 000	-37 673 000	-32 524 861
Netto driftsresultat	-12 558 000	-12 433 000	-11 739 000	-13 325 000	-4 258 000	-11 770 021
<i>Disponering eller dekning av netto driftsresultat:</i>						
Overføring til investering	3 780 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000	2 100 000	16 541 645
Avsetning til bundne driftsfond	5 724 000	5 630 000	5 630 000	5 630 000	5 850 000	10 513 759
Bruk av bundne driftsfond	-4 856 000	-4 856 000	-4 856 000	-4 856 000	-5 010 000	-9 046 409
Avsetning til disposisjonsfond	15 035 000	13 578 000	12 884 000	14 470 000	29 186 000	60 781 240
Bruk av disposisjonsfond	-7 125 000	-8 919 000	-8 919 000	-8 919 000	-27 868 000	-67 020 211
Tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk						
Dekning av tidligere års merforbruk						
Sum disponering eller dekning av netto driftsresultat	12 558 000	12 433 000	11 739 000	13 325 000	4 258 000	11 770 021
Fremført til inndekning i senere år (positivt tall = regnskapsmessig merforbruk, negativt tall = regnskapsmessig mindreforbruk)	0	0	0	0	0	0

6.2 Bevilgningsoversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften §5-4 andre ledd

Bevilgninger drift pr. bevilgningsområde:	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Opprinnelig budsjett 2024	Regnskap 2023
Stab- og støttetjenester	38 920 000	36 701 000	36 701 000	36 701 000	48 240 000	39 886 000
Sum bevilgninger drift, netto	41 757 000	39 538 000	39 538 000	39 538 000	50 887 000	42 300 284
Avsetning til bundne driftsfond	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Bruk av bundne driftsfond	-2 867 000	-2 867 000	-2 867 000	-2 867 000	-2 677 000	-3 100 760
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	656 476
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Oppvekstforvaltning	55 603 000	57 203 000	55 603 000	55 423 000	55 061 000	76 415 676
Sum bevilgninger drift, netto	55 815 000	57 415 000	55 815 000	55 635 000	55 273 000	73 010 221
Avsetning til bundne driftsfond	0	0	0	0	0	4 008 557
Bruk av bundne driftsfond	-212 000	-212 000	-212 000	-212 000	-212 000	-603 102
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Politisk styring og kontroll	6 245 000	5 945 000	6 445 000	5 945 000	6 131 000	6 225 157
Sum bevilgninger drift, netto	6 245 000	5 945 000	6 445 000	5 945 000	6 131 000	6 225 157
Avsetning til bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Plan og forvaltning	15 805 000	15 305 000	15 305 000	15 305 000	13 621 000	15 452 000
Sum bevilgninger drift, netto	17 177 000	16 677 000	16 677 000	16 677 000	15 386 000	18 468 173
Avsetning til bundne driftsfond	68 000	68 000	68 000	68 000	68 000	390 329
Bruk av bundne driftsfond	-1 440 000	-1 440 000	-1 440 000	-1 440 000	-1 440 000	-2 934 537
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	590 035
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	-393 000	-1 062 000
Oppdal helsesenter	73 628 000	73 628 000	73 628 000	73 628 000	72 378 000	74 662 725
Sum bevilgninger drift, netto	73 628 000	73 628 000	73 628 000	73 628 000	72 378 000	76 810 041
Avsetning til bundne driftsfond	0	0	0	0	0	149 480
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0	-138 243
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	-2 158 553
Hjemmetjenester	95 519 000	95 519 000	95 519 000	95 519 000	98 477 000	100 955 000
Sum bevilgninger drift, netto	95 519 000	95 519 000	95 519 000	95 519 000	98 477 000	99 245 987
Avsetning til bundne driftsfond	0	0	0	0	0	290 606
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0	-160 286
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	1 699 693
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	-121 000
Aune skole	46 567 000	46 398 000	46 785 000	46 651 000	44 563 000	45 561 000
Sum bevilgninger drift, netto	46 567 000	46 398 000	46 785 000	46 651 000	44 563 000	44 895 087
Avsetning til bundne driftsfond	0	0	0	0	0	14 000
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	651 913
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Drivdalen oppvekstsenter	10 606 000	10 753 000	10 496 000	10 761 000	10 757 000	9 711 000
Sum bevilgninger drift, netto	10 606 000	10 753 000	10 496 000	10 761 000	10 757 000	9 782 481
Avsetning til bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	-71 481
Midtbygda oppvekstsenter	24 257 000	24 260 000	24 197 000	24 222 000	23 388 000	21 425 000
Sum bevilgninger drift, netto	24 257 000	24 260 000	24 197 000	24 222 000	23 388 000	21 253 228
Avsetning til bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	171 772
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0

Økonomiplan 2025-2028

Bevilgninger drift pr. bevilgningsområde:	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Opprinnelig budsjett 2024	Regnskap 2023
Oppdal ungdomsskole	34 231 000	32 623 000	33 346 000	32 140 000	31 311 000	30 667 481
Sum bevilgninger drift, netto	34 231 000	32 623 000	33 346 000	32 140 000	31 311 000	30 667 481
Avsetning til bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Innvandrer-tjenesten	1 355 000	1 355 000	1 355 000	1 355 000	1 355 000	1 298 000
Sum bevilgninger drift, netto	1 355 000	1 355 000	1 355 000	1 355 000	-13 720 000	-11 521 209
Avsetning til bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	0	15 075 000	25 337 000
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	-12 517 791
Høgmo og Pikhaugen barnehager	16 219 000	16 219 000	16 219 000	16 219 000	16 175 000	16 120 000
Sum bevilgninger drift, netto	16 219 000	16 219 000	16 219 000	16 219 000	16 523 000	16 053 947
Avsetning til bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	66 053
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	-348 000	0
Tekniske tjenester	24 046 000	22 541 000	20 551 000	20 242 000	33 902 000	33 314 000
Sum bevilgninger drift, netto	23 100 000	21 595 000	19 605 000	19 296 000	32 956 000	29 176 879
Avsetning til bundne driftsfond	1 283 000	1 283 000	1 283 000	1 283 000	1 283 000	1 214 961
Bruk av bundne driftsfond	-337 000	-337 000	-337 000	-337 000	-337 000	-1 103 117
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	4 025 277
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Helse- og familie	63 401 000	63 401 000	63 401 000	63 401 000	73 225 000	45 915 000
Sum bevilgninger drift, netto	63 401 000	63 401 000	63 401 000	63 401 000	73 306 000	47 732 490
Avsetning til bundne driftsfond	0	0	0	0	0	145 313
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	-81 000	-845 435
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	-1 117 368
NAV	8 059 000	8 309 000	8 309 000	8 309 000	8 309 000	7 664 000
Sum bevilgninger drift, netto	8 059 000	8 309 000	8 309 000	8 309 000	8 309 000	7 873 312
Avsetning til bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0	-86 518
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	527 206
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	-650 000
Kirkelig sektor	5 813 000	5 813 000	5 813 000	5 813 000	6 043 000	5 786 000
Sum bevilgninger drift, netto	5 813 000	5 813 000	5 813 000	5 813 000	6 043 000	5 786 000
Avsetning til bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Oppdal kulturhus KF	15 984 000	15 984 000	15 984 000	15 984 000	16 624 000	15 687 136
Sum bevilgninger drift, netto	15 984 000	15 984 000	15 984 000	15 984 000	16 624 000	15 687 136
Avsetning til bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Tilleggsbevilgninger og avskrivninger	14 604 000	14 604 000	14 604 000	16 604 000	7 079 000	-9 811 232
Sum bevilgninger drift, netto	14 604 000	14 604 000	14 604 000	16 604 000	7 079 000	-9 811 232
Avsetning til bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Kraftrettigheter	-5 097 000	-5 097 000	-5 097 000	-5 097 000	-5 097 000	-7 032 315
Sum bevilgninger drift, netto	-5 097 000	-5 097 000	-5 097 000	-5 097 000	-5 097 000	-7 032 315
Avsetning til bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Sum alle bevilgningsområder	545 765 000	541 464 000	539 164 000	539 125 000	561 542 000	529 901 628
Sum bevilgninger drift, netto	549 240 000	544 939 000	542 639 000	542 600 000	550 574 000	516 603 148
Avsetning til bundne driftsfond	1 381 000	1 381 000	1 381 000	1 381 000	1 381 000	6 243 246
Bruk av bundne driftsfond	-4 856 000	-4 856 000	-4 856 000	-4 856 000	-4 747 000	-8 971 998
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	0	15 075 000	33 725 425
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	-741 000	-17 698 193

6.3 Økonomisk oversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften §5-6

	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Opprinnelig budsjett 2024	Regnskap 2023
Driftsinntekter						
Rammetilskudd	-306 864 000	-304 825 000	-304 330 000	-304 330 000	-290 216 000	-267 918 687
Inntekts- og formuesskatt	-235 948 000	-235 948 000	-235 948 000	-235 948 000	-241 777 000	-225 473 464
Eiendomsskatt	-41 422 000	-41 422 000	-41 422 000	-41 422 000	-36 729 000	-36 730 825
Konsesjonsavgift og naturressursskatt	-7 253 000	-7 253 000	-7 253 000	-7 253 000	-7 050 000	-7 223 408
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-62 529 000	-52 450 000	-32 370 000	-32 290 000	-63 958 000	-66 433 792
Overføringer og tilskudd fra andre	-69 400 000	-69 400 000	-69 400 000	-69 400 000	-69 400 000	-124 970 949
Brukerbetalinger	-22 901 000	-22 901 000	-22 901 000	-22 901 000	-22 901 000	-23 189 543
Salgs- og leieinntekter	-84 134 000	-85 105 000	-86 345 000	-86 504 000	-87 992 000	-89 172 130
Sum driftsinntekter	-830 451 000	-819 304 000	-799 969 000	-800 048 000	-820 023 000	-841 112 798
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	419 824 000	418 447 000	418 487 000	417 437 000	424 159 000	417 694 210
Sosiale utgifter	74 880 000	74 880 000	74 880 000	74 880 000	74 880 000	68 819 282
Kjøp av varer og tjenester	223 929 000	210 376 000	190 876 000	190 423 000	221 043 000	254 111 154
Overføringer og tilskudd til andre	67 845 000	69 445 000	67 845 000	69 468 000	72 708 000	77 693 607
Avskrivninger	44 576 000	46 346 000	47 277 000	46 084 000	37 673 000	37 439 685
Sum driftsutgifter	831 054 000	819 494 000	799 365 000	798 292 000	830 463 000	855 757 938
Brutto driftsresultat	603 000	190 000	-604 000	-1 756 000	10 440 000	14 645 140
Finansutgifter og -inntekter						
Renteinntekter	-7 108 000	-6 621 000	-6 453 000	-6 281 000	-11 832 000	-8 307 579
Utbytte	-5 800 000	-7 780 000	-7 780 000	-7 780 000	-5 800 000	-7 782 731
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	-7 185 000	-6 688 000	-6 688 000	-6 688 000	-6 249 000	-10 146 525
Renteutgifter	24 048 000	25 427 000	26 498 000	25 464 000	22 618 000	16 161 784
Avdrag på lån	27 460 000	29 385 000	30 565 000	29 800 000	24 238 000	21 099 575
Netto finansutgifter	31 415 000	33 723 000	36 142 000	34 515 000	22 975 000	11 024 524
Motpost avskrivninger	-44 576 000	-46 346 000	-47 277 000	-46 084 000	-37 673 000	-37 439 685
Netto driftsresultat	-12 558 000	-12 433 000	-11 739 000	-13 325 000	-4 258 000	-11 770 021
<i>Disponering eller dekning av netto driftsresultat:</i>						
Overføring til investering	3 780 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000	2 100 000	16 541 645
Avsetning til bundne driftsfond	5 724 000	5 630 000	5 630 000	5 630 000	5 850 000	10 513 758
Bruk av bundne driftsfond	-4 856 000	-4 856 000	-4 856 000	-4 856 000	-5 010 000	-9 046 409
Avsetning til disposisjonsfond	15 035 000	13 578 000	12 884 000	14 470 000	29 186 000	60 781 240
Bruk av disposisjonsfond	-7 125 000	-8 919 000	-8 919 000	-8 919 000	-27 868 000	-67 020 213
Dekning av tidligere års merforbruk						
Sum disponering eller dekning av netto driftsresultat	12 558 000	12 433 000	11 739 000	13 325 000	4 258 000	11 770 021
Fremført til inndekning i senere år (positivt tall =merforbruk, negativt tall=mindreforbruk)	0	0	0	0	0	0

6.4 Bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften §5-5 første ledd

	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Opprinnelig budsjett 2024	Regnskap 2023
Investeringer i varige driftsmidler	79 014 000	76 058 000	30 095 000	39 266 000	122 105 000	105 399 167
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0	45 137
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 600 000	1 700 000	1 800 000	1 900 000	1 600 000	1 580 246
Utlån av egne midler						0
Avdrag på lån					0	
Sum investeringsutgifter	80 614 000	77 758 000	31 895 000	41 166 000	123 705 000	107 024 550
Kompensasjon for merverdiavgift	-11 933 000	-9 181 000	-4 049 000	-2 897 000	-16 409 000	-7 050 959
Tilskudd fra andre						-6 799 709
Salg av varige driftsmidler					0	-435 480
Salg av finansielle anleggsmidler					0	-3 066 708
Mottatte avdrag på utlån av egne midler					0	-20 000
Bruk av lån	-63 301 000	-59 877 000	-19 046 000	-29 369 000	-105 196 000	-64 285 128
Sum investeringsinntekter	-75 234 000	-69 058 000	-23 095 000	-32 266 000	-121 605 000	-81 657 984
Videreutlån	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000	7 395 000
Bruk av lån til videreutlån	-10 000 000	-10 000 000	-10 000 000	-10 000 000	-10 000 000	-7 395 000
Avdrag på lån til videreutlån	3 493 000	3 633 000	3 782 000	3 878 000	3 663 000	3 822 056
Mottatte avdrag på videreutlån	-3 493 000	-3 633 000	-3 782 000	-3 878 000	-3 663 000	-4 615 301
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0	-793 245
Overføring fra drift	-3 780 000	-7 000 000	-7 000 000	-7 000 000	-2 100 000	-16 541 645
Avsetning til bundne investeringsfond						831 461
Bruk av bundne investeringsfond						-176 136
Avsetning til ubundet investeringsfond						5 112 000
Bruk av ubundet investeringsfond	-1 600 000	-1 700 000	-1 800 000	-1 900 000		-13 799 000
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-5 380 000	-8 700 000	-8 800 000	-8 900 000	-2 100 000	-24 573 320
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0	0	0	0	0

6.5 Bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften §5-5 andre ledd

	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Opprinnelig budsjett 2024	Regnskap 2023
1170 Oppgradering utstyr møterom					0	459 421
1174 IKT infrastruktur		1 375 000			1 400 000	646 281
1175 Nytt sak-/arkivsystem					0	423 221
1177 Innkjøp Helseplattformen					18 228 000	1 670 630
3711 Velferdsteknologi pleie og omsorg	1 750 000	125 000	125 000	125 000	436 000	0
3714 Kjøkkenutstyr helsesenteret					0	737 566
3716 Møbler / utstyr Oppdal Helsesenter	540 000				1 150 000	0
5206 Nytt kjøkken Drivdalen barnehage					0	526 438
5307 Gapahuk og lager Midtbygda					0	164 299
5551 Innvandrertj møbler nye lokaler					0	782 977
6246 Tiltak for myke trafikanter	400 000	400 000	400 000	400 000	300 000	723 940
6251 Forsterkn Gml Kongeveg					0	8 851 213
6412 Avslutningsplan avfallsdeponi, andel næringsavfall		2 000 000				
6413 Hovedplan vei	5 275 000	5 275 000	5 275 000	5 275 000		
6414 Gang- og sykkelveg langs Ålma					0	60 994
6420 Ålmen bru - rehabilitering					0	2 457 419
6421 Nytt rekkverk Vekkesbrua					0	249 000
6422 Overgang til LED, gatelys					0	200 000
6423 Innkjøp av nye veibommer					0	147 937
6424 Oppgradering gamle gatelys					0	595 948
6425 Asfaltering Seljevegen					0	1 236 986
6426 Oppgradering Inge Krokanns v/Gressbanevn					3 500 000	0
6427 Rehabilitering av Skytebanebrua					1 500 000	0
6428 Steamkjele					463 000	0
6429 Utskifting kjøretøy vei, vann og avløp, andel vei	1 125 000	200 000	85 000	85 000	2 136 000	0
6440 Avfallsdeponi; miljøbrønner andel næringsavfall					90 000	0
6718 Klargj Sildrevn 2B som midlertidig barnehage					0	9 501
6790 Brannstasjon					0	41 227 988
6800 Boas I utbedr mugg og soppskader					0	32 259
6814 Kjøp av utleiebolig					0	3 074 679
6816 Oppgradering utleieboliger	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	0	583 801
6817 Rehab taktekke Helsesenteret					0	37 500
6820 Nytt tak Rådhuset					0	6 325 879
6824 Nybygg Høgmo barnehage	35 100 000				27 479 000	2 123 283
Renovering Pikhaugen barnehage	2 700 000	16 538 000	5 762 000			
Skisseprosjekt: Omsorgsboliger for utviklingshemmede	375 000					
6825 Kjøretøy eiendomsavd.	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000	235 000
6827 Utskifting brannvarsl.anlegg 3 bygg					0	123 091
6828 Utskifting lyskilder OHS og Aune					0	493 010
6829 SD-PLS-anlegg Helsesenteret					0	1 359 446
6831 Oppgradering formålsbygg	2 900 000	2 900 000	2 900 000	2 900 000	0	104 005
6833 Ny ungdomsskole					0	137 500
6835 Oppgradering av ODMS-byggene					2 000 000	1 696 240
6836 Ny dør Helsesenteret avd med.rehab					0	156 813
6837 Rådhuset solcelleanlegg					0	1 627 349
Automatikk- og SD-anlegg i Oppdal kulturhus	1 250 000					
6840 Flomsikr boligrområder sentrum østre vannveg		8 967 000			700 000	0
Flomsikr boligrområder Oppdal sentrum, vestre						
6247 vannveg, etappe 3		1 899 000				
Flomskringstiltak i sentrum		525 000				
6841 Midtbygda oppvekstsenter solskjerming					136 000	0
6842 Retting av byggfeil pasientrom helsesenteret					350 000	0
6843 Renovering av ODMS-lokaler					5 000 000	0
6844 Utvikling av distriktshelsesenter i ODMS-bygget					7 900 000	0
6845 Oppgr/utskift nød/ledelys,slavepanel brann div bygg					200 000	0
6846 Slokkeanl vanntåkydye Aunevegen					200 000	0
6847 Utbedr fuktskadet gulv kjeller OHS					100 000	0
6848 Utskifting PLS-styring Aune barneskole					800 000	0
6849 Utskifting solavskjerming Statens Hus					400 000	0
6860 Nytt avløp fra Rosenvikbygget					200 000	114 308
6861 Utskifting lysarmaturer til LED					100 000	0
6862 Bjerkevn 15 tilleggsisolering,utskift vindu					4 000 000	0

Økonomiplan 2025-2028

	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Opprinnelig budsjett 2023	Regnskap 2022
8110 Lønset boligfelt					0	119 991
8113 Driva boligfelt					0	103 206
8134 Boligområde Rugdevegen					7 700 000	0
8135 Klargjøring av boligtomter Bjørkmoen 3					1 500 000	8 649
8136 Driva boligfelt 2.etappe					0	847 425
8137 Boligområde Nordmjørønningen	2 550 000				0	225 870
8203 Klargjøring av nye industriromter	300 000	300 000	300 000	300 000	250 000	50 723
8215 Ålma ind.omr, opparbeidelse nytt industriareal					1 500 000	1 671 004
8257 Erverv av næringsarealer i sentrum					0	108 875
8281 Reguleringsplan Oppdal Miljøstasjon					0	236 410
8282 Utbedr løypetrase friområde i sentrum					1 500 000	0
8284 Innløn festeområder					0	9 333 710
8285 294/32,71 Utvikl og salg av komm.eiendom Stølen					0	111 748
<i>Investeringer innen selvkostområdene:</i>						
1001 GPS til oppmålingsavdelingen					250 000	0
1060 Flyfotografering					500 000	0
6107 Div forsterkninger ledn.nett vann	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	570 684
6136 Diverse forsterkn lednett avløp	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	301 976
6169 Høydebasseng og pumpestasjon Driva					4 537 000	164 466
6409 Etabl av fjernaveste vannmålere andel vann	200 000	200 000	200 000	200 000	150 000	148 960
6410 Etabl av fjernaveste vannmålere andel avløp	200 000	200 000	200 000	200 000	150 000	148 960
6412 Avslutningsplan avfallsdeponi					0	318 828
6415 Sanering vann Morkelvegen					0	277 133
6416 Sanering avløp Morkelvegen					0	430 092
6417 Forprosj ny slam- og renseløsn Oppdal sentrum RA		2 000 000			0	306 915
6418 Sanering vann Kremle-/Riskevegen					294 000	1 950 417
6419 Sanering avløp Kremle-/Riskevegen					390 000	2 925 049
6429 Utskifting kjøretøy vei, vann og avløp, andel vann	380 000	400 000	250 000	250 000		
6429 Utskifting kjøretøy vei, vann og avløp, andel avløp	380 000	400 000	250 000	250 000		
Hjulgående gravemaskin	2 000 000					
6430 Nødstrømsaggregat vann Løarshølen/Ørstadmoen					1 200 000	0
6431 Sanering vann Solei-/Røllik- og Røsslyngvegen					3 663 000	0
6432 Sanering avløp Solei-/Røllik- og Røsslyngvegen					5 093 000	0
6433 VA-anlegg Halsetløkka-Rønningen, andel vann					4 550 000	0
6434 VA-anlegg Halsetløkka-Rønningen, andel avløp					4 550 000	0
6435 Tilstandsvurd av Driva mtp påvirkn fra renseanl					300 000	0
Datagrunnlag til forprosjektering nytt renseanlegg Oppdal sentrum,	1 000 000					
6436 Ny oppvarmingsløsning på renseanlegget					300 000	0
6437 Slamcontainere					400 000	0
6438 Mobilt aggregat på Oppdal sentrum renseanlegg					800 000	0
6439 Avfallsdeponi; miljøbrønner andel husholdn.avfall		8 000 000			360 000	0
6441 Overtakelse VA-anl tilkn Trøa Hyttefelt					0	5 642 154
Sanering avløp Lønset	1 295 000	220 000				
Sanering vann Solei/Røllik-/Røsslyngvegen	3 846 000	878 000				
Sanering avløp Solei/Røllik-/Røsslyngvegen	5 348 000	956 000				
Reservevannkilde	300 000	6 000 000				
Utskifting av Ålma pumpestasjon	2 400 000					
Sanering vann Stormyra		3 560 000	315 000			
Sanering avløp Stormyra		5 340 000	315 000			
Sanering vann Soleivegn etappe 1			2 620 000	612 000		
Sanering avløp Soleivegn etappe 1			3 698 000	618 000		
Sanering vann Brennhaugen				4 228 000		
Sanering avløp Brennhaugen				7 550 000		
6227 Sanering vann Roseringen				3 548 000		
6228 Sanering avløp Roseringen				5 325 000		
Sum investering i varige driftsmidler	79 014 000	76 058 000	30 095 000	39 266 000	122 105 000	105 399 167
6441 Overtakelse VA-anlegg tilknyttet Trøa Hyttefelt						45 137
Sum tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0	45 137
1130 Egenkapitalinnskudd KLP	1 600 000	1 700 000	1 800 000	1 900 000	1 600 000	1 491 207
1177 Helseplattformen						39 039
8516 Overgang Konsek Trøndelag fra Kontr.utv Fjell IKS						50 000
Sum Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 600 000	1 700 000	1 800 000	1 900 000	1 600 000	1 580 246

7 Vedlegg

7.1 Innsparingstiltak fra stab/støtte

Stab/støtte foreslår følgende tiltak for å redusere driftskostnadene fra og med 1.1.25:

14701.190: Tilskudd til private

Det er budsjettet med kr. 796.000 i tilskudd til etablering og tilpasning av bolig for personer med nedsatt funksjonsevne. Budsjettposten er ikke benyttet i sin helhet siste år, og foreslås derfor redusert med **kr. 500.000**.

Vurdering av driftsform ikt

Det gjennomføres en ekstern gjennomgang av kommunens ikt-drift i den hensikt å få sikrere og mer optimalisert drift. Videre tas det en gjennomgang for å sjekke at vi får det vi betaler for til eksterne leverandører (lisensutgifter i 2023 er regnskapsført med 13,5 mill. kr.)

Mål: besparelse på 3%, dvs. **kr. 400.000**.

Ansvar 125 Ungdom i jobb

Tilbudet ungdom for jobb er et tilbud til ungdom under 18 år. Tilbudet er 2 uker sommerjobb pr. ungdom. Tilbudet foreslås avvirket, da det er fallende interesse for ordningen. I fjor klarte vi akkurat å besette alle plassene. I år er det 30 søkere til 21 plasser. Noen får andre sommerjobber, så endelig status for i år er ikke klar. Besparelse **kr. 260.000**

Tilskudd til andre:

Når Oppdal kommune må foreta reduksjoner/endringer i driften av den størrelsesorden det nå er snakk om, mener kommunedirektøren det er naturlig at også kirkelig fellesråd og Oppdal kulturhus KF

4% redusert tilskudd til Kirkelig fellesråd **kr. 230.000**

4% redusert tilskudd til Oppdal kulturhus KF **kr. 640.000**.

Kantina på rådhuset:

Endret driftsmåte (kr. 180.000) og lavere møtemat-utgifter (kr. 50.000), til sammen **kr. 230.000**

Endret finansiering av NTNU-avtalen kr. 250.000.

Det var opprinnelig lagt opp til at finansiering fra Oppdal kommune av Nasjonalparken næringshage sine kostnader skulle opphøre etter første avtaleår (2021). Fra og med 2024 vedtok kommunestyret at kostnadene skulle innarbeides i driftsbudsjettet til Oppdal kommune. Beløpet tas ut av driftsbudsjettet og avtalepartnerne må søke ekstern finansiering av beløp. Besparelse **kr. 250.000**.

Sum besparelser: kr. 2.510.000.

7.2 Innsparingstiltak fra Plan og forvaltning

Oppdrag:

“Gå nærmere inn i egen enhet for å vurdere, og komme med forslag til, tiltak som gir økonomisk besparelse i økonomiplanperioden. Vurder også mulig økte inntekter.

Skriftlig tilbakemelding til Morten og Elin senest mandag 15.4. kl. 12.00.”

Mange av enhetens ansvarsområder er selvkost, og er derfor holdt utenfor. Det er også lagt til grunn at ingen skal sies opp. Her er hva som kan spares inn:

Ansvar 410 – 13708 – kan reduseres med 50 000, da dette er penger avsatt til preparering av skiløyper, som i liten grad har vært brukt de siste årene.

Ansvar 483

Her kan vi ta ned 55 000 som vi betaler til Oppdal kulturhus fordi de er pålagt å la lag og foreninger ha gratis bruk av lokaler. Vil føre til en inntektsreduksjon i kulturhuset

Ansvar 484

Betaler for at fotballgruppa skal kunne bruke garderober i kampsammenheng. Beror på en gammel avtale. Vår oppfatning er at den er utgått, og at dette er noe som kommunen ikke lenger skal betale. Må evt sjekkes opp med fotballgruppa at de er av samme oppfatning. Totale kroner 70 000

200 000 til Alpinuniversitetet ligger inne tom 2026, kan tas ut fra og med 2025

100 000 til BUA – kan ut fra og med 2025

Aktivitetsstøtte har budsjett på 470 000, sjelden det overgår 400 000, kan reduseres til 410 000.

Utbetaling av søknad etter tilskudd vil totalt sett reduseres med 200 000 fordelt på flere ansvarsområder som følge av vedtaket knyttet til Tensio. Dette er spilt inn som nytt tiltak i økonomiplanen 2025, men dersom det ikke kommer inn, så bør man ikke redusere dette beløpet ytterligere. 100 000 som brukes til Vang vil nok falle bort når de 200 000 utgår fra 2025.

I tillegg kan det hentes ut kr. 100.0000 ved å redusere flere småbeløp.

Sum besparelse: kr. 635.000

7.3 Innsparingstiltak fra oppvekst

Økonomiplan 2025 – 2028 for Oppdal kommune er i ubalanse. På bakgrunn av dette har kommunedirektøren i strategisk ledermøte 18.mars 2024 besluttet følgende:

- Rådgiver oppvekst og rådgiver helse/omsorg skal beskrive endringer/reduksjoner innen respektive fagfelt i den hensikt å skape samsvar mellom driftsnivå og kommunens økonomiske rammer
- Øvrige enheter skal også beskrive endringer/reduksjoner

Dette notatet beskriver endringer/reduksjoner innen oppvekstsektoren.

Nøkkeltall for sektoren

Ansvar	Budsjettramme 2024
210 – Oppvekstforvaltning	kr 55 772 000
500 – Aune barneskole	kr 44 563 000
520 – Drivdalen oppvekstsenter	kr 10 757 000
530 – Midtbygda oppvekstsenter	kr 23 388 000
550 – Oppdal ungdomsskole	kr 31 311 000
560 – Høgmo og Pikhaugen barnehager	kr 16 175 000
Totalt for oppvekstsektoren	kr 181 966 000

Oppvekstforvaltning

Utgiftene knyttet til ansvaret gjelder i hovedsak (tall i parentes er budsjettert utgift 2024):

- Tilskudd private barnehager og andre overføringer (kr. 46.245.000)
- Skoleskyss (kr. 3.900.000)
- Tilskudd enkeltvedtak barnehager og privat skole (kr. 4.750.000)

Utgiftene er knyttet til lovpålagte oppgaver og enkeltvedtak. Det er en økning i utgifter til enkeltvedtak i barnehage (private og kommunale). Dette kan bety at det er behov for å øke rammen til oppvekstforvaltning i årene fremover.

Skole

Rapport generert i Visma Enterprise over regnskap og budsjett for 2023 og 2024 viser at hoveddelen av skolenes utgifter er knyttet til lønn. Ledelsesressursen ved skolene er vurdert til å være på et minimum.

Skolemodellen ligger til grunn for fordeling av rammen til skolene. I modellen er gruppestørrelse³ en viktig faktor for beregningen. Følgende gruppestørrelser er lagt til grunn i skolemodellen i 2023 og 2024:

Gruppestørrelsenorm 1.-4.trinn	14
Gruppestørrelsenorm 5.-7.trinn	16
Gruppestørrelsenorm 8.-10.trinn	17

³ Norm for lærertetthet: Maksimalt 15 elever per lærer 1.-4.trinn. Maksimalt 20 elever per lærer 5.-10.trinn.

Barnehage

Rapport generert i Visma Enterprise over regnskap og budsjett for 2023 og 2024 viser at utgiftene, i likhet med hos skolene, i hovedsak er knyttet til lønn. Ledelsesressursen i barnehagene er vurdert å være på et minimum. Barnehagemodellen ligger til grunn for fordelingen av rammen til barnehagene.

I budsjettet for 2024 vedtok kommunestyret at styrking av bemanningen rundt 1-åringene i barnehagen skulle innarbeides i Økonomiplan 2025-2028. Dette utgjør en økt utgift til kommunale barnehager på kr. 1.600.000 per år for 2025-2028. For oppvekstforvaltning betyr styrket bemanning rundt 1-åringene i barnehagen en økt utgift knyttet til tilskudd til private barnehager på kr. 1.600.000 fra 2026. Dette er fordi tilskuddssatsene til private barnehager utregnes på grunnlag av regnskapet for kommunale barnehager to år tilbake. Dersom kommunen bruker mer ressurser på bemanning rundt 1-åringene, vil dette bety høyere tilskuddssatser til private barnehager to år etter.

Konklusjoner og tiltak

Innen ansvaret Oppvekstforvaltning er det beregnet at budsjettrammen vil bli brukt i 2024 og 2025. Det kan være behov for å øke rammen for å imøtekomme økte utgifter i forbindelse med enkeltvedtak i barnehage.

Nye beregninger knyttet til lærertetthet i skolemodellen viser en potensiell innsparing dersom man øker antall elever per lærer. Beregningen tar utgangspunkt i følgende gruppestørrelsesnorm fra 2025:

Gruppestørrelsesnorm 1.-4.trinn	14,5
Gruppestørrelsesnorm 5.-7.trinn	17
Gruppestørrelsesnorm 8.-10.trinn	18

Endringen i gruppestørrelsesnormen iverksettes fra 01.08.24 for å få helårsvirkning av tiltaket i 2025.

Innen barnehage er det ikke rom for innsparinger knyttet til generell bemanning grunnet bemannings- og pedagognormen⁴. Det foreslås at vedtaket om styrking av bemanningen rundt 1-åringene i barnehagen reverseres og ikke tas inn i økonomiplanen.

Oppsummert er innsparingstiltakene fra oppvekstsektoren som følger:

1. Endring av gruppestørrelsesnormen i skolemodellen
2. Reversering av vedtaket om å innarbeide styrket bemanning rundt 1-åringene i barnehagen i økonomiplanen

⁴ Bemanningsnormen: Minst én ansatt per tre barn under tre år, og minst én ansatt per seks barn over tre år. Pedagognormen: Minst én pedagogisk leder per barn under tre år, og én pedagogisk leder per fjorten barn over tre år.

Totale besparelser per år i økonomiplanperioden:

Tiltak/år	2025	2026	2027	2028
Oppjustering av gruppestørrelsesnorm skole	Kr 2 447 000	Kr 3 886 000	Kr 3 886 000	Kr 3 928 000
Ikke ta inn vedtak om styrket bemanning rundt 1-åringer i barnehage i økonomiplanen – besparelse kommunale barnehager	Kr 1 600 000	Kr 1 600 000	Kr 1 600 000	Kr 1 600 000
Ikke ta inn vedtak om styrket bemanning rundt 1-åringer i barnehage i økonomiplanen – besparelse oppvekstforvaltning		Kr 0 ⁵	Kr 1 600 000	Kr 1 600 000
Total innsparing per år	Kr 4 047 000	Kr 5 486 000	Kr 7 086 000	Kr 7 128 000

Inger Beate Måren Sundseth,
rådgiver oppvekst

⁵ Besparelsen for 2026 blir kr.0,- fordi tilskuddet til private barnehager i 2026 beregnes ut fra regnskapet til kommunale barnehager i 2024. For 2024 er det tilført kr.1.600.000,- til kommunale barnehager for å styrke bemanningen rundt 1-åringen. Dermed vil besparelsen innen oppvekstforvaltning knyttet til reversering av vedtaket først inntreffe i 2027.

7.4 Innsparingstiltak fra helse / omsorg

1. Etablering av vikarpool/årsturnus

Tiltaket innebærer at enhetene hjemmetjenesten og OHS halverer bruk av overtidsgodtgjøring og vikarutgifter som følge at vi ansetter egne vikarer fast i enhetene. Det er stipulert en halvering av overtidstimer til egne ansatte med virkning fra 2025.

Stipulerte unngåtte utgifter Kr.2 100 000.

Enhetene hjemmetjenesten og OHS vil fra 2025 ha unngåtte utgifter til vikarbyrå forutsatt at vi iverksetter årsturnus og vikarpool med virkning fra 2025. Det er noe usikkerhet knyttet til reelle innsparinger i vikarutgifter i 2025.

Stipulerte unngåtte utgifter kr. 5 800 000

2. Etablere multidose

Bruk av multidose foreslås etablert for brukere av hjemmeboende eldre og personer med funksjonsnedsettelse. Etablering av multidose vil gi en besparelse i hjemmetjenesten for medisinhåndtering som i dag utføres av kommunens egne sykepleiere. Tiltaket forutsetter at fastleger tar i bruk ordningen og at journalsystemet er tilrettelagt. Daglig leder for legetjenesten sammen med kommuneoverlegen arbeider med å komme frem med en ordning.

Tiltaket iverksettes fra 1.1.2025 og forutsetter investering i velferdsteknologi.

Innsparing stipulert til kr. 800 000

3. Drift av renhold hj.tjen/OHS

Å slå sammen drift av renholdstjeneste mellom hjemmetjenesten og OHS vil medføre innsparing på ressurser og vikarinneleie.

Innsparing stipulert til kr. 400 000 (hjemmetjenesten og OHS) Tiltaket iverksettes fra 1.1.2025.

4. Drift av kantine hj.tjen/OHS

Å slå sammen drift av kantina i BOAS med kjøkkenet på OHS vil medføre innsparing på ressurser og vikarinneleie.

Innsparing stipulert til kr. 400 000 (hjemmetjenesten og OHS) Tiltaket iverksettes fra 1.1 2025

5. Matombringing

Hjemmetjenesten benytter i dag en 30 % ressurs til matombringing. Det foreslås å etablere matombringing ved økt bruk av frivillige.

Tiltaket iverksettes i hjemmetjenesten fra 1.1.2025. Innsparing når ressurs er over i annen stilling.

Stipulert innsparing kr. 180 000.

6. Samlokalisering av omsorgsboliger til personer med nedsatt funksjonsevne

Oppdal kommune har store utfordringer knyttet til tilrettelegging av tjenester til personer med store sammensatte behov (ressurskrevende tjenester). Store kostnader er mulig å redusere ved bedre tilrettelegging og samlokalisering av heldøgns omsorgsboliger for målgruppen. Det anslås å kunne gi besparelse på 2 nattevakter og 2 miljøarbeidere ved en samlokalisering (bygging av nye omsorgsboliger for personer med store omsorgsbehov)

Stipulert innsparing kr. 3000 000 inkl moms (usikkert når effekt kan hentes ut – avhengig av når det kan bygges)

7. Barnekoordinator reduksjon av stilling

Reduksjon i stillingen som barnekoordinator som ble opprettet i september 2023. Det foreslås å redusere stillingen fra 0,3 årsverk til 0,1 årsverk som i dag ligger i rehabilitering og friskliv. Tiltaket iverksettes fra 1.1.2025.

Innsparing stipulert til kr. 190 000

8. Ergoterapeut reduksjon av stilling

Kommunen har 2,0 årsverk ergoterapeut og det foreslås å redusere til 1,8 årsverk, ressursen ligger i rehabilitering og friskliv som samhandler og bistår mange andre tjenesteområder. Tjenestetilbudet reduseres, og det vil bli noe lengre ventetid på oppgavene som utføres til brukere av denne faggruppen. Tiltaket iverksettes fra 1.1.2025.

Innsparing stipulert til kr. 155 000

9. Reduksjon av dagtilbud til brukere i psykisk helse og rustjeneste

Dagsenter/gruppetilbud på "Huset" for brukere med behov for langvarige og sammensatte tjenester. Tilbudet foreslås redusert fra 3,5 dag til 2,5 dag pr.uke. Dette lavterskeltilbudet tilsvarer en reduksjon fra 1,2 årsverk til 1,0 årsverk.

Tiltaket iverksettes fra 1.1.2025.

Innsparing stipulert til kr. 140 000

10. Reduksjon av behandlingstilbud i psykisk helse og rustjeneste

Behandlingsteamet i psykisk helse og rustjeneste, inkludert deler av kommunepsykologstillingen foreslås redusert fra 4,7 årsverk til 3,5 årsverk. Det vil føre til redusert behandlingstilbud i kommunen og det blir lengre ventetid enn i dag for barn/unge/voksne. Kommunepsykolog vil prioritere mindre tid med arbeid på systemnivå og veiledning.

Tiltaket iverksettes fra 1.1.2025.

Innsparing stipulert til kr. 1 020 000

11. Hjemmekonsulenttilbudet ved helsestasjonen opphører

Dette fører til at omsorgspersoner som er syke og har barn, ikke kan søke om lavterskel bistand i en tids avgrenset periode fra helsestasjonen. Omsorgspersoner kan søke om praktisk bistand og samarbeid med andre helse- og velferdstjenester i kommunen.

Tiltaket iverksettes fra 1.1.2025.

Innsparing stipulert til kr. 140 000

12. Redusert tilgjengelighet i skolehelsetjenesten

Reduksjon i stilling som helsesykepleier ved skolehelsetjenesten foreslås redusert fra 2,7 årsverk til 2,5 Årsverk. Det vil føre til redusert tilgjengelighet ved skolene.

Tiltaket iverksettes fra 1.1.2025.

Innsparing stipulert til kr. 165 000

13. Reduksjon av stilling i PP-tjenesten

Reduksjon i stilling som pedagogisk psykologisk rådgiver i PP-tjenesten fra 2,5 årsverk til 2,3 årsverk. Det vil føre til redusert tilgjengelighet og lenger ventetid angående saksbehandling knyttet opp mot barn og unge som har behov for spesialpedagogisk hjelp i barnehagen og spesialundervisning i skolen. Deltagelse fra PP-tjenesten i forebyggende tiltak som foreldreveiledningskurs vil opphøre.

Tiltaket iverksettes fra 1.1.2025.

Innsparing stipulert til kr. 170 000

	Tiltak	Innsparing 2025	Innsparing 2026	Innsparing 2027
1.	Halvering av overtidstimer/vikarutg OHS og hj.tjen	Kr. 2 100 000	Kr. 2 100 000	Kr. 2 100 000
1.	Unngåtte vikarbyrå OHS og hj.tjen	Kr. 5 800 000	Kr. 5 800 000	Kr. 5 800 000
2.	Innføre multidoser hj.tjen	Kr. 800 000	Kr. 800 000	Kr. 800 000

Økonomiplan 2025-2028

3.	Samdrift renhold OHS og hjt.tjen	Kr. 400 000	Kr. 400 000	Kr. 400 000
4.	Samdrift kjøkken OHS og hjt.tjen	Kr. 400 000	Kr. 400 000	Kr. 400 000
5.	Matombrining hjt.tjen	Kr. 180 000	Kr. 180 000	Kr. 180 000
6.	Bygging av nye samlokaliserte boliger			Kr. 3000 000
7.	Barnekoordinator reduksjon av stilling	Kr. 190 000	Kr. 190 000	Kr. 190 000
8.	Ergoterapeut reduksjon av stilling	Kr. 155 000	Kr. 155 000	Kr. 155 000
9.	Reduksjon av dagtilbud til brukere i psykisk helse og rustjeneste	Kr. 140 000	Kr. 140 000	Kr. 140 000
10.	Reduksjon av behandlings-tilbud i psykisk helse og rustjeneste	Kr. 1 020 000	Kr. 1 020 000	Kr. 1 020 000
11.	Hjemmekonsulenttilbudet ved helsestasjonen opphører	Kr. 140 000	Kr. 140 000	Kr. 140 000
12.	Redusert tilgjengelighet i skolehelsetjenesten	Kr. 165 000	Kr. 165 000	Kr. 165 000
13.	Reduksjon av stilling i PP-tjenesten	Kr. 170 000	Kr. 170 000	Kr. 170 000

Alternative tiltaksforslag

Helse og omsorgsenhetene gjennomførte en utredning for innsparinger i 2022/23 der det sammen med enhetsledere og avdelingsledere ble vurdert mulige innsparinger. Det ble i denne sammenheng gjennomført ulike tiltak for å ta ned utgifter i enhetene. Med utgangspunkt i den utredningen som ble gjort, står det igjen tiltak som ikke er lovpålagte og som ble vurdert mulige å gjennomføre, men har ulik grad av forebyggende karakter. Det foreligger en konsekvensvurdering av tiltakene fra 2022.

Ved innsparinger i helse og omsorgstjenesten er det lagt til grunn hvilke tiltak som kan avvikles som ikke er lovpålagte. Tiltakene vil i stor grad medføre reduserte årsverk. Innsparinger vil skje i tråd med omplasseringer i andre stillinger.

1. Reduksjon av stilling til kulturmedarbeider i OHS til 40 % stilling

Tiltaket er ikke lovpålagt, men vil medføre press på ansatte på avdeling for aktivisering og rehabilitering. Faste aktiviteter utgår (onsdagstrim, torsdagsaktiviteten og arrangement). Hjemmeboende i Lusletta mister aktivitetstilbud. Det foreslås en reduksjon i stillingen og ikke en avvikling da denne ressursen løser flere administrative funksjoner i sykehjemmet.

2. Redusert dagsentertilbud med 1 årsverk i hjemmetjenesten

Dagsentertilbud til personer med psykisk utvikling er ikke lovpålagt. Det ytes i dag dagtilbud ved Bjørndals-hagen dagsenter til 11 personer. To av brukerne har med seg eget personell fra boligen i dagtilbudet samt at 2 brukere har 1:1 bemanning i dagens tilbud. Dagsenteret har 4,61 årsverk i tillegg til en lederressurs. En nedbemanning vil kreve en omorganisering av dagens drift med mulig redusert tilbud og redusert individuell tilrettelegging.

3. Nedleggelse av dagtilbud i BOAS Hjemmetjenesten

Avvikle dagtilbudet for hjemmeboende eldre på Boas 2 dager pr. uke som ikke er et lovpålagt tilbud. Hverdagen for hjemmeboende eldre vil bli mindre innholdsrik. Dette tilbudet er viktig for at de eldre skal kunne bo hjemme så lenge som mulig. Tilbudet forbygger ensomhet og gir livsglede. Brukerne kan isteden benytte andre dagtilbud/tilbud i hjemmet som finns i regi av de frivillige f.eks Røde Kors besøkstjeneste, Demensvenn.

4. Redusere/avvikle deltakelse i tverrfaglig samarbeid i skole For psykisk helse og rusarbeid Helse og familie (0,2 årsverk)

Psykisk helse- og rusarbeid reduserer/avslutter tilstedeværelse og deltagelse i tverrfaglig samarbeid på ungdomsskole og videregående skole. Etter pandemien er det en markant økning av etterspørsel etter tjenester for elever tilknyttet både ungdomsskolen og videregående, på ca. 70%.

5. Avvikle frisklivssentral

Det er ansatt en fysioterapeut i 70% stilling som jobber deler av stillingen i friskliv og den andre delen som kommunefysioterapeut. Kommunen får fastlønnstilskudd for hele stillingen. Tilbudene i frisklivssentral er:

- Seniorekafe et sosialt treffpunkt for sårbare eldre hvor det gis informasjon fra ulike tjenester i kommunen og frivillige lag og foreninger.
- Koordinering av forebyggende og helsefremmende arbeid i kommunal regi
- Friskluftsgruppe for personer som har behov for hjelp til å komme i fysisk aktivitet.
- Fredagstreff For gravide og småbarnsforeldre. kostholdsveiledning, trim med mer.
- Tirsdagstreff for kreftoverlevende, trim og ulike tema for å bedre livskvalitet/mestring av hverdagen.
- ACT gruppe for personer med sammensatte utfordringer, som har et ønske om endring. Personer med kroniske smerter, fatigue/ME, voksne med ADHD.
- Sterk og stødig grupper. Målgruppe er eldre som er ustø og har behov for funksjonsbedring. Basseng gruppe som er for personer med ulike helseplager.
- Individuell veiledning av personer med behov for livsstilsendring.
- Paraidrettsgruppe for barn og unge mellom 10 og 30 år som har behov for et tilpasset tilbud i forhold til fysisk aktivitet. Dette er en gruppe som er startet opp i samarbeid med Olympiatoppen Midt- Norge, og drives i samarbeid med Oppdal idrettslag.

	Tiltak	Innsparing 2025	Innsparing 2026	Innsparing 2027
1.	Reduksjon av stilling til kulturmedarbeider i OHS til 40 % stilling	Kr. 230 000	Kr. 230 000	Kr. 230 000
2.	Redusert dagsentertilbud med 1 årsverk Hj.tjen	Kr. 658 000	Kr. 658 000	Kr. 658 000
3.	Nedleggelse av dagtilbud i BOAS Hj.tjen (0,4 årsverk)	Kr. 263 000	Kr. 263 000	Kr. 263 000
4.	Redusere/avvikle deltakelse i tverrfaglig samarbeid i skole for psykisk helse og rusarbeid Helse og familie (0,2 årsverk)	Kr. 139 000	Kr. 139 000	Kr. 139 000
5.	Avvikle frisklivssentral Helse og familie (0,7 årsverk, får fastlønnstilskudd)	Kr. 181 000	Kr. 181 000	Kr. 181 000

Andre aktuelle tiltak ikke kostnadsberegnet:

- Sykepleietjenester
- Samarbeid om legevakt/hjemmesykepleien
- Aktivitetskontakt i gruppe
- Årsturnus/turnusordninger
- Stenge kantina ved rådhuset

- Samordne merkantile tjenester i helse- og omsorg eller sentralt
- Privatisere dagsenterdrift
- Sentralisere renhold
- Robotstøvsugere og robotmopper i OHS, BOAS og boligene
- Øke antall lærlinger
- Stimulere til bygging av smarte hus for eldre i sentrum
- Samordne biladministrasjon

Tiltak som må prioriteres i økonomiplan

1. Strategisk: årsverk velferdsteknologi

Det er i 2022 utarbeidet en strategiplan for velferdsteknologi i Oppdal kommune. Teknologi gir nye muligheter og frigir ressurser, men stiller også krav til oppfølging. Behovet for lokal forankring og delegert ansvar er viktig for å kunne lykkes. For å sikre god måloppnåelse med implementeringen av velferdsteknologi er det i planarbeidet valgt satsningsområder. Tilrettelegginger i hjemmet prioriteres for å bidra til at brukere kan bo hjemme så lenge som mulig og være selvstendig i hverdagen. For å lykkes med implementeringen er det behov for å sette av personalressurs som organiserer dette arbeidet. Velferdsteknologi omhandler mer enn bare det å avhjelpe et praktisk behov, men også endring av arbeidsmetodikk og systematisk arbeid for å skape en felles forståelse. Det skal kartlegges behov, gevinster skal utredes, anskaffelser må gjennomføres og teknologien krever oppfølging. Oppgaven for implementering av velferdsteknologi legges til IKT i 2025.

2. Strategisk: *Investering velferdsteknologi* kr. 1750 000 inkl moms

Oppdal kommune har frem til i dag tatt i bruk teknologi som digitalt tilsyn og tilgangskontroll i sykehjem og heldøgns omsorgsbolig. Oppdal kommune har som mål å etablere helseteknologiske tjenester til hjemmeboende. Det er videre behov for en årlig investering til oppgradering av velferdsteknologiske løsninger som digitalt tilsyn til hjemmeboende samt elektroniske dørlåser i tråd med plan for velferdsteknologi.

Det er fra 2025 behov for å iverksette tiltak med:

1. Oppdatere kommunens plan for velferdsteknologi
2. Innføring av teknologiske tjenester som multidose, medisindispensere og GPS
3. Implementere velferdsteknologi som en del av kommunens digitaliseringsstrategi

3. POF: stillingsøkning helse og velferd kr. 600 000

Målet for saksbehandling og tildeling innenfor de kommunale helse- og omsorgstjenestene er at det skal tilbys riktige tjenester til rett tid og i tilstrekkelig omfang. God saksbehandling er viktig for å kvalitetssikre tildelingen av tjenester. En overordnet strategi i økonomiplanperioden er å prioritere kommunale kjerneoppgaver som er dimensjonert for framtidige behov. Det er en kjent sak at det vil bli flere eldre de kommende årene med mer omfattende og sammensatte helseutfordringer, noe som også vil føre til flere søknader til helse- og velferdskontoret. Skal man kunne behandle søknadene, må det være tilstrekkelig kapasitet til å håndtere dem.

Hvis tiltaket ikke iverksettes, og oppgavene blir liggende til helse og velferdskontoret vil dette gå utover koordinering av nødvendige helsetjenester, og at søkere ikke får vedtak innen fristen eller at tjenesten kommer i gang i rett tid. Hvis ikke helse og velferdskontoret får gjort unna sine oppgaver kan dette medføre flere oppgaver og mer arbeidspress til andre avdelinger.

4. OHS: Investering Innkjøp av HMS-hjelpemidler, kr. 410 000 inkl mva

I kontrollrapport fra 2023 ved Oppdal helsesenter ble mye HMS-hjelpemidler anbefalt kassert pga alder og slitasje. Det er behov for å erstatte utslitt utstyr (8 stk. løftehjelpemidler og 10 stk. sykesenger). Fungende løftehjelpemidler og hev/senk-senger er vesentlige HMS-tiltak for å forebygge slitasjeskader hos personalet og skader på pasienter.

5. OHS: Investering innkjøp av varmevogner

Kr. 130 000 inkl mva

4 av 7 varmevogner er av eldre dato, hhv fra 1975 og 2004. Etter tilsyn fra Mattilsynet i desember -22 ble det gitt merknader på disse 4. Merknadene omhandler slitasje/skader og påfølgende utfordring med renhold, i tillegg til manglende display for å lese av temperatur. 2 oppvaskmaskiner i Sanatelltunet er utslitt, har vært reparert mange ganger, det er behov for nye. Dagens utstyr er utslitt, anskaffelse muliggjør forskriftsmessig renhold/desinfeksjon, og at temperatur tilfredsstiller krav jfr. forskrifter.

6. Strategisk: skisseprosjekt omsorgsboliger for personer med nedsatt funksjonsevne kr. 375 000 inkl moms

En samlokalisering av tilrettelagte boliger for personer med funksjonsnedsettelse vurderes som hensiktsmessig for å kunne samle tjenestetilbud til en brukergruppe med heldøgns omsorgstjenester. Nye tilrettelagte boliger vil kunne muliggjøre en økt bruk av felles ressurser både på dag og natt. Nye tilrettelagte boliger vil gjøre det mulig å ta i bruk boliger til avlastning i tilknytning til heldøgns omsorgsbolig. Tiltaket vil gi mulighet for omfattende innsparing jfr. Kunnskapsgrunnlaget i PWC rapporten. Det foreslås å sette av kr. 300 000 til prosjektering av nye samlokaliserte boliger.

	Tiltak	Beskrivelse	2025	2026	2027
1.	Årsverk velferdsteknologi	Implementering og drift av velferdsteknologi	0	0	0
2.	Investering velferdsteknologi		1750 000	125 000	125 000
3.	Stillingsøkning helse og velferd		600 000	600 000	600 000
4.	Investering OHS	HMS hjelpemidler og varmeovner	540 000		
5.	Skisseprosjekt omsorgsboliger		375 000		

7.5 Innsparingstiltak fra tekniske tjenester

Foreslått tiltak:	Årlig besparelse kroner	Når kan effekten av tiltaket virke Budsjetår	Nødvendige investeringer	Konekvens og realisme i tiltaket
Krev husleie til inndekking av utgifter Oppdalshallen	147 000	2025		Brukes fullt ut av pensjonistforening uten vederlag.
Redusere omfang park-arbeid rundt kommunale bygg. Redusere fra 4 vikarer til 2.	75 000	2024		Redusere omfang av park/plenarbeid. Velge ut plenarealer som kan utgå. Negativt for kommunens omdømme.
Senke temperatur på alle formålsbygg 1 grad	90 000	2025		Potensialet er 1-5 %. Potensialet er sannsynligvis lavt fordi de viktigste formålsbygg aktivt styres via-SD-anlegg. Legger til grunn at vi bruker samlet kr. 4.321.692 til strøm formålsbygg og får vi til en besparelse på 2% utgjør dette ca. kr. 90.000,-.
Brøyting av offentlige parkeringsplasser og kommunale, bygg gjøres med egne ressurser	200 000	2025		
Redusere standard på vintervedlikehold	200 000	2025		Krever reforhandlinger i eksisterende kontrakter. Usikkert hva vi kan få ut av det, fordi det vi legger stort press på avveid utkalling. Tar utgangspunkt i regnskap ansvar 610 - kr. 4.069.569,- og regner 5% reduksjon så utgjør dette ca. kr. 200.000,-.
Omklassifisere kommunale veger til private veger				Krever juridiske avklaringer og egen politisk saksbehandling
Redusere antall driftsoperatører	750 000	Ved naturlig avgang		Får betydning for serviceoppdrag for øvrige enheter og redusert vedlikehold av kommunens bygningsmasse. Reduser verdibevarende vedlikehold

8 Saksprotokoll

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
24/47	04.06.2024	Formannskapet
24/74	20.06.2024	Kommunestyret

Økonomiplan 2025 - 2028

8.1 Kommunedirektørens forslag til vedtak

Kommunestyret vedtar kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2025 – 2028.

Tidligere vedtak om tilsagn på tilskudd på til sammen 7 millioner kroner til Oppdal IL til etablering av fotballhall trekkes tilbake som følge av at tilskuddet ikke har kommet til utbetaling innen rimelig tid etter at bevilgningen er gitt.

8.2 Formannskapets behandling av sak 47/2024 i møte 04.06.2024:

Behandling

1)

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Kommunestyret vedtar kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2025 – 2028.

Tidligere vedtak om tilsagn på tilskudd på til sammen 7 millioner kroner til Oppdal IL til etablering av fotballhall trekkes tilbake som følge av at tilskuddet ikke har kommet til utbetaling innen rimelig tid etter at bevilgningen er gitt.

2)

Heidi Aarsheim Bøe (Senterpartiet) Alternative forslag:

Kommunestyret vedtar kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2025 – 2028, med endringene skissert under:

- Tidligere vedtak om tilsagn på tilskudd på til sammen 7 millioner kroner til Oppdal IL til etablering av fotballhall trekkes tilbake som følge av at tilskuddet ikke har kommet til utbetaling innen rimelig tid etter at bevilgningen er gitt.
- Kompensasjon for bruk av egen mobil i skoler og barnehager 216 000 trekkes tilbake.

Økonomiplan 2025-2028

Endringene i skjemaet under tas inn igjen, det blir til sammen: 2 772 000 kroner.
 Dette dekkes inn ved økt overføring fra staten.

Tas inn igjen:

			Begrunnelse s 8 i Økonomiplanen 2025-2028: 1.3 Satsingsområde 1: Folkehelse, livskvalitet og mestring
Plan og forvaltning	Bua	100 000	Mål1, 2 og 3
Hjemmetjenester	Redusere dagsentertilbudet med 1 årsverk	658 000	Mål1, 2 og 4
	Nedleggelse av dagtilbud i BOAS 0,4 årsverk	263 000	Mål1, 3 og 4
	Matombringstjeneste, løses ved bruk av frivillige	180 000	Mål 1, 2 og 4
Helse og familie	Avvikle frisklivssentral	181 000	Mål 1, 2 og 4
	Reduksjon av dagtilbud til brukere i psykisk helse og rustjeneste fra 0,6 til 0,4 årsverk	140 000	Mål 1,2 og 3
	Reduksjon av behandlingstilbud i brukere i psykisk helse og rustjeneste med 1,2 årsverk	1020 000	Mål 1,2 og 3
	Reduksjon av stilling til kulturmedarbeider i OHS til 40 % stilling	230 000	Mål og 1 og 4

4 stemte for forslag 1: Elisabeth Hals (Venstre), Ingrid Husdal Dørum (Venstre), Tor Snøve (Arbeiderpartiet), Trond Mesloe (Arbeiderpartiet)

3 stemte for forslag 2: Eli Dahle (Høyre), Heidi Aarsheim Bøe (Senterpartiet), Ola Husa Risan (Senterpartiet)
 Dermed ble kommunedirektørens forslag vedtatt.

Eli Dahle (Høyre) Tilleggsforslag:

Utbygging Oppdal helsesenter

Forberedende fase

Kunnskapsgrunnlag er innhentet, PWC rapport viser at antall eldre vil øke kraftig i årene som kommer, og i tertialrapporter og årsmeldinger de siste årene, ser vi at økningen allerede er så stor at presset på det øverste trinnet i omsorgstrappa får uheldige virkninger videre nedover. Målsettingen er at eldre skal bo hjemme så lenge det er forsvarlig, men når antall demente øker, antall utskrivingsklare med behov for kompleks behandling øker, antall ikke demente med alvorlig sykdom øker, så viser tertialrapporter de siste årene at vi står overfor en situasjon der antall senger i Oppdal helsesenter må økes.

Forslag til bevilgning til Skisseprosjekt og Forprosjekt

Det bevilges 1,5 mill uten mva, inndekning bærekraftfond.

Når bevilgninger er vedtatt følger skisseprosjekt og forprosjekt som beskrevet i kommunens økonomireglement:

Økonomiplan 2025-2028

Enhet for tekniske tjenester blir prosjekteier og ansvarlig for å utarbeide et skisseprosjekt for utbyggingen. I skisseprosjektet utarbeides et økonomisk overslag over følgende:

- Kostnadsramme
- Driftskonsekvenser
- Særskilte finansieringsmidler (eks: statstilskudd)

Forprosjektet skal resultere i beslutningsgrunnlag som legges frem i desember 2024 til behandling av budsjett for 2025.

Det gjøres en vurdering av om det skal være totalentreprise eller deles opp.

Fordel for lokale entreprenører om prosjektet deles opp.

Videre vurdering om gravearbeid og klargjøring av grunnarbeidet kan ferdigstilles vår/ sommer 2025, slik at byggeprosessen kan starte høsten 2025.

For forslaget stemte 1: Eli Dahle (H)

Imot forslaget stemte 6: Tor Snøve (AP), Trond Mesloe (AP), Heidi Aarsheim Bøe (SP), Ola Husa Risan (SP), Elisabeth Hals (V), Ingrid Husdal Dørum (V)

Dermed ble tilleggssforslaget ikke vedtatt.

Tor Snøve (Arbeiderpartiet) Endringsforslag fra AP og Venstre:

Følgende driftstiltak som er foreslått redusert i Kommunedirektørens tilråding (økonomiplanen side 23-24) foreslås tatt inn igjen:

Stab /støttetjenester:

Finansiering NTNU-avtalen	250 000	årlig
---------------------------	---------	-------

Plan og forvaltning:

Trønder-Alpin	200 000	årlig
Tilskudd BUA	100 000	årlig

Oppdal Helsesenter:

Kulturmedarbeider (reduksjon til 40%)	230 000	årlig
---------------------------------------	---------	-------

Hjemmetjenestene:

Matombringing	180 000	årlig
Dagtilbud BOAS	263 000	årlig

Helse og familie:

Frisklivssentral	181 000	årlig
Barnekoordinator	190 000	årlig
Ergoterapeut	155 000	årlig
Dagtilbud psykisk helse / rus	140 000	årlig

Drivdalen oppvekstsenter:

Gruppestørrelsesnorm skole	115 000 (2025)	103 000 (2026)	71 000 (2027)	117 000 (2028)
----------------------------	----------------	----------------	---------------	----------------

Midtbygda oppvekstsenter:

Gruppestørrelsesnorm skole	293 000 (2025)	498 000 (2026)	493 000 (2027)	548 000 (2028)
----------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Aune barneskole:

Gruppestørrelsesnorm skole	981 000 (2025)	1 782 000 (2026)	1 786 000 (2027)	1 782 000 (2028)
----------------------------	----------------	------------------	------------------	------------------

Oppdal ungdomsskole :

Gruppestørrelsesnorm skole 1 058 000 (2025) 1 503 000 (2026) 1 536 000 (2027) 1 481 000 (2028)

Tekniske tjenester:

Vintervedlikehold 200 000 årlig

Det foreslås også å sette av kr 500 000 til et skisseprosjekt for videre arbeid med etablering av flere heldøgns omsorgsplasser.

Støtten til Trønder-Alpin forutsetter at også fylkeskommunen opprettholder sin støtte.

Total sum nye tiltak i forhold til Kommunedirektørens innstilling for 2025: **5 036 000**

Det foreslås følgende inndekning for 2025:

Hjemmetjenesten, drift av avlastningstilbud BOAS	2 785 000
Tilbakeført økning ressurs HVK	600 000
Økning i eiendomsskatteinntektene	1 651 000
Sum reduserte utgifter og økt inntekt	5 036 000

For forslaget stemte 4: Tor Snøve (AP), Trond Mesloe (AP), Elisabeth Hals (V), Ingrid Husdal Dørum (V)

Imot forslaget stemte 3: Eli Dahle (H), Heidi Aarsheim Bøe (SP), Ola Husa Risan (SP)

Dermed ble endringsforslaget vedtatt.

Tor Snøve (Arbeiderpartiet) Tilleggsforslag:

Verbalforslag fra AP og Venstre:

- Investeringsbudsjettet post 6246 -Tiltak for myke trafikanter: Her prioriteres regulering av gang og sykkelveg Nerskogveien fra Midtbygda oppvekstsenter.

For forslaget stemte 5: Tor Snøve (AP), Trond Mesloe (AP), Eli Dahle (H), Elisabeth Hals (V), Ingrid Husdal Dørum (V)

Imot forslaget stemte 2: Heidi Aarsheim Bøe (SP), Ola Husa Risan (SP)

Dermed ble tilleggsforslaget vedtatt.

Tor Snøve (Arbeiderpartiet) Tilleggsforslag:

Verbalforslag fra AP og Venstre:

Driftsutvalget oppnevnes som styringsgruppe for utredning av framtidig innhold i Oppdal Helsesenter sitt tjenestetilbud, jfr. Kommunestyrevedtak sak PS 24/4 av 1.februar 2024.

For forslaget stemte 4: Tor Snøve (AP), Trond Mesloe (AP), Elisabeth Hals (V), Ingrid Husdal Dørum (V)

Imot forslaget stemte 3: Eli Dahle (H), Heidi Aarsheim Bøe (SP), Ola Husa Risan (SP)

Dermed ble tilleggsforslaget vedtatt.

Tor Snøve (Arbeiderpartiet) Tilleggsforslag:

Verbalforslag fra AP og Venstre:

- Ved vakante stillinger skal det alltid foretas vurdering av behov og organisering / omstilling av eksisterende bemanning før eventuell utlysning.

For forslaget stemte 4: Tor Snøve (AP), Trond Mesloe (AP), Elisabeth Hals (V), Ingrid Husdal Dørum (V)
Imot forslaget stemte 3: Eli Dahle (H), Heidi Aarsheim Bøe (SP), Ola Husa Risan (SP)
Dermed ble tilleggssforslaget vedtatt.

8.2 Formannskapetets vedtak

Kommunestyret vedtar kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2025 – 2028.

Tidligere vedtak om tilsagn på tilskudd på til sammen 7 millioner kroner til Oppdal IL til etablering av fotballhall trekkes tilbake som følge av at tilskuddet ikke har kommet til utbetaling innen rimelig tid etter at bevilgningen er gitt.

Følgende driftstiltak som er foreslått redusert i Kommunedirektørens tilråding (økonomiplanen side 23-24) foreslås tatt inn igjen:

Stab /støttetjenester:

Finansiering NTNU-avtalen	250 000	årlig
---------------------------	---------	-------

Plan og forvaltning:

Trønder-Alpin	200 000	årlig
Tilskudd BUA	100 000	årlig

Oppdal Helsesenter:

Kulturmedarbeider (reduksjon til 40%)	230 000	årlig
---------------------------------------	---------	-------

Hjemmetjenestene:

Matombrining	180 000	årlig
Dagtilbud BOAS	263 000	årlig

Helse og familie:

Frisklivssentral	181 000	årlig
Barnekoordinator	190 000	årlig
Ergoterapeut	155 000	årlig
Dagtilbud psykisk helse / rus	140 000	årlig

Drivdalen oppvekstsenter:

Gruppestørrelsesnorm skole	115 000 (2025)	103 000 (2026)	71 000 (2027)	117 000 (2028)
----------------------------	----------------	----------------	---------------	----------------

Midtbygda oppvekstsenter:

Gruppestørrelsesnorm skole	293 000 (2025)	498 000 (2026)	493 000 (2027)	548 000 (2028)
----------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Aune barneskole:

Gruppestørrelsesnorm skole	981 000 (2025)	1 782 000 (2026)	1 786 000 (2027)	1 782 000 (2028)
----------------------------	----------------	------------------	------------------	------------------

Oppdal ungdomsskole :

Gruppestørrelsesnorm skole	1 058 000 (2025)	1 503 000 (2026)	1 536 000 (2027)	1 481 000 (2028)
----------------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

Tekniske tjenester:

Vintervedlikehold	200 000	årlig
-------------------	---------	-------

Det foreslås også å sette av kr 500 000 til et skisseprosjekt for videre arbeid med etablering av flere heldøgns omsorgsplasser.

Støtten til Trønder-Alpin forutsetter at også fylkeskommunen opprettholder sin støtte.

Total sum nye tiltak i forhold til Kommunedirektørens innstilling for 2025: **5 036 000**

Det foreslås følgende inndekning for 2025:

Hjemmetjenesten, drift av avlastningstilbud BOAS	2 785 000
Tilbakeført økning ressurs HVK	600 000
Økning i eiendomsskatteinntektene	1 651 000
Sum reduserte utgifter og økt inntekt	5 036 000

- Investeringsbudsjettet post 6246 -Tiltak for myke trafikanter: Her prioriteres regulering av gang og sykkelveg Nerskogveien fra Midtbygda oppvekstsenter.
- Driftsutvalget oppnevnes som styringsgruppe for utredning av framtidig innhold i Oppdal Helsesenter sitt tjenestetilbud, jfr. Kommunestyrevedtak sak PS 24/4 av 1.februar 2024.
- Ved vakante stillinger skal det alltid foretas vurdering av behov og organisering / omstilling av eksisterende bemanning før eventuell utlysing.

8.3 Kommunestyrets behandling av sak 74/2024 i møte 20.06.2024:

Eli Dahle (Høyre) Tilleggsforslag:

Fellesforslag fra Høyre og Frp:

Med utgangspunkt i kommunestyrets vedtak om eldreløft, nedfelt i strategisk plan for eldreomsorgen 2021-2025, fremmes følgende forslag til vedtak:

1. Utbygging Oppdal helsesenter

Kommunestyret vedtar at utbygging ved Oppdal helsesenter gjennomføres i planperioden 2025-2028

For forslaget stemte 6: John Lauritzen (Frp), Olav Kvam (Frp), Arvid Langseth (H), Eli Dahle (H), Solveig Rise Mjøen (H), Thorvald Storli (H)

Imot forslaget stemte 19: Arnstein Granlund (AP), Magni Øveraas (AP), Rune Myrhaug (AP), Tor Snøve (AP), Trond Mesloe (AP), Alf Morten Olsen (KrF), Arne Rønning (MDG), Heidi Aarsheim Bøe (SP), Odd Arne Hoel (SP), Ola Husa Risan (SP), Ola Skarsheim (SP), Tore Aasheim (SV), Elisabeth Hals (V), Hans Bøe (V), Haakon Nordseth (V), Ingrid Husdal Dørum (V), Iver Vammervold (V), Odin Sande (V), Åshild Megarden (V)

Dermed er tilleggsforslag ikke vedtatt.

Eli Dahle (Høyre) Tilleggsforslag:

Fellesforslag fra Høyre og Frp:

Med utgangspunkt i kommunestyrets vedtak om eldreløft, nedfelt i strategisk plan for eldreomsorgen 2021-2025, fremmes følgende forslag til vedtak:

2. Bevilgning til skisseprosjekt og forprosjekt.

Det bevilges 1 mill uten mva, inndekning bærekraftsfond øremerket såkornmidler.

For forslaget stemte 10: John Lauritzen (Frp), Olav Kvam (Frp), Arvid Langseth (H), Eli Dahle (H), Solveig Rise Mjøen (H), Thorvald Storli (H), Heidi Aarsheim Bøe (SP), Odd Arne Hoel (SP), Ola Husa Risan (SP), Ola Skarsheim (SP)

Imot forslaget stemte 15: Arnstein Granlund (AP), Magni Øveraas (AP), Rune Myrhaug (AP), Tor Snøve (AP),

Trond Mesloe (AP), Alf Morten Olsen (KrF), Arne Rønning (MDG), Tore Aasheim (SV), Elisabeth Hals (V), Hans Bøe (V), Haakon Nordseth (V), Ingrid Husdal Dørum (V), Iver Vammervold (V), Odin Sande (V), Åshild Megarden (V)

Dermed er tilleggsforslag ikke vedtatt.

Eli Dahle (Høyre) Tilleggsforslag:

Fellesforslag fra Høyre og Frp:

Med utgangspunkt i kommunestyrets vedtak om eldreløft, nedfelt i strategisk plan for eldreomsorgen 2021-2025, fremmes følgende forslag til vedtak:

3. Beslutningsgrunnlag

Kommunedirektøren legger frem forprosjekt med kostnadsramme, driftskonsekvenser og særskilte finansieringskilder (statstilskudd) til behandling av økonomiplan i juni 2025.

For forslaget stemte 10: John Lauritzen (Frp), Olav Kvam (Frp), Arvid Langseth (H), Eli Dahle (H), Solveig Rise Mjøen (H), Thorvald Storli (H), Heidi Aarsheim Bøe (SP), Odd Arne Hoel (SP), Ola Husa Risan (SP), Ola Skarsheim (SP)

Imot forslaget stemte 15: Arnstein Granlund (AP), Magni Øveraas (AP), Rune Myrhaug (AP), Tor Snøve (AP), Trond Mesloe (AP), Alf Morten Olsen (KrF), Arne Rønning (MDG), Tore Aasheim (SV), Elisabeth Hals (V), Hans Bøe (V), Haakon Nordseth (V), Ingrid Husdal Dørum (V), Iver Vammervold (V), Odin Sande (V), Åshild Megarden (V)

Dermed er tilleggsforslag ikke vedtatt.

Alf Morten Olsen (Kristelig Folkeparti) Tilleggsforslag:

Kommunedirektøren bes legge frem en konsekvensanalyse av hva det vil bety for personale/brukere/økonomi, dersom reduksjon av 1 stilling ved Bjørndalshagen Dagsenteret blir gjennomført.

Analysen bes lagt frem innen budsjettet for 2025 skal vedtas i desember.

For forslaget stemte 14: John Lauritzen (Frp), Olav Kvam (Frp), Arvid Langseth (H), Eli Dahle (H), Solveig Rise Mjøen (H), Thorvald Storli (H), Alf Morten Olsen (KrF), Arne Rønning (MDG), Heidi Aarsheim Bøe (SP), Odd Arne Hoel (SP), Ola Husa Risan (SP), Ola Skarsheim (SP), Tore Aasheim (SV), Ingrid Husdal Dørum (V)

Imot forslaget stemte 11: Arnstein Granlund (AP), Magni Øveraas (AP), Rune Myrhaug (AP), Tor Snøve (AP), Trond Mesloe (AP), Elisabeth Hals (V), Hans Bøe (V), Haakon Nordseth (V), Iver Vammervold (V), Odin Sande (V), Åshild Megarden (V)

Dermed er tilleggsforslag vedtatt.

John Lauritzen (Fremskrittspartiet) Tilleggsforslag:

Forslag Oppdal Pensjonistforening

Pensjonistforeningen låner Oppdalshallen vederlagsfritt mot kostnader og vedlikehold av bygget.

For forslaget stemte 2: John Lauritzen (Frp), Olav Kvam (Frp)

Imot forslaget stemte 23: Arnstein Granlund (AP), Magni Øveraas (AP), Rune Myrhaug (AP), Tor Snøve (AP), Trond Mesloe (AP), Arvid Langseth (H), Eli Dahle (H), Solveig Rise Mjøen (H), Thorvald Storli (H), Alf Morten Olsen (KrF), Arne Rønning (MDG), Heidi Aarsheim Bøe (SP), Odd Arne Hoel (SP), Ola Husa Risan (SP), Ola Skarsheim (SP), Tore Aasheim (SV), Elisabeth Hals (V), Hans Bøe (V), Haakon Nordseth (V), Ingrid Husdal Dørum (V), Iver Vammervold (V), Odin Sande (V), Åshild Megarden (V)

Dermed er tilleggsforslag ikke vedtatt.

Følgende forslag har vært til votering:

1)

Innstilling:

Formannskapetets forslag til vedtak:

Kommunestyret vedtar kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2025 – 2028.

Tidligere vedtak om tilsagn på tilskudd på til sammen 7 millioner kroner til Oppdal IL til etablering av fotballhall trekkes tilbake som følge av at tilskuddet ikke har kommet til utbetaling innen rimelig tid etter at bevilgningen er gitt.

Følgende driftstiltak som er foreslått redusert i Kommunedirektørens tilråding (økonomiplanen side 23-24) foreslås tatt inn igjen:

Stab /støttetjenester:

Finansiering NTNU-avtalen - 250 000 - årlig

Plan og forvaltning:

Trønder-Alpin - 200 000 - årlig

Tilskudd BUA - 100 000 - årlig

Oppdal Helsesenter:

Kulturmedarbeider (reduksjon til 40%) - 230 000 - årlig

Hjemmetjenestene:

Matombringing - 180 000 - årlig

Dagtilbud BOAS - 263 000 - årlig

Helse og familie:

Frisklivssentral - 181 000 - årlig

Barnekoordinator - 190 000 - årlig

Ergoterapeut - 155 000 - årlig

Dagtilbud psykisk helse / rus - 140 000 - årlig

Drivdalen oppvekstsenter:

Gruppestørrelsesnorm skole 115 000 (2025) 103 000 (2026) 71 000 (2027) 117 000 (2028)

Midtbygda oppvekstsenter:

Gruppestørrelsesnorm skole 293 000 (2025) 498 000 (2026) 493 000 (2027) 548 000 (2028)

Aune barneskole:

Gruppestørrelsesnorm skole 981 000 (2025) 1 782 000 (2026) 1 786 000 (2027) 1 782 000 (2028)

Oppdal ungdomsskole:

Gruppestørrelsesnorm skole 1 058 000 (2025) 1 503 000 (2026) 1 536 000 (2027) 1 481 000 (2028)

Tekniske tjenester:

Vintervedlikehold - 200 000 - årlig

Det foreslås også å sette av kr 500 000 til et skisseprosjekt for videre arbeid med etablering av flere heldøgns omsorgsplasser.

Støtten til Trønder-Alpin forutsetter at også fylkeskommunen opprettholder sin støtte.

Total sum nye tiltak i forhold til Kommunedirektørens innstilling for 2025: **5 036 000**

Det foreslås følgende inndekning for 2025:

Hjemmetjenesten, drift av avlastningstilbud BOAS - 2 785 000

Tilbakeført økning ressurs HVK - 600 000

Økning i eiendomsskatteinntektene - 1 651 000

Sum reduserte utgifter og økt inntekt **5 036 000**

Økonomiplan 2025-2028

- Investeringsbudsjettet post 6246 -Tiltak for myke trafikanter: Her prioriteres regulering av gang og sykkelveg Nerskogveien fra Midtbygda oppvekstsenter.
- Driftsutvalget oppnevnes som styringsgruppe for utredning av framtidig innhold i Oppdal Helsesenter sitt tjenestetilbud, jfr. Kommunestyrevedtak sak PS 24/4 av 1.februar 2024.
- Ved vakante stillinger skal det alltid foretas vurdering av behov og organisering/omstilling av eksisterende bemanning før eventuell utlysing.

2)

Hans Bøe (Venstre) Alternative forslag:

Forslag fra Ap, Krf, SV, Mdg og V:

Kommunestyret vedtar kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2025 – 2028.

Tidligere vedtak om tilsagn på tilskudd på til sammen 7 millioner kroner til Oppdal IL til etablering av fotballhall trekkes tilbake som følge av at tilskuddet ikke har kommet til utbetaling innen rimelig tid etter at bevilgningen er gitt. Arbeidet med reguleringsplan for fotballhall avsluttes. Ved eventuell etablering av flerbrukshall med nødvendig infrastruktur må det igangsettes et nytt reguleringsarbeid.

Følgende driftstiltak som er foreslått redusert i Kommunedirektørens tilråding tas inn igjen:

Stab /støttetjenester:

Finansiering NTNU-avtalen - 250 000 - årlig

Plan og forvaltning:

Trønder-Alpin - 200 000 - årlig

Tilskudd BUA - 100 000 - årlig

Oppdal Helsesenter:

Kulturmedarbeider (reduksjon til 40%) - 230 000 - årlig

Hjemmetjenestene:

Matombringing - 180 000 - årlig

Dagtilbud BOAS - 263 000 - årlig

Helse og familie:

Frisklivssentral - 181 000 - årlig

Barnekoordinator - 190 000 - årlig

Ergoterapeut - 155 000 - årlig

Dagtilbud psykisk helse / rus - 140 000 - årlig

Drivdalen oppvekstsenter:

Gruppestørrelsesnorm	115 000	103 000	71 000	117 000
----------------------	---------	---------	--------	---------

Midtbygda oppvekstsenter:

Gruppestørrelsesnorm	293 000	498 000	493 000	548 000
----------------------	---------	---------	---------	---------

Aune barneskole:

Gruppestørrelsesnorm	981 000	1 782 000	1 786 000	1 782 000
----------------------	---------	-----------	-----------	-----------

Oppdal ungdomsskole:

Gruppestørrelsesnorm	1 058 000	1 503 000	1 536 000	1 481 000
----------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Tekniske tjenester:

Vintervedlikehold - 200 000 - årlig

- Det settes av inntil kr 1 000 000 eks mva i 2025 til et skisseprosjekt for videre arbeid med etablering av flere heldøgns omsorgsplasser.
- Det settes av kr 500 000 inkl mva for å igangsette et reguleringsarbeid for gang-og sykkelveg langs Nerskogveien fra Midtbygda oppvekstsenter i 2025.
- Støtten til Trønder-Alpin forutsetter at også fylkeskommunen opprettholder sin støtte.

Total sum nye tiltak i forhold til Kommunedirektørens innstilling for 2025: **6 036 000**

Økonomiplan 2025-2028

Det foreslås følgende inndekning for hele perioden:

Hjemmetjenesten, drift av avlastningstilbud BOAS	2 785 000
Tilbakeført økning ressurs HVK	600 000
Økning i eiendomsskatteinntekter (etter retaksering)	3 132 000
Total inndekning årlig i hele planperioden	6 517 000

Verbalforslag:

- For å følge med på fremgangen i prosjektet og sikre muligheten til å komme med ideer og innspill oppnevnes Driftsutvalget som styringsgruppe for utredningen av framtidig innhold i Oppdal Helsesenter sitt tjenestetilbud, jfr. Kommunestyrevedtak sak PS 24/4 av 1.februar 2024.
- Ved vakante stillinger skal det alltid foretas vurdering av behov og organisering / omstilling av eksisterende bemanning før eventuell utlysning.
- Det forutsettes at det gjennomføres drøftinger med de ansattes organisasjoner, jmf. Arbeidsmiljøloven §8-2 og Hovedavtalen §9-4/9-6, vedrørende turnusordninger og vikarpool.

3)

Heidi Aarsheim Bøe (Senterpartiet) Alternative forslag:

Alternativt forslag fra Sp

Kommunestyret vedtar kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2025 – 2028, med endringene skissert under:

- Tidligere vedtak om tilsagn på tilskudd på til sammen 7 millioner kroner til Oppdal IL til etablering av fotballhall trekkes tilbake som følge av at tilskuddet ikke har kommet til utbetaling innen rimelig tid etter at bevilgningen er gitt.
- Kompensasjon for bruk av egen mobil i skoler og barnehager 216 000 kroner trekkes tilbake.

Kommunestyrevedtak sak 4/24 Drift av avlastningstilbud (2,6 til hjemmetjenester og 185 000 til tekniske tjenester) omdisponeres i sin helhet, 2 785 000 kroner, til generell styrking av Oppdal helsesenter og Hjemmetjenestene sine budsjett.

Endringsforslag av tekst i økonomiplanen

S 40 i økonomiplanen under Oppdal helsesenter (OHS)

FRA: Nytt: etablering av vikarpool og års turnus forventes å gi lavere driftsutgifter.

TIL: Nytt: etablering av vikarpool og endret turnus forventes å gi lavere driftsutgifter.

Følgende tiltak som er tatt ut eller redusert i Kommunedirektøren sitt forslag til økonomiplan 2025 – 2028 foreslås tatt inn i planen:

Plan og forvaltning:

Bua - 100 000

Hjemmetjenesten

Dagtilbud i BOAS 0,4 årsverk - 263 000

Matombringingstjeneste - 180 000

Helse og familie

Frisklivssentral - 181 000

Dagtilbud til brukere i psykisk helse og rustjeneste - 140 000

Behandlingstilbud til brukere i psykisk helse og rustjeneste 1,2 årsverk - 1 020 000

Kulturmedarbeider Oppdal helsesenter - 230 000

Tekniske tjenester

Husleie Oppdalshallen - 147 000

Stab og støtte

NTNU-avtalen - 250 000

Økonomiplan 2025-2028

Totalt kr - 2 511 000

Trekke ifra kompensasjon til lærere og barnehagelærere - 216 000

= 2 295 000

2 295 000 blir dekket inn ved økt overføring fra staten.

15 stemte for forslag 2: Alf Morten Olsen (Kristelig Folkeparti), Arne Rønning (Miljøpartiet De Grønne), Arnstein Granlund (Arbeiderpartiet), Åshild Megarden (Venstre), Elisabeth Hals (Venstre), Haakon Nordseth (Venstre), Hans Bøe (Venstre), Ingrid Husdal Dørum (Venstre), Iver Vammervold (Venstre), Magni Øveraas (Arbeiderpartiet), Odin Sande (Venstre), Rune Myrhaug (Arbeiderpartiet), Tor Snøve (Arbeiderpartiet), Tore Aasheim (Sosialistisk venstreparti), Trond Mesloe (Arbeiderpartiet)

10 stemte for forslag 3: Arvid Langseth (Høyre), Eli Dahle (Høyre), Heidi Aarsheim Bøe (Senterpartiet), John Lauritzen (Fremskrittspartiet), Odd Arne Hoel (Senterpartiet), Ola Husa Risan (Senterpartiet), Ola Skarsheim (Senterpartiet), Olav Kvam (Fremskrittspartiet), Solveig Rise Mjøen (Høyre), Thorvald Storli (Høyre)

Dermed ble forslag 2 vedtatt.

Avstemning:

Hans Bøe (Venstre) Alternative forslag:

Forslag fra Ap, Krf, SV, Mdg og V:

Kommunestyret vedtar kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2025 – 2028.

Tidligere vedtak om tilsagn på tilskudd på til sammen 7 millioner kroner til Oppdal IL til etablering av fotballhall trekkes tilbake som følge av at tilskuddet ikke har kommet til utbetaling innen rimelig tid etter at bevilgningen er gitt. Arbeidet med reguleringsplan for fotballhall avsluttes. Ved eventuell etablering av flerbrukshall med nødvendig infrastruktur må det igangsettes et nytt reguleringsarbeid.

Følgende driftstiltak som er foreslått redusert i Kommunedirektørens tilråding tas inn igjen:

Stab /støttetjenester:

Finansiering NTNU-avtalen - 250 000 - årlig

Plan og forvaltning:

Trønder-Alpin - 200 000 - årlig

Tilskudd BUA - 100 000 - årlig

Oppdal Helsesenter:

Kulturmedarbeider (reduksjon til 40%) - 230 000 - årlig

Hjemmetjenestene:

Matombringning - 180 000 - årlig

Dagtilbud BOAS - 263 000 - årlig

Helse og familie:

Frisklivssentral - 181 000 - årlig

Barnekoordinator - 190 000 - årlig

Ergoterapeut - 155 000 - årlig

Dagtilbud psykisk helse / rus - 140 000 - årlig

Drivdalen oppvekstsenter:

Gruppestørrelsesnorm	115 000	103 000	71 000	117 000
----------------------	---------	---------	--------	---------

Midtbygda oppvekstsenter:

Gruppestørrelsesnorm	293 000	498 000	493 000	548 000
----------------------	---------	---------	---------	---------

Aune barneskole:

Gruppestørrelsesnorm	981 000	1 782 000	1 786 000	1 782 000
----------------------	---------	-----------	-----------	-----------

Oppdal ungdomsskole:

Gruppestørrelsesnorm	1 058 000	1 503 000	1 536 000	1 481 000
----------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Tekniske tjenester:

Vintervedlikehold - 200 000 - årlig

- Det settes av inntil kr 1 000 000 eks mva i 2025 til et skisseprosjekt for videre arbeid med etablering av flere heldøgns omsorgsplasser.
- Det settes av kr 500 000 inkl mva for å igangsette et reguleringsarbeid for gang-og sykkelveg langs Nerskogveien fra Midtbygda oppvekstsenter i 2025.
- Støtten til Trønder-Alpin forutsetter at også fylkeskommunen opprettholder sin støtte.

Total sum nye tiltak i forhold til Kommunedirektørens innstilling for 2025: **6 036 000**

Det foreslås følgende inndekning for hele perioden:

Hjemmetjenesten, drift av avlastningstilbud BOAS	2 785 000
Tilbakeført økning ressurs HVK	600 000
Økning i eiendomsskatteinntekter (etter retaksering)	3 132 000
Total inndekning årlig i hele planperioden	6 517 000

Verbalforslag:

- For å følge med på fremgangen i prosjektet og sikre muligheten til å komme med ideer og innspill oppnevnes Driftsutvalget som styringsgruppe for utredningen av framtidig innhold i Oppdal Helsesenter sitt tjenestetilbud, jfr. Kommunestyrevedtak sak PS 24/4 av 1.februar 2024.
- Ved vakante stillinger skal det alltid foretas vurdering av behov og organisering / omstilling av eksisterende bemanning før eventuell utlysing.
- Det forutsettes at det gjennomføres drøftinger med de ansattes organisasjoner, jmf. Arbeidsmiljøloven §8-2 og Hovedavtalen §9-4/9-6, vedrørende turnusordninger og vikarpool.

Alf Morten Olsen (Kristelig Folkeparti) Tilleggsforslag:

Kommunedirektøren bes legge frem en konsekvensanalyse av hva det vil bety for personale/brukere/økonomi, dersom reduksjon av 1 stilling ved Bjørndalshagen Dagsenteret blir gjennomført.

Analysen bes lagt frem innen budsjettet for 2025 skal vedtas i desember.

For forslaget stemte 15: Arnstein Granlund (AP), Magni Øveraas (AP), Rune Myrhaug (AP), Tor Snøve (AP), Trond Mesloe (AP), Alf Morten Olsen (KrF), Arne Rønning (MDG), Tore Aasheim (SV), Elisabeth Hals (V), Hans Bøe (V), Haakon Nordseth (V), Ingrid Husdal Dørum (V), Iver Vammervold (V), Odin Sande (V), Åshild Megarden (V)

Imot forslaget stemte 10: John Lauritzen (Frp), Olav Kvam (Frp), Arvid Langseth (H), Eli Dahle (H), Solveig Rise Mjøen (H), Thorvald Storli (H), Heidi Aarsheim Bøe (SP), Odd Arne Hoel (SP), Ola Husa Risan (SP), Ola Skarsheim (SP)

Dermed er forslaget fra AP, KrF, SV, MDG og V, med tilleggsforslaget fra KrF, vedtatt.

8.4 Kommunestyrets vedtak

Kommunestyret vedtar kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2025 – 2028.

Tidligere vedtak om tilsagn på tilskudd på til sammen 7 millioner kroner til Oppdal IL til etablering av fotballhall trekkes tilbake som følge av at tilskuddet ikke har kommet til utbetaling innen rimelig tid etter at bevilgningen er gitt. Arbeidet med reguleringsplan for fotballhall avsluttes. Ved eventuell etablering av flerbrukshall med nødvendig infrastruktur må det igangsettes et nytt reguleringsarbeid.

Følgende driftstiltak som er foreslått redusert i Kommunedirektørens tilråding tas inn igjen:

Stab /støttetjenester:

Finansiering NTNU-avtalen - 250 000 - årlig

Plan og forvaltning:

Trønder-Alpin - 200 000 - årlig

Tilskudd BUA - 100 000 - årlig

Oppdal Helsesenter:

Kulturmedarbeider (reduksjon til 40%) - 230 000 - årlig

Hjemmetjenestene:

Matombringing - 180 000 - årlig

Dagtilbud BOAS - 263 000 - årlig

Helse og familie:

Frisklivssentral - 181 000 - årlig

Barnekoordinator - 190 000 - årlig

Ergoterapeut - 155 000 - årlig

Dagtilbud psykisk helse / rus - 140 000 - årlig

Drivdalen oppvekstsenter:

Gruppestørrelsesnorm	115 000	103 000	71 000	117 000
----------------------	---------	---------	--------	---------

Midtbygda oppvekstsenter:

Gruppestørrelsesnorm	293 000	498 000	493 000	548 000
----------------------	---------	---------	---------	---------

Aune barneskole:

Gruppestørrelsesnorm	981 000	1 782 000	1 786 000	1 782 000
----------------------	---------	-----------	-----------	-----------

Oppdal ungdomsskole:

Gruppestørrelsesnorm	1 058 000	1 503 000	1 536 000	1 481 000
----------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Tekniske tjenester:

Vintervedlikehold - 200 000 - årlig

- Det settes av inntil kr 1 000 000 eks mva i 2025 til et skisseprosjekt for videre arbeid med etablering av flere heldøgns omsorgsplasser.
- Det settes av kr 500 000 inkl mva for å igangsette et reguleringsarbeid for gang-og sykkelveg langs Nerskogveien fra Midtbygda oppvekstsenter i 2025.
- Støtten til Trønder-Alpin forutsetter at også fylkeskommunen opprettholder sin støtte.

Økonomiplan 2025-2028

Total sum nye tiltak i forhold til Kommunedirektørens innstilling for 2025: **6 036 000**

Det foreslås følgende inndekning for hele perioden:

Hjemmetjenesten, drift av avlastningstilbud BOAS	2 785 000
Tilbakeført økning ressurs HVK	600 000
Økning i eiendomsskatteinntekter (etter retaksering)	3 132 000
Total inndekning årlig i hele planperioden	6 517 000

Verbalforslag:

- For å følge med på fremgangen i prosjektet og sikre muligheten til å komme med ideer og innspill oppnevnes Driftsutvalget som styringsgruppe for utredningen av framtidig innhold i Oppdal Helsesenter sitt tjenestetilbud, jfr. Kommunestyrevedtak sak PS 24/4 av 1.februar 2024.
- Ved vakante stillinger skal det alltid foretas vurdering av behov og organisering / omstilling av eksisterende bemanning før eventuell utlysning.
- Det forutsettes at det gjennomføres drøftinger med de ansattes organisasjoner, jfr. Arbeidsmiljøloven §8-2 og Hovedavtalen §9-4/9-6, vedrørende turnusordninger og vikarpool.

Kommunedirektøren bes legge frem en konsekvensanalyse av hva det vil bety for personale/brukere/økonomi, dersom reduksjon av 1 stilling ved Bjørndalshagen Dagsenteret blir gjennomført.

Analysen bes lagt frem innen budsjettet for 2025 skal vedtas i desember.

8.5 Saksframlegg

Vedlegg

- 1 Økonomiplan 2025 - 2028 - kommunedirektørens forslag
- 2 Innspill fra enhetene - konsekvensjustering drift unntatt selvkostområder
- 3 Innspill fra enhetene - konsekvensjustering drift selvkostområder
- 4 Innspill fra enhetene - forslag til driftstiltak unntatt selvkostområder
- 5 Innspill fra enhetene - forslag til driftstiltak selvkostområdene
- 6 Innspill fra enhetene - forslag til investeringstiltak unntatt selvkostområder
- 7 Innspill fra enhetene - forslag til investeringstiltak selvkostområder
- 8 Saksprotokoller fra råd og utvalg
- 9 Høringssvar økonomiplanen Oppdal Kommune 2025-2028 - Utdanningsforbundet Oppdal (lagt ved 19.06.24)
- 10 Innspill til formannskapetets forslag til økonomiplan 2025- 2028 - Monica Flor (lagt ved 19.06.24)

Sammendrag:

Saksopplysninger:

Vedlagte dokument viser kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2025-2028, samt enhetenes innspill til tiltak. Kommunedirektørens forslag til økonomiplan ble presentert for politiske råd og utvalg 7. mai. Samtlige politiske råd og utvalg er invitert til å gi uttalelse til kommunedirektørens forslag til økonomiplan før formannskapet behandler planen. Protokollene fra behandlingen i råd og utvalg er vedlagt saken. Etter at formannskapet har behandlet økonomiplanen vil formannskapetets innstilling bli lagt ut til offentlig ettersyn i perioden 5.- 19. juni.

I kapittel 2.2 i økonomiplanen er det foreslått å reversere tidligere kommunestyrevedtak om tilsagn på tilskudd på til sammen 7 millioner kroner til Oppdal IL til etablering av fotballhall. Det foreslås at kommunestyret fatter vedtak om å trekke tilbake bevilgningen som følge av at tilskuddet ikke har kommet til utbetaling innen rimelig tid etter at bevilgningen er gitt.

Vurdering

Konklusjon og anbefaling:

Kommunestyret vedtar kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2025- 2028.

Tidligere vedtak om tilsagn på tilskudd på til sammen 7 millioner kroner til Oppdal IL til etablering av fotballhall trekkes tilbake som følge av at tilskuddet ikke har kommet til utbetaling innen rimelig tid etter at bevilgningen er gitt.